

EASO

Kayıt Hakkında Uygulama Kılavuzu

Uluslararası koruma
başvurularının sunulması

*EASO Uygulama
Kılavuzu Serisi*

Kasım 2021

04. Sub-Engineer

Personal Information:

03. Name in Full:

04. Father's Name:

05. Candidate CNIC #

EASO

Kayıt Hakkında Uygulama Kılavuzu

Uluslararası koruma
başvurularının sunulması

*EASO Uygulama
Kılavuzu Serisi*

Kasım 2021

Metin Kasım 2021’de tamamlanmıştır

Avrupa Sığınma Destek Ofisi (EASO) veya EASO adına hareket eden kişiler aşağıdaki bilgilerin kullanılmasından sorumlu değildir.

Lüksemburg: Avrupa Birliği Yayın Ofisi, 2021

© Avrupa Sığınma Destek Ofisi, 2021

PDF

ISBN 978-92-9403-169-3

doi:10.2847/164833

BZ-04-19-325-TR-N

Kapak sayfası illüstrasyonu, Сергей Марков, © iStock, 2018

Kaynağın belirtilmesi şartıyla çoğaltılmasına izin verilmektedir. Fotoğrafların veya EASO telif hakkı kapsamında olmayan diğer materyallerin kullanımı veya çoğaltılması için doğrudan telif hakkı sahiplerinden izin alınmalıdır.

Kılavuz hakkında

Bu uygulama kılavuzu neden oluşturuldu? Avrupa Sığınma Destek Ofisi'nin (EASO) misyonu, diğer faaliyetlerinin yanı sıra eğitim sağlayarak, kalite standartlarını iyileştirerek ve ülkeler genelinde tutarlı bir şekilde menşe ülke bilgisi toplayarak AB Üye Devletlerini ve ilgili ülkeleri (AB+ ülkeleri ⁽¹⁾) desteklemektir. EASO, Avrupa Ortak Sığınma Sistemi'nde (CEAS) ortak standartlara ve yüksek kaliteli süreçlere ulaşmada AB+ ülkelerini destekleme genel amacıyla uyumlu olarak ülkeler genelinde kullanılacak uygulama araçları ve kılavuzlar geliştirir.

Kayıt Hakkında EASO Uygulama Kılavuzu'nun odak noktası: Uluslararası koruma başvurularının sunulması, iyi uygulamalara kapsamlı bir genel bakış sunmak için başvuruların hem yapılması hem de sunulmasıyla ilgilidir. Bu uygulama kılavuzunun amaçları kapsamında kayıt prosedürü, değiştirilmiş sığınma prosedürleri direktifinde öngörüldüğü şekilde **alınan uluslararası koruma başvurusuna ait sürecin tamamı olarak (başvuruların yapılması ve sunulması şeklinde)** anlaşılır.

Bu uygulama kılavuzu nasıl oluşturuldu? Bu kılavuz, Avrupa Komisyonu, Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (BMMYK) ve Avrupa Vatansızlık Ağı tarafından sağlanan değerli girdilerle AB+ ülke uzmanları tarafından oluşturulmuştur ⁽²⁾. Süreç EASO tarafından kontrol ve koordine edilmiştir. Son halini almadan önce tüm AB+ ülkeleri ile EASO Sığınma Süreçleri Ağı üzerinden kılavuz hakkında bir istişare gerçekleştirilmiştir.

Bu kılavuzu kimler kullanmalıdır? Bu uygulama kılavuzu öncelikle uluslararası koruma başvurularının kayıt altına alınmasından (başvuruların hem oluşturulmasından hem sunulmasından) sorumlu ulusal yetkili makamlardaki personel tarafından kullanılmak üzere tasarlanmıştır. Yapılandırılmış rehberlik sağlamanın yanı sıra bu uygulama kılavuzu, denetçiler, ekip liderleri ve yöneticiler tarafından kalite değerlendirmesi ve rehberlik aracı olarak da kullanılabilir.

Bu kılavuzun diğer EASO araçlarıyla ilgisi nedir? EASO'nun tüm destekleyici araçları gibi *Kayıt Hakkında EASO Uygulama Kılavuzu: Uluslararası koruma başvurularının sunulması* da CEAS standartlarını esas almaktadır. Diğer mevcut uygulama araçlarıyla birlikte kullanılmalıdır. Özellikle ilk temas görevlileri için [İlk Temas Yetkilileri için Uygulama Araçları: Sığınma prosedürüne erişim](#) adlı araç EASO ve Frontex tarafından birlikte geliştirilmiştir. İlgili kılavuzlar arasında [Sığınma Prosedürü Hakkında EASO Kılavuzu: Operasyonel standartlar ve göstergeler](#), [EASO Uygulama Kılavuzu: Kişisel mülakat](#), [Yaş Değerlendirmesi Hakkında EASO Uygulama Kılavuzu](#), [Dublin III Yönetmeliğinin Uygulanması Hakkında EASO Uygulama Kılavuzu: Kişisel mülakat ve kanıt değerlendirmesi](#) ile [Özel İhtiyaçları olan Kişilerin Belirlenmesine Yönelik EASO Aracı](#) (IPSN) bulunmaktadır. EASO'nun tüm uygulama araçları [EASO web sitesinde](#) kamuya açıktır.

Yasal uyarı

Bu kılavuz, AB hukukunu yalnızca Avrupa Birliği Adalet Divanı'nın yorumlamaya yetkili olduğu ilkesine halel getirmeksizin hazırlanmıştır.

⁽¹⁾ AB+ ülkeleri 27 AB Üye Devletinin yanı sıra İzlanda, Lihtenştayn, Norveç ve İsviçre'den oluşur.

⁽²⁾ Son hâlini alan kılavuz, BMMYK'nin veya Avrupa Vatansızlık Ağı'nın tutumlarını yansıtmak zorunda değildir.

İçindekiler

Kısaltmalar listesi	8
Giriş	9
I. Sığınma prosedürüne erişimin üç aşaması	10
A. Oluşturma	10
B. Kayıt.....	11
C. Başvurunun Sunulması.....	12
II. Kayıt ortamı	15
A. Tesisler ve olanaklar	15
B. Güvenlik.....	15
C. Gizlilik	17
III. Bilgi temini	19
A. Neden başvuru sahiplerine bilgi verilmelidir?	19
B. Başvuru sahiplerine ne zaman bilgi verilmelidir?	19
C. Hangi bilgiler verilmelidir?	20
D. Bilgiler nasıl verilmelidir?	24
E. Bilgiyi kim temin eder?	25
F. Başvuru sahiplerinden gelen soruların yanıtlanması	25
IV. Kayıt verilerinin toplanması	26
A. Kayıt görevlisinin rolü.....	26
B. Veri toplamanın amacı	27
C. Kayıt mülakatı.....	27
D. Biyometrik veriler.....	31
E. Kişisel bilgilerin kaydedilmesi.....	32
F. Vatansızlık.....	38
G. Vaka dosyası yönetimi.....	42
V. Kimlik tespiti ve yönlendirme	45
A. Olası Dublin vakaları.....	45
B. Savunmasız başvuru sahipleri	48
C. Refakatsiz çocuklar	55
VI. Uluslararası koruma için başvuru sahibi statüsünü gösteren belge	63
A. Belge ayrıntıları	63
B. Belgenin geçerliliği	64
C. Belgeyle ilgili bilgi temini.....	65
VII. Sonraki başvuruların kaydedilmesi	66
VIII. Verilerin doğrulanması	69
A. Avrupa Sığınma Daktiloskopi Veri Tabanı	69
B. Vize Bilgi Sistemi.....	70
C. Belgelerin doğrulanması	73

D.	Polis kayıtları	74
E.	Aile bağlarının doğrulanması	74
F.	Sosyal medya.....	75
G.	Dil analizi ve ölçümü.....	75
IX.	Kayıt verilerinin inceleme aşaması için önemi.....	78
A.	Organizasyon ve planlama	78
B.	Vakaların yönlendirilmesi.....	78
C.	Kaynak ihtiyaçlarının tespit edilmesi	79
Ekler.....		81
Ek 1:	Kayıt alanları	81
Ek 2:	Bilgi temini kontrol listesi.....	91
Yasal referanslar		93

Kısaltmalar listesi

APD	Sığınma prosedürleri direktifi
BMMYK	Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği
VIS	Vize Bilgi Sistemi
CEAS	Avrupa Ortak Sığınma Sistemi
EASO	Avrupa Sığınma Destek Ofisi
Eurodac	Avrupa Sığınma Daktiloskopi Veri Tabanı
IPSN	Özel İhtiyaçları Olan Kişilerin Belirlenmesi
RCD	Kabul koşulları direktifi
UD	Uygunluk Direktifi

Giriş

Uluslararası koruma başvurularının kaydı, sığınma prosedüründeki ilk adımdır. Pek çok açıdan prosedürde kilit bir aşamadır. Her şeyden önemlisi kayıt işlemi, uluslararası korumaya başvurmak isteyen kişilerin *geri gönderilmeye* karşı korunmasını sağlar. Ayrıca başvurunun incelenmesi için zemin hazırlar ve başvuruların doğru inceleme prosedürüne etkili bir şekilde tabi tutulmasını sağlar. Güvenilir veri toplama işlemi ancak başvuru sahipleri ihtiyaç duydukları desteği alırsa mümkündür. Olası savunmasızlıkları bulunan başvuru sahiplerinin belirlenmesiyle kayıt işlemi, başvuru sahiplerinin sığınma prosedürüne tam olarak katılmaları için en kısa sürede ihtiyaç duydukları desteği de sağlar.

“Kayıt” kelimesi sığınma prosedürleri bağlamında genellikle iki şekilde kullanılır: uluslararası koruma başvurusu oluşturma işleminin kaydı ve başvuruyu sunma işleminin kaydı. Bu uygulama kılavuzu, birçok AB+ ülkesinde tek bir prosedür adımı olarak birleştirilen her iki adımı da kapsar. Kılavuz, kayıt görevlilerine uluslararası koruma başvurularını kayıt altına aldıkları günlük çalışmalarında Avrupa’nın ortak kayıt standartlarına bağlı kalmasını sağlamada yardımcı olmayı amaçlamaktadır.

Bu uygulama kılavuzu, hukuki çerçeveyi belirledikten sonra ([Bölüm I “Sığınma prosedürüne erişimin üç aşaması”](#)) ilk olarak kayıt ortamının gizli ve güvenilir veri toplamasına izin veren temel özelliklerini tanımlar ([Bölüm II “Kayıt ortamı”](#)).

Kayıt işlemi üç temel faaliyetten oluşmaktadır: başvuru sahibini bilgilendirme ([Bölüm III “Bilgi temini”](#)), başvuru sahibi hakkında veri toplama ([Bölüm IV “Kayıt verilerinin toplanması”](#)) ve son olarak potansiyel olarak savunmasız başvuru sahiplerini ve Dublin vakalarını tespit edip uygun inceleme prosedürüne yönlendirme ([Bölüm V “Kimlik tespiti ve yönlendirme”](#)). Bunlar, bu uygulama kılavuzunun üç temel bölümünü oluşturur.

Veriler toplandıktan ve başvuru sahipleri desteğe yönlendirildikten sonra onlara uluslararası koruma başvuru sahipleri olarak statülerini gösteren bir belge verilir ([Bölüm VI “Uluslararası koruma için başvuru sahibi statüsünü gösteren belge”](#)). Kayıt prosedürünün sunumu, sonraki başvuruların kayıt altına alınması için önemli gereklilikleri açıklayan belirli bir bölümle tamamlanır ([Bölüm VII “Sonraki başvuruların kaydedilmesi”](#)).

Ayrıca kılavuz, toplanan verileri doğrulamak için kayıt prosedürü sırasında kullanılacak farklı yöntemleri ele alır ([Bölüm VIII “Verilerin doğrulanması”](#)). Kılavuz sonuç bölümünde inceleme prosedürünün başında kayıt verilerinin nasıl kullanıldığına dair bilgilere yer verir (Bölüm IX “Kayıt verilerinin inceleme aşaması için önemi”).

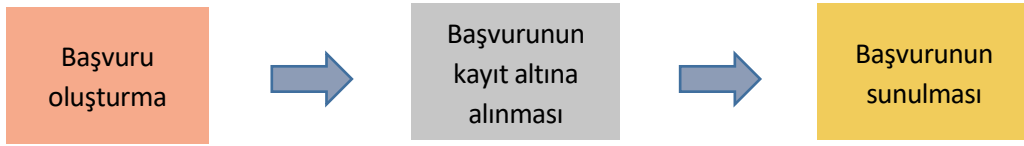
Son olarak, eklerde kullanıcı dostu iki kontrol listesi mevcuttur. Birincisi, kayıt sırasında başvuru sahibinden düzenli olarak talep edilen kayıtlarla ilgili alanlara genel bir bakış sunarken ikincisi, Avrupa Ortak Sığınma Sistemi (CEAS) uyarınca başvuru sahibine verilmesi gereken bilgilerin türünü içerir.

I. Sığınma prosedürüne erişimin üç aşaması

AB sığınma *müktesebatı*, kayıt süreciyle ilgili bir dizi hukuki kavram tanıtmaktadır. Özellikle de Sığınma Prosedürleri Direktifi (APD) Madde 6⁽³⁾ sığınma prosedürlerine erişimin şu aşamalarına değinmektedir: bir sığınma başvurusunun **yapılması**, **kayıt altına alınması** ve **sunulması** (Şekil 1).

Ulusal düzenlenmeye bağlı olarak başvurunun kaydı ve sunulması aynı anda veya ayrı ayrı yapılabilir. Bu iki adım ayrı ayrı gerçekleştirildiğinde geçmişe dair temel veriler, normalde kayıt aşamasında toplanır; bu da asgari olarak ilk kabulün uygulamada düzenlenmesine olanak sağlar. Ayrıntılı ek bilgiler, başvurunun sunulması esnasında toplanacaktır.

Şekil 1. APD Madde 6 uyarınca sığınma prosedürüne erişimin aşamaları⁽⁴⁾

A. Oluşturma

Bir makama uluslararası koruma başvurusunda bulunma isteğini ifade etme eylemi, başvurunun oluşturulmasını teşkil eder (APD tanım 27 ve Madde 6(1)). Uluslararası koruma başvurusunda bulunma niyetini ifade eden herkes, bu statüye bağlı tüm haklar ve yükümlülükler ile birlikte başvuru sahibi olarak kabul edilir.

Başvuru, ulusal yasalar kapsamında kayıttan sorumlu olmayan bir makama yapılmışsa ilgili makam, başvurunun kayıt altına alınması için ilgili dosyayı yetkili makama göndermek zorundadır; böylece başvuru sahibi Kabul Koşulları Direktifi (RCD) Madde 17⁽⁵⁾ kapsamında belirtilen maddi kabul koşullarından faydalanabilir.

Uluslararası koruma başvurusunun yapılmasıyla hangi hak ve yükümlülükler devreye girer?

Başvuru yapıldığı andan itibaren:

- başvuru sahibinin sığınma prosedürü süresince sınır veya transit bölgeler de dâhil olmak üzere Üye Devletin **topraklarında kalmasına izin verilir** (APD Madde 9)⁽⁶⁾;
- başvuru sahibine kendisinin anladığı bir dilde **bilgi verilir** (APD Madde 12(1)(a));

⁽³⁾ Uluslararası koruma sağlamaya ve geri çekmeye yönelik ortak prosedürler hakkında Avrupa Parlamentosu ve Konseyi'nin 26 Haziran 2013 tarihli ve [2013/32/EU sayılı Direktifi](#), (düzenlenmiş), OJ L 180, 29.6.2013, sf. 60-95).

⁽⁴⁾ EASO, *İtalya'da uluslararası korumaya başvuran kişilerin kayıt altına alınmasına ilişkin eğitimcinin el kitabı* (erişim kısıtlı belge), Roma, 2020.

⁽⁵⁾ Bkz. Avrupa Birliği Adalet Divanı'nın 25 Haziran 2020 tarihli hükmü, [Ministerio Fiscal \[İspanya\] ile VL arasındaki dava](#), C-36/20, ECLI:EU:C:2020:495. [EASO İçtihat Veri Tabanında](#) özet mevcuttur.

⁽⁶⁾ Başvuru sahibinin devletin güvenliğine tehlike olarak görüldüğü veya devletin topluluğuna tehlike teşkil ettiği durumlarda (Uygunluk Direktifi Madde 21 (2)) ve aynı zamanda daha sonra yapılan belirli türdeki başvurularda (APD Madde 41), suçlu iadesi bağlamında (APD Madde 9(2)) ve *geri gönderme* ilkesine uygun hareket edildiği ölçüde bazı istisnalar geçerlidir.

- başvuru sahibine vakasını sunması için gerekiyorsa bir **tercümana** erişim imkânı sağlanır (APD Madde 12(1)(b));
- başvuru sahibinin Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (**BMMYK**) ve/veya **hukuki danışmanlık** sağlayan diğer kuruluşlarla iletişim kurmasına izin verilir (APD Madde 12(1)(c));
- başvuru sahibi olası **özel prosedür güvenceleri ve/veya özel kabul ihtiyaçları açısından** değerlendirilir (APD Madde 24(1) ve RCD Madde 22(1) ^(?));
- yeterli yaşam standardını sağlayan, geçim güvencesi veren, ruh ve beden sağlığını koruyan **maddi kabul koşulları** sağlanır (RCD Madde 17) ⁽⁸⁾;
- özellikle savunmasız ve gözetimdeki kişiler söz konusu olduğunda yukarıdaki **yaşam standardının** sağlanacağından emin olunur (RCD Madde 17 ve 21);
- gözetim durumunda savunmasız kişiler ve özel kabul ihtiyaçları olan başvuru sahipleri için belirli güvenceler dâhil olmak üzere **yasal güvenceler** sağlanır (RCD Madde 8, 9, 10 ve 11);
- gözetim durumunda tavsiye ve danışmanlık sağlayan kuruluşlara ve kişilere etkili erişim imkânı verilir (APD Madde 8);
- asgari olarak hastalıklar ve ciddi ruhsal bozuklukların acil bakımı ve temel tedavisine ilaveten özel kabul ihtiyaçları olan başvuru sahiplerine (gerektiğinde uygun ruh sağlığı hizmeti sağlanması da dâhil olmak üzere) gerekli tıbbi veya diğer yardımlar sağlanmasını kapsayan **sağlık hizmetleri** verilir (RCD Madde 19);
- refakatsiz çocuklar söz konusu olduğunda, başvuru yapıldıktan sonra mümkün olan en kısa sürede **aile takibinde** yardımcı olunurken çocuğun yüksek menfaatleri korunur (RCD Madde 24);
- konut sağlandığında **aile birliği** ilkesine saygı gösterildiğinden emin olunur (RCD Madde 12);
- kabul koşullarının verilmesine, geri çekilmesine ya da azaltılmasına ilişkin kararları veya hareket özgürlüğü ve oturma kararlarını **temyize götürme imkânı** sağlanır (RCD Madde 26);
- yetkili makamlarla **iş birliği yapması** beklenir (APD Madde 13(1)).

B. Kayıt

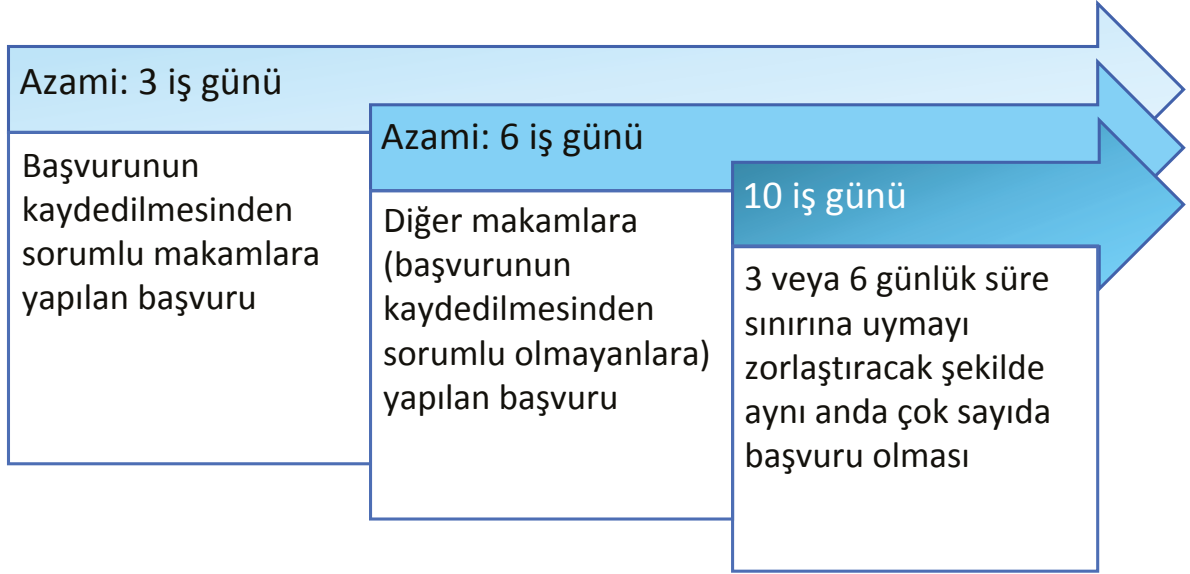
Uluslararası koruma başvurusu yapıldıktan sonra bu başvuru kayıt altına alınmalıdır. Kayıt, başvuru sahibinin koruma talep etme niyetini kayıt altına alınması anlamına gelir. AB+ ülkeleri, ulusal yasalar kapsamında uluslararası koruma başvurularının kaydedilmesinden hangi makamların sorumlu olduğunu belirlemelidir (APD Madde 6(1)).

Kayıt aşamasıyla birlikte hangi haklar ve yükümlülükler devreye girer?

Başvurunun oluşturulmasıyla devreye giren haklar ve yükümlülükler dışında, kayıt aşamasıyla devreye giren herhangi bir hak ya da yükümlülük yoktur. Bu aşamanın amacı, başvuru sahibinin bu haklardan etkili bir şekilde yararlanabilmesi ve bahsi geçen yükümlülükleri yerine getirebilmesi için resmî bir kayıt oluşturmaktır (APD Beyan 27). Bu nedenle kayıt işleminin APD Madde 6'da öngörülen süre sınırları içerisinde mümkün olan en kısa zamanda tamamlanması gerekir.

^(?) [Uluslararası korumaya başvuranların kabulüne yönelik standartları belirleyen Avrupa Parlamentosu ve Konseyi'nin 26 Haziran 2013 tarihli ve 2013/33/EU sayılı Direktifi \(düzenlenmiş\) \(OJ L 180, 29.6.2013, sf. 96-116\).](#)

⁽⁸⁾ "Maddi kabul koşulları", RCD Madde 2(g)'de "aynı olarak veya mali ödenek ya da makbuz şeklinde yahut üçü bir arada sağlanan konut, gıda ve giyimle birlikte günlük harcama ödeneğini kapsayan kabul koşulları" anlamına gelir.

C. Başvurunun Sunulması

AB+ ülkeleri, uluslararası koruma başvurusunda bulunan kişinin mümkün olan en kısa sürede başvuruyu sunma fırsatına sahip olmasını sağlamakla yükümlüdür (APD Madde 6(2)). AB+ ülkeleri, sığınma başvurularının ulusal yasalara göre sunulmasından hangi makamların sorumlu olduğunu belirlemelidir (APD Madde 6(1)). Ancak bir kişinin başvurusunu sunmaktan çekinmesi durumunda karar makamı prosedürün (APD Madde 6(2) ve Madde 28) durdurulmasına karar verebilir.

Başvurunun sunulmasıyla kayıt prosedürü tamamlanır. Bu andan itibaren başvuruyu inceleme prosedürü başlar.

AB+ ülkeleri, uluslararası koruma başvurularının sunulmasına ilişkin ilave kurallar koyabilir. Örneğin ulusal mevzuatta başvurunun kişisel olarak ve/veya belirlenen bir yerde sunulması belirtilebilir (APD Madde 6(3)).

Sığınma prosedürüne erişimin bu üç aşaması (uluslararası koruma başvurusunun oluşturulması, kayıt altına alınması ve sunulması) süreç kapsamındaki üç ayrı adımı yansıtmak zorunda değildir. Kayıt için süre sınırları ve başvuruyu sunma fırsatı dâhil olmak üzere genel gereklilikler yerine getirildiği sürece APD, **kayıt ve sunma süreçlerinin tek bir adıma entegre edilmesine** izin verir. Bazı AB+ ülkeleri iki aşamayı birleştirip tek bir prosedür adımı hâline getirirken diğerleri başvuru kayıt ve sunma süreçlerini farklı yasal etkilere sahip farklı aşamalar olarak değerlendirir. Başvuru sahibinin başvuru kayıt ve sunma süreçlerinden sorumlu makamlara ilk kez doğrudan başvuruda bulunduğu durumlarda üç adımın birleştirilmesi de mümkündür.

Başvuru sahibinin kayıt aşamasından sonra başvuruyu sunması gerekiyorsa başvuruyu nasıl ve nerede sunacağı ve başvuruyu sunmamanın sonuçları hakkında bilgilendirilmelidir. Ulusal yasanın, başvuru sahibi tarafından doldurulacak belirli bir form aracılığıyla başvurunun sunulmasını öngördüğü durumlarda ilgili form, karar makamına nasıl iletileceğine ilişkin bilgilerle birlikte verilir. Başvuru, kayıttan sonra belirlenen bir yerde kişisel olarak sunulacaksa randevuları yönetmek için bir sistemin oluşturulması tavsiye edilir. Bu sistem, başvuru sahibine başvuruyu sunabileceği kesin yer ve zaman hakkında kayıt sırasında yazılı bilgi sunulmasına olanak sağlayacaktır. Başvurunun mümkün olan en kısa sürede sunulmasını sağlamak amacıyla başvurunun kayıt altına alınması ile sunulması arasında geçen zamanı takip etmek için bir izleme sistemi oluşturulması tavsiye edilir.

“Başvurunun sunulması” aşamasıyla birlikte hangi haklar ve yükümlülükler devreye girer?

Uluslararası koruma başvurusunun sunulmasıyla devreye giren diğer bazı haklar ve yükümlülükler vardır. Bunlardan bazıları:

- inceleme prosedürü için zaman diliminin başlaması (APD Madde 31(3));
- başvurunun incelenmesinden sorumlu AB+ ülkesini belirleme süreci için zaman diliminin başlaması ⁽⁹⁾ (Dublin III Tüzüğü Madde 20(1)) ⁽¹⁰⁾;
- RCD kapsamında güvence altına alınan aşağıdaki haklara göre başvuru sahiplerine:
 - o kabul koşullarına ilişkin faydalar ve yükümlülükler hakkında bilgilerin yanı sıra belirli konularda adli yardım sağlayan ve sağlık hizmetleri dâhil olmak üzere mevcut kabul koşulları hakkında onlara yardımda bulunabilecek veya onları bilgilendirebilecek kuruluşlar veya gruplar hakkında bilgiler, makul bir süre (başvurunun sunulmasından sonra 15 günü aşmayan) içinde verilir (RCD Madde 5) ⁽¹¹⁾;
 - o başvurunun sunulmasından itibaren 3 gün içinde başvuru sahibi adına çıkarılan, statüsünü onaylayan ve başvuru incelenirken veya incelenmesi beklenirken AB+ ülkesinin sınırları dâhilinde kalmasına izin verildiğini gösteren bir belge verilir (RCD Madde 6);
 - o başka bir ülkede bulunmalarını gerektiren ciddi insani nedenler ortaya çıktığında seyahat belgesi elde edebilme imkânı sağlanır (RCD Madde 6);
 - o ev sahibi Üye Devletin sınırları dâhilinde veya AB+ ülkeleri tarafından kendilerine tahsis edilen alan içinde serbestçe hareket etme hakkı verilir (RCD Madde 7);
 - o çocukların söz konusu olması durumunda ülke vatandaşlarıyla benzer koşullar altında eğitim sistemine erişim sağlanır ve başvurunun sunulduğu tarihten itibaren 3 aydan fazla ertelenemez (RCD Madde 14); gerekli hâllerde eğitim sistemine erişimi ve katılımı kolaylaştırmak için dil kursları dâhil olmak üzere hazırlık kursları verilir (RCD Madde 14);
 - o başvurunun sunulmasından itibaren en geç 9 ay içinde yetkili makam tarafından ilk karar henüz alınmamışsa ve gecikme başvuru sahibine atfedilemiyorsa iş gücü piyasasına erişim sağlanır (RCD Madde 4 uyarınca daha olumlu koşullar getirme veya sürdürme ihtimaliyle birlikte RCD Madde 15); AB+ ülkeleri, iş gücü piyasasına erişimleri olup olmadığına bakılmaksızın başvuru sahiplerinin mesleki eğitime erişimlerine izin verebilir RCD Madde 16).

⁽⁹⁾ Avrupa Birliği Adalet Divanı, “Dublin III Tüzüğü Madde 20(2)’nin, bir kamu makamı tarafından hazırlanan ve bir üçüncü ülke vatandaşının uluslararası koruma talep ettiğini gösteren yazılı bir belge söz konusu tüzükten doğan yükümlülüklerin uygulanmasından sorumlu makama ulaşırsa ve duruma göre belge ya da kopyası değil, sadece ilgili belgede yer alan önemli bilgiler söz konusu makama ulaşırsa uluslararası koruma başvurusu yapılmış sayılacağı şeklinde yorumlanması gerektiğini” açıklığa kavuşturmuştur. Bkz. Avrupa Birliği Adalet Divanı 26 Temmuz 2017 tarihli kararı, [Tsegezab Mengesteab ile Bundesrepublik Deutschland](#) arasındaki dava, C-670/16, ECLI:EU:C:2017:587. [EASO İçtihat Veri Tabanında](#) bir özet mevcuttur.

⁽¹⁰⁾ Üçüncü ülke vatandaşı olan veya vatansız bir kişi tarafından Üye Devletlerden birinde yapılan uluslararası koruma başvurusunun incelenmesinden sorumlu Üye Devletin belirlenmesine yönelik kriter ve mekanizmaları ortaya koyan Avrupa Parlamentosu ve Konseyi’nin 26 Haziran 2013 tarihli [\(EU\) 604/2013 sayılı Yönetmeliği](#) (düzenlenmiş), OJ L 180, 29.6.2013, sf. 31–59).

⁽¹¹⁾ Kabule ilişkin bilgi ve danışmanlık hizmetleri hakkında daha ayrıntılı bilgi için bkz. Bölüm 6, “Bilgi ve danışmanlık hizmetlerinin sağlanması”, [EASO Kabul Koşulları Kılavuzu: Operasyonel standartlar ve göstergeler](#), Eylül 2016: “Kabul sırasında başvuru sahibine gerekenden fazla bilgi yüklenmesinden kaçınmak için süreye veya aşamaya özgü bilgiler verilmelidir. Üye Devletler, RCD Madde 5’te öngörülen toplam en fazla 15 günü göz önünde bulundurarak ulusal düzeyde başvuru sahiplerine verilecek bilgilerin türünü özetleyen zaman çizgileri belirlemeye teşvik edilir.”

Hatırlanması gereken hususlar

- Sığınma prosedürlerine erişim; uluslararası koruma başvurusunun oluşturulması, kayıt altına alınması ve sunulması olmak üzere üç aşamadan oluşur.
- Başvurunun oluşturulmasıyla birlikte başvuru sahibinin ülkede kalma hakkı dâhil olmak üzere uluslararası koruma hak ve yükümlülükleri devreye girer.
- Kayıt aşamasında başvuru sahibinin uluslararası koruma talep etme niyeti resmî olarak kayıt altına alınır ve böylece başvuru sahibinin uluslararası korumaya başvurduğu kaydedilir.
- Başvurunun sunulmasıyla kayıt prosedürünü tamamlanır ve bu andan itibaren inceleme prosedürü başlar.
- Ulusal yasalara bağlı olarak üç aşama ayrı süreç adımlarını temsil etmek zorunda değildir, çünkü bunlar bir veya iki adıma entegre edilebilir.

II. Kayıt ortamı

A. Tesisler ve olanaklar

Başvuruların kaydı ve sunulması için kurulan tesisler, hem başvuru sahipleri hem de personel için prosedürün verimliliğinde önemli bir rol oynar. AB+ ülkeleri, yeni gelenlerin sayısına bağlı olarak sınırları dâhilinde birden çok kayıt ofisi açmaya veya acil ihtiyaçları ele alacak mobil kayıt birimleri kurmaya karar verebilir.

Yetkili makamlar, başvuruların kaydı ve/veya sunulması için bir yer seçerken belirli kayıt ihtiyaçlarını ve tesisleri aynı anda kullanan kişi sayısını göz önünde bulundurmalıdır. Bu amaçla devletler, mümkün olan en iyi yeri belirlemek üzere diğer unsurların yanı sıra engelli kişiler için erişilebilirliği, tesislerin büyüklüğünü (çok sayıda kişiyi barındırabilmesini) ve bekleme alanında yeterli sayıda sandalye, yeterli havalandırma veya klima kontrol sistemi, kadınlar ve erkekler için ayrı sıhhi temizlik olanaklarına erişim ve çocuk dostu ayrı oyun alanları bulunmasını dikkate almalıdır.

Kayıt tesisine toplu taşıma ile kolayca erişilebilmelidir, ancak tesis diğer ilgili ulusal idare ofisleriyle aynı binada bulunabilir. AB+ ülkeleri son zamanlarda varış merkezleri içinde ilk kabul ve/veya başvuru kayıt ve/veya başvuru sunma işlevlerini entegre etmeye başlamıştır.

Yerin tasarımı, yalnızca personelin girebileceği alanlardaki açık işaretler ve etkili bir kuyruk yönetim sistemi dâhil olmak üzere başvuru kayıt/sunma sürecinin güvenlik açısından sorunsuz olmasını sağlamalıdır. Ayrıca gizli görüşmelerin özel olarak yapılmasını da mümkün kılmalıdır.

B. Güvenlik

Kayıt görevlileri, kayıt ofisinde uygulanan güvenlik prosedürlerini iyi bilmelidir. Personel ayrıca kendilerini ve diğer kişileri ilgilendiren olası güvenlik risklerinin farkında olmalıdır. Bu tür güvenlik riskleri arasında şiddet eylemleri veya tehditleri, kendine zarar verme, sağlık tehlikeleri veya yangın çıkması sayılabilir. Kayıt tesisinde ilk yardım ekipmanı ve ilk yardım becerisi olan en az bir personel bulunmalıdır.

Güvenlik ve emniyet, kayıt prosedürlerinin kalitesini doğrudan etkiler. Yetersiz veya uygunsuz güvenlik prosedürleri, başvuru sahiplerinin kayıt ofislerine danışmada isteksiz olmasına yol açabilir. Ayrıca yetersiz güvenlik işlemleri kayıt faaliyetlerine engel olabilir.

Güvenlik sadece güvenlik prosedürleri yoluyla değil, aynı zamanda kalite tescil prosedürleriyle de sağlanır. Adil ve şeffaf prosedürler güveni artırır ve gerilimi hafifletir. Başvuru sahibinin endişelerine yanıt verilmesini kapsayan bilgi temini, yanlış anlaşılmaları önlediği ve sorunları ya da hayal kırıklıklarını zamanında ele aldığı için güvenlik stratejisinde önemli bir rol oynar.

İyi uygulamalar

Aşağıda belirtilen güvenlik tedbirleri kapsamlı değildir. Ayrıca genel olarak yaygın tehlikeleri değil, özellikle kayıt faaliyetleriyle ilgili güvenlik sorunlarını doğrudan önlemeyi veya ele almayı amaçlarlar.

Personelin eğitilmesi

Kayıt prosedürlerinde yer alan personel, güvenlik tedbirlerini nasıl uygulayacaklarına ve olaylara nasıl tepki vereceklerine dair eğitim alır. Eğitim; güvenlik olaylarının önlenmesine, ele alınmasına ve azaltılmasına yönelik iletişim tekniklerini içerir.

Temel güvenlik önlemleri

Giriş

- Kayıt ofisinin iki ayrı girişi vardır: sadece personele açık giriş ve başvuru sahipleri için giriş.
- Başvuru sahipleri için girişte kalabalığı kontrol etmek ve kişilerin düzenli girişini sağlamak için önlemler uygulanır.

Ofis içi

- Başvuru sahiplerinin kayıt ofisindeki hareketlerini düzenleyen ve aşağıdakilerin açıkça ayırt edilmesini sağlayan önlemler uygulanır:
 - o başvuru sahiplerinin erişebileceği alanlar;
 - o refakat edilmesi gereken alanlar;
 - o başvuru sahiplerinin erişemeyeceği alanlar.
- Bekleme alanı, mülakat alanından ayrılmıştır.
- Başvuru sahiplerinin kayıt ofisindeki hareketleri; girişten kabul masasına, bekleme alanına, mülakat odasına ve çıkışa doğrudan rotalar oluşturularak düzenlenir.
- Kabul alanının ve mülakat odasının kurulumu, personelin her zaman kolayca çıkabilmesini sağlayacak şekilde olmalıdır. Örneğin mülakat odalarında kayıt personeli çıkış kapısını arkasına alacak şekilde oturur.

Güvenlik olaylarına müdahale

- Kayıt personelinin bir olay olduğunda güvenlik personeline haber verebilmesini sağlayan önlemler alınmıştır (ör. mülakat odalarındaki alarm düğmeleri).
- Başvuru sahipleri ve personelin güvenlik düzenini iyileştirecek izleme, analiz ve önerilerin temelini oluşturmak üzere güvenlik olaylarını sorumlu görevliye bildirmeleri için prosedürler mevcuttur.

Çıkış

- Görevliler, başvuru sahiplerinin ofise geliş nedenleri olan formaliteyi tamamladıktan sonra ofisten çıktıklarından emin olmalıdır.
- Başvuru sahiplerinin çıkışı girişten farklıdır.

C. Gizlilik

Uluslararası koruma başvuru sahipleri için gizlilik hakkı güvence altına alınmalıdır (APD Madde 48). Gizlilik, sığınma prosedürünün tüm aşamaları için geçerli olan bir ilkedir. Gizlilik sağlanamaması durumunda başvuru sahiplerinin zulüm veya ciddi zarar korkularıyla ilgili ayrıntıları açıklamaları beklenemez. Gizlilik ilkesi, kayıt prosedürü ve kayıt sırasında elde edilen bilgiler için de geçerlidir.

Kayıt tesisleri ve prosedürleri, başvuru sahiplerinin mahremiyet ve gizlilik hakkına zarar vermeyen koşullar altında kayıt personeline belge ve kişisel bilgi sağlamalarına izin vermelidir.

Kayıt prosedüründe yer alan makamlar, zulüm veya ciddi zarara neden olduğu iddia edilen aktörlere hiçbir bilginin açıklanmamasını sağlamalıdır (APD Madde 30). Kayıt makamları, başvuru sahibinin ya da bakmakla yükümlü olduğu kişilerin fiziksel bütünlüğünü veya menşe ülgede yaşayan akrabalarının hürriyetini ve güvenliğini tehlikeye atacak şekilde zulüm veya ciddi zarara neden olduğu iddia edilen aktörlerden de bilgi almamalıdır.

Ayrıca kayıt makamları ulusal yasalarda tanımlandığı gibi gizlilik ilkesine tabidir (APD Madde 48). Kayıt prosedürü sırasında tercümanlık hizmetlerine ihtiyaç duyulursa tercüman da gizlilik ilkesine tabi olmalıdır.

Başvuru sahipleri, sığınma prosedürlerindeki gizlilik hakları konusunda kayıt aşamasında bilgilendirilmelidir.

İyi uygulama

Kayıt prosedürü sırasında gizliliğin korunması için aşağıdaki tedbirin alınması uygun olabilir.

- Diğer insanların önünde başvuru sahibinin adını anmaktan veya bekleme alanlarına isim listeleri asmaktan kaçının. Kabul/bekleme alanlarında başvuru sahipleriyle veya onlar hakkında iletişim kurarken geçici numaralar ve renkli jetonlar atamak gibi alternatif yöntemler kullanılabilir.

Özel husus: Bir aile bireyinin başvuru sahibi hakkında bilgi talepleri

Bir aile bireyi tarafından başvuru sahibi hakkında bilgi almak için yapılan talepler son derece dikkatli bir şekilde ele alınmalıdır.

Bu tür durumlar, kayıt işlemi sırasında farklı şekillerde ortaya çıkabilir. Örneğin bir kişi, kayıt yetkilisinden aile bireylerinden birinin uluslararası koruma başvurusu yapıp yapmadığını teyit etmesini isteyebilir. Alternatif olarak bir kişi, kayıt yetkilisinden uluslararası koruma başvurusunda bulunduğu bilinen bir aile bireyiyle kendisini iletişime geçirmesini isteyebilir.

Gizlilik ilkesine göre, söz konusu aile bireyinin yazılı onayı olmadığı sürece kimseye bilgi verilmemelidir. Aile bireyinin gerçekten uluslararası koruma başvurusunda bulunup bulunmadığına dair bilgiler buna dâhildir.

Talepte bulunan kişinin bilgilerini ve aile bireyiyle ilişkisini sormak, takip gerçekleştirileceğini ve söz konusu aile bireyi bulunursa bu iletişim bilgilerinin kendisiyle paylaşılacağını talepte bulunan kişiye bildirmek ve bu konuda onunla anlaşmaya varmak iyi bir uygulamadır. Talepte bulunan kişiye, kendisiyle iletişime geçme kararının aile bireyine ait olacağını söyleyin.

Hatırlanması gereken hususlar

- Kayıt tesisleri ve olanakları; yeni gelenlerin sayısı, engelli kişiler için erişilebilirlik, toplumsal cinsiyete duyarlı ve çocuk dostu düzenlemeler, toplu taşımayla erişilebilirlik gibi kayıt prosedürünün belirli ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde tasarlanmalıdır.
- Güvenlik ve emniyet, kayıt sürecinin kalitesini doğrudan etkiler. Bu sadece potansiyel güvenlik risklerinin ve standart işletim prosedürlerine dair farkındalıkla değil, aynı zamanda adil ve şeffaf bir kayıt prosedürüyle de ele alınabilir.
- Hem kayıt tesisleri ve olanaklarının gizlilik standartlarını güvence altına alması hem de toplanan verilerin gizlilik standartlarına göre yönetilmesi yoluyla kayıt süreci boyunca gizlilik sağlanmalıdır.

III. Bilgi temini

APD Madde 12(1)(a) uyarınca, başvuru sahipleri asgari olarak aşağıdaki konularda bilgilendirilir:

- (i) izlenecek prosedür;
- (ii) prosedür sırasındaki hakları ve yükümlülükleri;
- (iii) yükümlülüklere uymamanın ve yetkililerle iş birliği yapmamanın olası sonuçları;
- (iv) inceleme prosedürü için zaman dilimi;
- (v) uluslararası koruma başvurusunun doğruluğunu kanıtlayıcı unsurları sunma yükümlülüğünü yerine getirmek için başvuru sahibinin kullanabileceği araçlar;
- (vi) başvurunun açıkça veya zimnen geri çekilmesinin sonuçları.

Bilgiler, anladıkları veya makul bir şekilde anlamaları beklenen bir dilde verilir.

Bilgiler, başvuru sahiplerinin haklarını kullanmaları için yeterli süre önceden verilir.

A. Neden başvuru sahiplerine bilgi verilmelidir?

Bilgi alma hakkı, APD tarafından sağlanan temel güvencelerden biridir (Madde 12(1)(a)).

Adil ve etkili bir sığınma prosedürü yürütülmesi için başvuru sahiplerine bilgi verilmesi önemlidir. Başvuru sahipleri hak ve yükümlülüklerini bilmeli, taleplerini mümkün olduğunca eksiksiz sunmak ve yükümlülüklerini yerine getirmek için prosedürün farklı aşamalarını anlamalıdır. Bu durum, özellikle başvurularının doğruluğunu kanıtlayıcı unsurların tümünü mümkün olan en kısa sürede sunmayı başvuru sahiplerinin görevi olarak gören AB+ ülkelerinde hem başvuru sahiplerinin hem de ulusal idarenin menfaatindedir (Uygunluk Direktifi (UD) Madde 4(1)).

Kayıt ofisine danışmadan önce genellikle sığınma prosedürü hakkında çok az bilgiye sahip oldukları göz önünde bulundurulduğunda başvuru sahiplerinin bilgilendirilmesi daha önemlidir. Bu durum, üçüncü kişilerden yanlış veya çelişkili bilgiler aldıkları anlamına gelebilir.

B. Başvuru sahiplerine ne zaman bilgi verilmelidir?

APD, AB+ ülkelerinin başvuru sahiplerine, APD kapsamındaki haklarını kullanmaları ve yükümlülüklerini yerine getirmeleri için yeterli süre önceden bilgi vermesi gerektiğini belirtmektedir.

Bu hak ve yükümlülüklerin bazıları uluslararası koruma başvurusu yapıldığı andan itibaren geçerli olduğundan prosedürün en başında bilgi verilmelidir.

En geç başvurunun sunulması aşamasında ve her durumda kişisel mülakattan önce bilgi verilmesi, iyi bir uygulama olarak tavsiye edilir.

C. Hangi bilgiler verilmelidir?

Başvuru sahibi öncelikle uluslararası korumanın ne olduğunu, kayıt prosedüründe ve kişisel mülakatın hazırlanmasında kendisinden ne beklendiğini anlamalıdır. Bilgilerin güncel tutulduğundan emin olmak önemlidir.

APD Madde 12(1)(a) uyarınca bilgi temini tedbirlerinin bu ayrıntılı tanımını tamamlayan bilgi temini kontrol listesini bu kılavuzun [Ek 2](#) bölümünde bulabilirsiniz.

(i) İzlenecek prosedür hakkında bilgiler

Başvuru sahiplerinin sığınma prosedürünün çeşitli aşamalarını bilmesi ve anlaması önemlidir. Ancak sığınma prosedürünün her adımında sağlanan ayrıntı miktarı ve düzeyine özellikle dikkat edilmelidir. Sığınma prosedüründeki her olası adım ve alt adım hakkında kayıt aşamasında gereğinden kapsamlı açıklama yapılması, başvuru sahipleri için kafa karıştırıcı olabilir. Kayıt aşamasında verilen bilgilerin, sığınma prosedürünün her aşaması (kayıt, kişisel mülakat, bildirim ve itiraz) hakkında kısa bilgilerle sınırlı olması, kayıt sürecinin ise daha ayrıntılı ve kapsamlı bir şekilde açıklanması tavsiye edilir.

Kayıt prosedürüne ilişkin bilgiler aşağıdaki hususları içermelidir.

- **Kaydın amacı ve beklenen sonucu.** Başvuruların neden kayıt altına alınması gerektiği, kaydın ne anlama geldiği ve kayıt yapmamanın sonuçları hakkında başvuru sahiplerini bilgilendirmelisiniz.
- **Sığınma prosedüründe gizlilik.** Bir ilke olarak gizlilik, tüm sığınma prosedürünün temelini oluşturur (bkz. [Bölüm II, Kısım C "Gizlilik"](#)). Başvuru sahipleri bu ilkenin yerine getirildiğini ve bunun nasıl yapıldığını anlamalıdır. Ulusal mevzuat uyarınca veriler diğer ulusal makamlarla paylaşıyorsa başvuru sahiplerini bu konuda bilgilendirmelisiniz.
- **Kayıt prosedürü ücretsizdir.** Bazı kişilerin başvuru sahiplerinin bilgi eksikliğinden yararlanabilecekleri ve onlardan para almaya çalışabilecekleri durumlardan kaçınmak için bu önemlidir. Ayrıca sığınma başvurusu yapmanın başvuru sahiplerinin takdirine bağlı bir eylem olduğunu açıkça belirtmelisiniz.
- **Kayıt sırasında pratik adımlar.** Kayıt aşamasında geçmeleri beklenen tüm aşamalar hakkında başvuru sahiplerini bilgilendirmelisiniz. Veri toplama, kayıt mülakatı ve parmak izinin yanı sıra potansiyel olarak yüz fotoğrafı ve imza gibi diğer biyometrik verilerin alınması buna dâhildir.
- **Uluslararası koruma başvurusunun incelenmesinden sorumlu AB+ ülkesini belirleme prosedürü.** Uluslararası koruma başvurusunun incelenmesinden başka bir AB+ ülkesinin sorumlu olup olmadığına dair bir değerlendirme yapılacağı konusunda başvuru sahiplerini bilgilendirmelisiniz. Bu açıdan başvuru sahiplerinin AB+ ülkelerinin topraklarında bulunan aile üyeleri, bir AB+ ülkesi tarafından kendilerine verilen vize veya oturma izni, başka bir AB+ ülkesine giriş veya burada kalma ya da transit geçiş yahut daha önce bir AB+ ülkesinde sunulan uluslararası koruma başvurusu hakkında tutarlı, ayrıntılı ve doğrulanabilir bilgiler vermesi önemlidir. Tüm Üye Devletlerde ortak olan *AB'de sığınma talep ettim; talebimi hangi ülke yürütecek?* ⁽¹²⁾ başlıklı broşür, anladıkları veya makul bir şekilde anlamaları beklenen bir dilde başvuru sahiplerine verilmelidir.

(12) Üçüncü ülke vatandaşı olan bir kişi tarafından Üye Devletlerden birinde yapılan uluslararası koruma başvurusunun incelenmesinden sorumlu Üye Devletin belirlenmesine yönelik kriter ve mekanizmaları ortaya koyan (EU) 343/2003 sayılı Konsey Yönetmeliğinin uygulanması için ayrıntılı kuralları belirten (EC) 1560/2003 sayılı Yönetmeliği tadil eden [30 Ocak 2014 tarihli \(EU\) 118/2014 sayılı Komisyon Uygulama Yönetmeliği](#) Bölüm A, Ek X, OJ L 39, 8.2.2014, sf. 1–43.

- **Başvuru sahibinin statüsünü gösteren belge.** Geçerlilik süresi ve süresi dolmuş ya da kaybedilmiş belgeleri yenileme prosedürleri dâhil olmak üzere kaydın ardından çıkarılan belgeye ilişkin kurallar hakkında başvuru sahiplerini bilgilendirmelisiniz.
- **Başvurunun kaydı ve sunumu ayrı ayrı olacaksa sunumun nasıl ve nerede yapılacağı.** Başvurunun nasıl ve nerede sunulacağı yanı sıra başvuruyu sunmamanın sonuçları hakkında başvuru sahibine yazılı bilgi vermelisiniz. Yazılı bilgiler, gerektiğinde başvuru sahibinin anlamasını sağlayacak sözlü açıklamalarla desteklenir.
- **Çocuklar varsa çocuğun uluslararası koruma başvurusu yapma hakkı.** Ulusal yasalara göre prosedürleri yürütmek için fiil ehliyetine sahip çocukların kendi adlarına veya ebeveynleri, diğer aile bireyleri, onlardan sorumlu bir yetişkin ya da bir temsilci aracılığıyla başvuruda bulunabilme hakları olduğu konusunda gerektiğinde başvuru sahiplerine bilgi vermelisiniz.
- **Varsa bakmakla yükümlü olunan yetişkinlere verilen bilgiler.** Bakmakla yükümlü olunan ve kanuni ehliyete sahip bir yetişkin adına başvuru yapıldığında kendisi adına başvuru sunulmasının sonuçları ve başvuru sunulmadan önce ya da kişisel mülakat yapılmadan önce ayrı bir başvuruda bulunma hakkı konusunda bakmakla yükümlü olunan yetişkini özel olarak bilgilendirmelisiniz. Ayrıca bakmakla yükümlü olunan yetişkin kendisi başvuru yapmak istemiyorsa kendisi adına başvuru sunulması için yazılı rızasını istemeniz gerekir.

(ii) Başvuru sahiplerinin prosedür sırasındaki hakları ve yükümlülükleri hakkında bilgiler

Uluslararası koruma başvurusunun oluşturulması ve sunulmasıyla devreye giren hak ve yükümlülükler hakkında kayıt aşamasında başvuru sahiplerini bilgilendirmelisiniz.

Yükümlülükler

- Yetkililerle iş birliği yükümlülüğü (APD Madde 13(1)). En önemlisi, bu uluslararası koruma başvurusunun doğruluğunu kanıtlamak için gereken unsurları ulusal uygulamalara bağlı olarak ya mümkün olan en kısa zamanda ya da en geç kişisel mülakat sırasında sunma yükümlülüğünü kapsar. Ulusal mevzuatta öngörülen bilgi taleplerine yanıt verme yükümlülüğünü de içerebilir.
- Gecikmeden veya belirli bir zamanda yetkililerin karşısına çıkma yükümlülüğü (APD Madde 13(2)(a)).
- Başvurunun incelenmesiyle ilgili olarak başvuru sahibine ait pasaport gibi belgeleri teslim etme yükümlülüğü (APD Madde 13(2)(b)).
- Ulusal mevzuatta belirtilen destekleyici unsurların sunulması için süre sınırlarına uyma yükümlülüğü (UD Madde 4(1)).
- Başvuru sahibinin ikamet adresini ve her türlü adres değişikliğini makamlara bildirme yükümlülüğü (APD Madde 13(2)(c)). Ulusal mevzuata ve başvuru sahibinin durumuna bağlı olarak ikamet adresindeki veya iletişim bilgilerindeki değişiklikleri yetkili makamlara iletme yükümlülüğü olabilir. Başvuru sahibinin düzenli aralıklarla rapor verme veya makamların karar verdiği bir yerde ikamet etme gibi diğer yükümlülükleri olabilir.

- En az 14 yaşındaki başvuru sahipleri için uluslararası koruma başvurusunun sunulmasından sonra en kısa sürede parmak izlerini alma ve 72 saat içinde Avrupa Sığınma Daktiloskopi Veri Tabanına (Eurodac) gönderme yükümlülüğü (Eurodac Yönetmeliği Madde 9(1) ⁽¹³⁾).

Haklar

- Başvurunun incelenmesini beklerken Üye Devlette kalma hakkı (APD Madde 9).
- Yeterli bir yaşam standardı sağlayan maddi kabul koşullarına sahip olma hakkı ⁽¹⁴⁾ (RCD Madde 17). Başvuru sahipleri, hak kazandıkları prosedür güvenceleri konusunda bilgilendirilme hakkına da sahiptir.
- Tercümana erişim (APD Madde 12(1)(b)). Başvuru sahipleri, işlemlerin makul şekilde anlamaları beklenen bir dilde yürütülmesini sağlamak amacıyla, vakalarını yetkili makama sunmaları için gerekliyse tercüman hizmetlerinden ücretsiz olarak yararlanma hakları konusunda bilgilendirilir.
- Sığınma prosedüründe adli yardım ve temsil hakkı (APD Madde 22). Başvuru sahipleri, adli yardıma ve temsile erişme imkânı konusunda bilgilendirilir. Bu bilgiler; adli yardım ve temsilin sağlandığı koşulları, talepte bulunmak için uyulması gereken adımları ve taleplerin işlenmesine ilişkin kuralları içerir.
- Uluslararası koruma başvuru sahiplerine hukuki tavsiye veya diğer danışmanlık sağlayan BMMYK ve diğer kuruluşlarla iletişim kurma hakkı (APD Madde 12(1)(c)).
- Başvuru sahibinin haklarından faydalanabilmesinden ve bireysel koşullardan kaynaklanan yükümlülükler uyarınca doğan özel prosedür ihtiyaçları durumunda yeterli destek hakkı (APD Madde 24).
- Savunmasız kişilerin belirli durumundan kaynaklanan özel kabul ihtiyaçları durumunda yeterli destek hakkı (RCD Madde 21).
- Gözaltı sırasındaki güvenceler (RCD Madde 9(4)). Gözaltındaki bir başvuru sahibi, gözaltının nedenleri ve gözaltı emrine itiraz edilmesi için ulusal yasalarda belirtilen usuller hakkında yazılı olarak bilgilendirilir. Başvuru sahibi ayrıca ücretsiz adli yardım ve temsil talebinde bulunma imkânı hakkında da bilgilendirilir.

⁽¹³⁾ Üçüncü ülke vatandaşı olan veya vatansız bir kişi tarafından Üye Devletlerden birinde yapılan uluslararası koruma başvurusunun incelenmesinden sorumlu Üye Devletin belirlenmesine yönelik kriter ve mekanizmaları ortaya koyan (EU) 604/2013 sayılı Yönetmeliğin etkin bir şekilde uygulanması amacıyla parmak izlerinin karşılaştırması için "Eurodac"ın oluşturulmasına ve emniyeti sağlama amaçları doğrultusunda Üye Devletlerin emniyet yetkilileri ve Europol tarafından Eurodac verilerini karşılaştırma taleplerine ilişkin Avrupa Parlamentosu ve Konseyi'nin 26 Haziran 2013 tarihli ve [\(EU\) 603/2013 sayılı Yönetmeliği](#) ve sözü konusu Yönetmeliği tadil ederek özgürlük, güvenlik ve adalet alanındaki geniş kapsamlı BT sistemlerinin operasyonel yönetimi için bir Avrupa Ajansı kuran (EU) 1077/2011 sayılı Yönetmelik (düzenlenmiş), OJ L 180, 29.6.2013, sf. 1–30.

⁽¹⁴⁾ Kabul koşulları hakkında daha fazla bilgi için bkz. [EASO Kabul Koşulları Kılavuzu: Operasyonel standartlar ve göstergeler](#), Eylül 2016.

(iii) Yükümlülükler uymamanın ve yetkililerle iş birliği yapmamanın olası sonuçları hakkında bilgiler

Yükümlülükler uymaması inceleme prosedürünü ve kabul koşullarını etkileyebileceğinden yetkililerle iş birliği yapmamanın potansiyel sonuçları ve özellikle aşağıdaki hususlar hakkında başvuru sahibine bilgi verilmesi önemlidir.

- İnceleme prosedürü durdurulabilir (APD Madde 28). Başvurunun temelini oluşturan bilgi verme taleplerine yanıt vermezlerse, kişisel mülakata gelmezlerse veya sığınma prosedüründen başka şekilde kaçarlarsa inceleme prosedürlerinin durdurulabileceği konusunda başvuru sahiplerini bilgilendirmelisiniz.
- Sığınma talebindeki ilgili unsurların değerlendirilmesi, başvuru sahibinin uluslararası koruma başvurusunun doğruluğunu kanıtlamak için gerekli unsurları sunamamasından etkilenebilir (UD Madde 4(1)). Uluslararası koruma başvurularının doğruluğunu kanıtlamakla görevli oldukları konusunda başvuru sahiplerini bilgilendirmelisiniz. Başvuru sahipleri başvurularının doğruluğunu kanıtlamak ve ellerinde bulunan tüm ilgili unsurları karar makamıyla iş birliği içinde sunmak için gerçek bir çaba gösteriyorsa beyanlarının belgeye dayalı veya diğer kanıtlarla desteklenmesi gerekmez.
- Yetkili makamları yanıltmak için başvuru sahiplerinin kimlikleri veya vatandaşlıkları hakkında sahte bilgi ya da belgeler sunulması yahut kimlikleri veya uyruklarıyla ilgili bilgi ya da belgelerin saklanması hâlinde ulusal mevzuata uygun olarak sığınma süreci hızlandırılabilir (APD Madde 31(8)(c)). Başvuru sahipleri parmak izlerinin alınmasını reddederse bu durum ulusal mevzuata bağlı olarak sığınma prosedürünün hızlanmasına da yol açabilir (APD Madde 31(8)(i)).
- Başvuru sahipleri, kimliklerini veya uyruklarını ya da (özellikle bilgi vermektan kaçınma riski varsa) gözetimine alınmadan elde edilemeyen başvuru unsurlarını belirlemek için gözetimine alınabilir (RCD Madde 8(3)(a) ve (b)).
- Başvuru sahibi ikamet yerini terk ederse, raporlama görevlerini yerine getirmese veya bilgi verme ya da kişisel mülakata katılma taleplerine uymazsa maddi kabul koşulları azaltılabilir veya istisnai durumlarda geri çekilebilir (RCD Madde 20(1)(a) ve (b)).

(iv) İnceleme prosedürü için geçerli zaman dilimi hakkında bilgiler

Başvuru sahibi, inceleme prosedürü için geçerli zaman dilimi hakkında bilgilendirilmelidir. APD Madde 31 uyarınca başvurunun sunulmasından sonra 6 ay içinde mümkün olan en kısa sürede inceleme tamamlanacaktır. Belirli koşullarda (ör. çok sayıda başvurunun aynı anda yapıldığı durumlarda veya özellikle karmaşık bir vaka için) zaman dilimi uzatılabilir, ancak bu durumda başvuru sahibi gecikmeden haberdar edilecektir.

(v) Uluslararası koruma başvurusunun doğruluğunu kanıtlayıcı unsurları sunma yükümlülüğünü yerine getirmek için başvuru sahibinin kullanabileceği araçlar

Başvuru sahipleri, başvurunun doğruluğunu kanıtlamak için gerekli unsurları sunabilecekleri (ana vatanlarından neden kaçtıklarını ve neden geri dönemeyeceklerini açıklayabilecekleri) bir kişisel mülakat düzenleneceği konusunda bilgilendirilmelidir.

Başvuru sahibi, başvurunun doğruluğunu kanıtlamak için belgeler ve diğer kanıtlar da sunabilir. Dolayısıyla ulusal uygulamalar uyarınca bu kanıtların sunulma şekli ve süresi hakkında da başvuru sahibine bilgi verilir. Ulusal mevzuata göre başvuru sahibinin başvuruyu yaptıktan sonra mümkün olan en kısa sürede tüm kanıtları sunması bekleniyorsa bu bilgi sürecin başında başvuru sahibine sunulmalıdır.

Başvurunun açıkça veya zımnen geri çekilmesinin sonuçları

Başvuru sahipleri, uluslararası koruma başvurularını geri çekerlerse inceleme prosedürünün sona ereceği konusunda bilgilendirilmelidir (başvurunun açıkça geri çekilmesi hakkındaki APD Madde 27). Prosedürün sona ermesi, Üye Devlette kalma hakkı dâhil olmak üzere sığınma başvuru sahiplerine sağlanan haklara erişimi de sona erdirir (ülkede kalmak için başka gerekçeler yoksa).

Ayrıca yetkili makamların başvurudan vazgeçildiğini düşünmek için yeterli sebebi varsa inceleme prosedürünün durdurulabileceği veya başvurunun reddedilebileceği konusunda başvuru sahiplerini bilgilendirmelisiniz (başvurunun zımnen geri çekilmesi hakkındaki APD Madde 28). Durumun böyle kabul edilebilmesi için makul nedenler arasında başvuru sahiplerinin başvuru için gerekli bilgileri sunma taleplerine yanıt vermemesi, kişisel mülakata gelmemesi veya bundan kaçınması yahut yaşadıkları ya da tutuldukları yeri izinsiz olarak ve yetkililerle irtibata geçmeden terk etmesi yer alır. Ulusal mevzuata bağlı olarak başvuru sahibinin yetkili makamlara rapor vermesi hâlinde inceleme prosedürü belli bir süre içinde yeniden açılabilir.

D. Bilgiler nasıl verilmelidir?

Bilgi temini, başvuru sahiplerinin ve diğer paydaşların kolayca erişebileceği yerlerde, hem bireysel hem de genel bilgileri verecek şekilde gerçekleştirilmelidir.

Başvuru sahiplerine bireysel olarak bilgi verilmesi

Bilgiler, teknik olmayan ve açık bir şekilde yazılı olarak verilmelidir. Çeşitli dillerde standart bilgi materyali (ör. broşürler) sunulmalıdır.

Yazılı bilgiler sözlü açıklamalarla tamamlanmalıdır. Bu, özellikle başvuru sahiplerinin çeşitli okuryazarlık düzeyleri göz önünde bulundurulduğunda önemlidir ve bilgileri başvuru sahibinin özel koşullarına uyarlamanızı sağlar.

Bilgiler, başvuru sahibinin anladığı veya makul bir şekilde anlaması beklenen bir dilde sunulmalıdır (başvuru sahibinin ana dili dışında bir dil olabilir).

Bilgiler, başvuru sahibinin özel ihtiyaçları ve bireysel koşulları göz önünde bulundurularak yaşına/anlayış düzeyine göre düzenlenir.

Başvuru sahibinin verilen tüm bilgileri anladığından emin olmak önemlidir. Şüphenez varsa başvuru sahiplerinden verilen bilgileri tekrar etmelerini veya kendi kelimeleriyle özetlemelerini istemek iyi bir uygulamadır.

Uluslararası koruma başvurularının durumunu kontrol etmeleri için başvuru sahiplerine çevrim içi platformlar dâhil olmak üzere farklı araçlar sunmak iyi bir uygulamadır.

Bilginin yayılması

Standart kayıt prosedürleri hakkında bilgiler, başvuru sahiplerinin ana dilleri ve farklı okuryazarlık ve eğitim düzeyleri göz önünde bulundurularak her zaman erişilebilir olmalıdır.

Bilgiyi yayma yöntemleri; bilgi temini için illüstrasyonlar, bilgi broşürleri, videolar, mobil uygulamalar ve özel web siteleri gibi farklı ortam türlerini kapsayabilir.

Web siteleri ve mobil uygulamalar, hem başvuru sahipleri bilgilere doğrudan telefonlarından erişebilecekleri için avantaj sağlar hem de bilgiler dijital medya formatında doğrudan güncellenebilir.

E. Bilgiyi kim temin eder?

Bilgi temininin güvence altına alınmasını ve koordine edilmesini sağlama sorumluluğu yetkililere aittir (APD Madde 12). Sığınma alanında çalışan ve sizinle ortak bilgiler verebilecek diğer makamlar ve kuruluşlar bulunduğundan başvuru sahibine bilgi veren tek kişinin siz olmadığını anlamanız önemlidir. Ulusal düzenlemeye bağlı olarak başvurunun kayıt altına alınmasından ve sunulmasından sorumlu makamlar, karar makamı, kabul makamları, hukuk danışmanları ve sivil toplum kuruluşları tarafından bilgi verilebilir. Bazı ülkelerde sivil toplum kuruluşları bilgi sağlamak için yetkililerle resmî iş birliği içindedir. Bu bağlamda başvuru sahibine verilen bilgilerin tutarlı olması için koordinasyon sağlanmalıdır.

F. Başvuru sahiplerinden gelen soruların yanıtlanması

Bilgi sağlandıktan sonra başvuru sahiplerinin kayıt ve daha genel olarak uluslararası koruma ve sığınma prosedürü hakkında sorular sormalarına izin verilmelidir.

Başvuru sahiplerinin olası şüphelerini giderme ve duymuş veya almış olabilecekleri dedikodular ya da yanlış bilgileri ortadan kaldırma fırsatı sağladığı için bu bilhassa önemlidir. Yanıt verirken yalnızca emin olduğunuz bilgileri sağlamanız ve yanıtından emin olmadığınız sorular için başvuru sahibini diğer meslektaşlara ve/veya yetkililere yönlendirmeniz önemlidir.

Hatırlanması gereken hususlar

- Bilgi alma hakkı, uluslararası koruma başvuru sahiplerine verilen temel güvencelerden biridir ve adil ve etkili bir sığınma prosedürünü mümkün kılmak için gereklidir.
- Bilgiler, başvuru sahiplerinin haklarını kullanmaları ve yükümlülüklerini yerine getirmelerini için yeterli süre önceden hem bireysel olarak hem de başvuru sahiplerinin her zaman erişebilecekleri standart bilgi materyalleri aracılığıyla verilebilir.
- Asgari olarak uluslararası korumanın anlamı, kayıta ve inceleme sırasında takip edilecek prosedür, başvuru sahiplerinin hak ve yükümlülükleri ve inceleme prosedürü için zaman dilimi hakkında bilgiler verilir.
- Bilgiler, başvuru sahibinin bireysel koşulları göz önünde bulundurularak yaşına ve/veya anlayış düzeyine göre düzenlenecektir.
- Bilgiler farklı kanallar aracılığıyla, farklı formatlar ve dillerde yayılarak başvuru sahiplerinin erişmesi sağlanacaktır.

IV. Kayıt verilerinin toplanması

A. Kayıt görevlisinin rolü

Göreviniz, **kesin ve güvenilir verilerin toplanması ve kaydedilmesidir**. Bu kilit rol, tutarsızlıkların veya belirsiz beyanların netleştirilmesinde başvuru sahibine yardımcı olma görevini kapsar. Proaktif davranmalı; başvuru sahiplerinin açık, eksiksiz ve doğru veriler sunmasına yardımcı olmalısınız. Ancak başvuru sahibi tarafından sağlanan verilerin **güvenilirliğini değerlendirmek sorumluluklarınız kapsamında değildir**. Güvenilirlik değerlendirmesi, daha sonraki bir aşamada (genellikle inceleme aşamasında) yetkili makam veya birim tarafından gerçekleştirilir. Bazı ulusal makamlar yaş değerlendirmeleri veya kimlik belgelerinin doğrulanması gibi belirli verilerin güvenilirliğini doğrulamak için uzman birimler oluşturmuşlardır.

Başvuru sahibi tarafından sağlanan veriler çok olası görünmese bile yine de verileri sunulduğu şekilde kaydetmeniz gerekir. Ancak bu tür gözlemleri gerçekçi ve objektif bir şekilde belirtme ve/veya endişenizi yetkili birime veya makama yönlendirme sorumluluğunuz vardır. Örneğin bir başvuru sahibi yetişkin gibi görünüyorsa ve refakatsiz bir çocuk olduğunu iddia ediyorsa öncelikle kendi yaşı konusunda yanlış anlama veya belirsizlik olup olmadığını başvuru sahibiyle birlikte kontrol etmelisiniz. Başvuru sahibi yetişkin olmadığında ısrarcıysa, başvuru sahibinin iddia ettiği yaşı kaydetmelisiniz. Ancak bu şüphelenizi de bildirmeli ve/veya vakayı refakatsiz çocuklardan sorumlu birime yönlendirmelisiniz. Herhangi bir şüphelenizi bildirirken bunu gözlemlerinizi yazarak tarafsız ve objektif bir şekilde yapmalısınız. Örneğin başvuru sahibinin size “yetişkin” ya da olgun bir kişi izlenimi verdiğini söylemek yerine size bu izlenimi veren gözlemlerinizi tanımlayın (başvuru sahibinin kayıt mülakatında kendisine sorulan soruları yanıtlarken ince ayrıntılara dikkat etmesi ve her sorunun özüne odaklanması gibi). Başvuru sahibinin iddia ettiği yaşın güvenilirliğini değerlendirme kararı, ulusal düzenlemeye bağlı olarak refakatsiz çocuklardan sorumlu birime veya (uzman) vaka görevlilerine aittir.

Başvuru sahibinin sahte gibi görünen belgeleri sunması durumunda da aynı tavsiyeler geçerlidir. Bu belgeleri kaydetmeli ve ulusal kayıt prosedürünüzde belirttiği şekilde belgelerle ilgili sorular sormalısınız (örneğin başvuru sahibinin belgeleri ne zaman ve nasıl edindiğini sorarak). Ayrıca gözlemlerinizi belge üzerinde belirtmeli ve belgeleri bunların gerçekliğini incelemekle görevli makam veya birime yönlendirmelisiniz.

Kayıt prosedüründe doğruluk ve verimlilik önemlidir. Toplanan veriler doğru ve güvenilir olmalıdır, böylece kişisel mülakatı yürüten vaka görevlisi kayıt aşamasında toplanan temel kişisel verilerin üzerine ekleme yapabilir ve aynı soruları tekrar sormasına gerek kalmaz. Başvurunun en baştan itibaren doğru inceleme sürecine yönlendirilmesi için de doğru ve güvenilir kayıt verileri önemlidir (Dublin prosedürü, hızlandırılmış ve öncelikli prosedürler, savunmasızlık nedeniyle yönlendirme vb.). Kayıt prosedüründe acele etmenin daha sonraki aşamalara zarar verebileceği ortaya çıkabilir. Doğruluğu sağlama sürecine adların doğru yazılışını teyit etmeye vakit ayırmak, başvuru sahibinin söylemek istediğini düşündüğünüz şey yerine söylediği şeyi yazmak, Gregoryen (Batı) takvimine dönüştürülmüş tarihlerin yanına başvuru sahibinin kullandığı takvimdeki tarihleri not etmek, bilginin tam olduğunu ve başvuru sahibinin beyanlarını doğrulamak dâhildir.

Kayıt süreci, kayıt sırasında kendilerinden beklenenler ve beklenmeyenler konusunda başvuru sahiplerinin önceden bilgilendirilmesiyle ve iyi yapılandırılmış bir veri toplama süreciyle etkili bir şekilde yürütülebilir.

B. Veri toplamının amacı

Kayıtta toplanan veriler farklı amaçlara hizmet etmektedir. Ulusal düzenlemeye bağılı olarak toplanan veriler aşağıdaki nedenlerle kullanılabilir:

- kişisel bilgileri, biyometrik verileri ve kimlik belgeleriyle ilgili bilgileri kaydederek başvuru sahibinin kimliğinin ve uyruğunun tespit edilmesine veya doğrulanmasına yardımcı olmak için
- sığınma makamının kişisel mülakata hazırlanmasına yardımcı olmak için - Kişisel mülakata mümkün olduğunca iyi hazırlanmak için güvenilir kişisel veriler bulunmalı ve başvuru sahibinin profili, geçmiş ve aile bağlarına iyi bir genel bakış sağlanmalıdır. Bu, vakanın en uygun vaka görevlisine tahsis edilmesini de sağlayacaktır, çünkü bazı görevliler belirli başvuru türlerini inceleme konusunda özel eğitim almış veya uzmanlaşmış olabilir.
- sığınma talebinin türü hakkında sığınma makamını bilgilendirmek için - Bu, sığınma sürecinin başında başvurunun uygun prosedüre yönlendirilmesini sağlar (normal, öncelikli ya da hızlandırılmış prosedürler veya kabul edilebilirlik prosedürleri gibi).
- olası Dublin vakalarını zamanında tanımlamak için - Bu, başvurunun incelenmesinden sorumlu ülkeyi belirlemek için Dublin birimine hızlı bir şekilde yönlendirilmesini sağlar.
- özel prosedür güvencelerine ihtiyaç duyan başvuru sahiplerini tespit etmek ve gerektiğinde uzman birimlere ve/veya kuruluşlara yönlendirmek için - Özel prosedür güvencelerine yönelik ihtiyaç tespit edildiğinde kayıt görevlisinin kayıt süreci gerçekleştirilirken bunları dikkate alması gerekir.
- ulusal düzenlemeye bağılı olarak özel kabul ihtiyaçları olan başvuru sahiplerini tespit etmek için - Bu, başvuru sahibinin kabul açısından ihtiyaç duyabileceği özel desteği değerlendirme sürecine yönlendirmeyi kolaylaştıracaktır.

C. Kayıt mülakatı

Başvuru sahibinden güvenilir veriler toplamak amacıyla prosedürün başında bir kayıt mülakatı düzenlenir. Başvuru sahibinin karşılaştığı ve sığınma prosedürünü temsil eden ilk kişi siz olabileceğinizden iş birliğinin artırmak, güven ortamı oluşturmak ve doğru bilgi vermek için mülakata tarafsız bir tutumla yaklaşmanız önemlidir.

Mülakatın başında başvuru sahibine mülakatın amacını ve bağlamını açıklamalısınız. Mülakattan önce başvuru sahibine sığınma prosedürü hakkında bilgi verilmesi tavsiye edilir. Bu bilgi mülakatın başında açık ve teknik olmayan bir şekilde sözlü açıklamalarla tamamlanabilir. Başvuru sahiplerinin kendilerine verilen bilgileri anlayıp anlamadıklarını her zaman teyit etmeli ve sığınma prosedürüyle ilgili daha fazla soru sormalarına izin vermelisiniz. Tercümanlık hizmetlerine ihtiyaç varsa tercümanla başvuru sahibinin birbirlerini anladığından emin olmalısınız. Sorduğunuz bir soruyu anlamadığını veya yanıtını bilmediğini söylemesi için başvuru sahibini teşvik etmeyi unutmayın.

Kayıt mülakatı kişisel mülakat için temel oluşturduğundan kişisel mülakatın başında da aynı soruların tekrarlanmasına gerek kalmaması için güvenilir verilerin toplanması önemlidir. Tutarlı veya olası görünmese bile başvuru sahibinin söylediklerini yazmayı unutmayın. Başvuru sahibinin söylediği bir şey size anlaşılmasa geliyorsa sorularınızı olabildiğince basit tutun, başvuru sahibine mülakat raporu hakkında yorum yapma fırsatı sunun ve tüm tercümanların mülakat sırasındaki sorumluluklarını ve rollerini anladığından emin olun. Mülakat yapılmadan önce başvuru sahibinin bilgilendirilmesi koşuluyla başvuru sahibinin sözlü beyanını da kaydedebilirsiniz (APD Madde 13(2)(f)). Kayıt makamı ile karar makamı

arasındaki düzenli iletişimin sürdürülmesi iyi bir uygulamadır, çünkü kayıt sürecinin kişisel mülakata nasıl katkıda bulunabileceğine dair geri bildirim alışverişi sağlar.

Tüm AB+ ülkeleri kayıt aşamasında başvuru sahiplerinden temel kişisel verileri toplar. Bu temel verilere başvuru sahiplerinin adı, doğum tarihi ve yeri, uyruğu, kimlik belgeleri hakkında bilgiler, cinsiyet, medeni durumu ve iletişim bilgilerinin yanı sıra etnik köken, din, sağlık, eğitim ve meslek hakkında veriler dâhildir. Ayrıca genellikle her başvuru sahibinin menşe yeri, seyahat güzergâhı ve AB+ ülkesine gitmek için kullandığı ulaşım araçlarıyla ilgili veriler toplanır. Başvuru sahibinin daha önce kaldığı veya yaşadığı tüm ülkeleri kaydetmek de bu aşamada iyi bir uygulamadır. Aile yapısı ve sığınma talebi hakkındaki veriler de sıklıkla kayıt aşamasında kaydedilir.

Başvuru kayıt ve/veya sunma aşamasında toplanan bilgilerin kapsamı AB+ ülkeleri arasında büyük ölçüde değişebilir. Sığınma prosedüründe yönlendirme ve triyaj sistemlerini teşvik eden ulusal sistemler, genellikle bu sistemleri olmayan bu ülkelerden daha fazla veri toplar. Bunun nedeni, bir başvurunun hangi ilk karar prosedürüne (normal, önceliklendirilmiş ya da hızlandırılmış prosedürler veya sınır, kabul edilebilirlik ya da Dublin prosedürleri gibi) yönlendirileceğine karar vermek için bu verilere ihtiyaç duyulmasıdır.

İyi uygulama

Verilerin toplanması tamamlandıktan ve başvuru kayıt/sunma formu son hâlini aldıktan sonra, veriler tercüman yardımıyla başvuru sahibi tarafından kontrol edilir ve doğrulanır. Bu işlem, düzeltme veya ekleme yapılabilmesi ve tutarsızlıkların netleştirilebilmesi için yapılır.

Kayıt sürecinin çıktısının güvenilir olmasını sağlayacaktır. Sığınma prosedüründe daha sonraki gereksiz yanlış anlamaları ve kafa karışıklığını önleyecek, kişisel mülakata hazırlığın etkililiğini artıracak ve temel kayıt sorularını kişisel mülakat sırasında yeniden ele alma ihtiyacını azaltacaktır.

Sağlanan veriler doğrulandıktan sonra başvuru sahibi, kayıt/sunma formunu imzalamalıdır. Bu form, ulusal düzenlemeye bağlı olarak prosedür sırasında sunulan diğer ilgili belgelerle birlikte daha sonra başvuru sahibinin dosyasına yüklenecektir.

Ulusal uygulamalara bağlı olarak başvuru aile olarak yapılmış olsa bile, çocuklar dâhil olmak üzere her aile bireyi için ayrı bir kayıt/sunum formu gerektiği unutulmamalıdır.

Mülakatın sonunda sonraki adımlar ve inceleme prosedürü için potansiyel zaman dilimi hakkında bilgi vermelisiniz. Ayrıca kişisel mülakat için başvuru sahibiyle nasıl iletişim kurulduğu ve mümkünse kişisel mülakatın gerçekleşeceği tahmin zaman hakkında da bilgi vermelisiniz.

İyi uygulama

Norveç Göç İdaresi tarafından geliştirilen kendi kendine kayıt sistemi, kayıt mülakatını tamamlayan ve uluslararası koruma başvuru sahiplerinin ulusal veri tabanındaki kişisel verilerini kontrollü bir ortamda kayıt altına almalarına olanak tanıyan iyi bir uygulamadır. Araç, yetkililerin önemli tercümanlık hizmetlerini ve insan kaynaklarını engellemeden kitleler hâlinde gelen kişileri kayıt altına almalarına yardım ederek olası uluslararası koruma başvurusu akınlarını ele almak için geliştirilmiştir. Sığınma prosedürünün başlangıç aşamasında ortaya çıkan tipik darboğazın engellenmesine yardımcı olur.

Araç; bilgisayarlarda ve tabletlerde çalışan, ileride muhtemelen cep telefonlarında da çalışacak bir yazılıma dayalıdır. Başvuru sahipleri, kayıt süreciyle ilgili hak ve yükümlülüklerini açıklayan kılavuzu ekranda takip eder. Norveç'e gelen başvuru sahiplerinin konuştuğu ana dillerin %90'ını kapsayan 16 dilde kılavuz mevcuttur. Başvuru sahipleri ilk önce kullanılan dile uyarlanan sanal bir klavyeyle kişisel verilerini, seyahat güzergâhlarını ve aile bilgilerini girer. Ayrıca yazılımı kullanarak kendi fotoğraflarını çekerler. Son olarak kayıt formunu elektronik ortamda göndermeden önce sağladıkları verileri gözden geçirirler. Ardından otomatik olarak benzersiz bir vaka numarası oluşturulur. Başvuru sahipleri kendi kendine kayıt formunu doldurduktan sonra kimlik belgelerini sunarak ve yetkililere bizzat parmak izlerini vererek kendilerini daha fazla tanıtır.

Kendi kendine kayıt sistemi, sığınma sürecinin başında başvuruları uygun inceleme prosedürlerine doğrudan ve etkin şekilde yönlendirmek için vaka profili oluşturulmasında kullanılabilir. Bu ölçeklenebilir bir seçenektir, yani insan kaynaklarından önemli tasarruf sağlarken, sığınma talebinin mevzuatta öngörülen tarih içinde sunulmasını sağlayacak bir acil durum tedbiri olarak kullanılabilir. Kendi kendine kayıt, başvuru sahiplerini başvuru süreçlerine katkıda bulunmada daha aktif hâle getirme fırsatı olarak da görülür.

[Ek 1 "Kayıt alanları"](#), başvuru kayıt ve/veya sunma aşamasında toplanabilecek veriler hakkında kapsamlı bir genel bakış sunmaktadır.

İlgili EASO aracı

[EASO Uygulama Kılavuzu: Kişisel mülakat](#) bölümü, kayıt mülakatları için de belli bir ölçüde faydalı olabilecek yapılandırılmış mülakat yöntemi sunar. Özellikle aşağıdaki bölümlerin kayıt aşamasıyla ilgili olduğu kabul edilir.

- "Mülakatı başlatma" başlıklı Bölüm 2; güven ortamı oluşturacak, başvuru sahibini nezaketle karşılayacak ve bilgi sağlayacak şekilde mülakatı açmak için yöntemler sunar.
- "Mülakatı gerçekleştirme" başlıklı Bölüm 3, iş birliğini artırmak için mülakat durumunu ve kendi davranışlarınızı yönetme yöntemleri sunar. Ayrıca farklı tür mülakat sorularını nasıl uygulayacağınıza ve tutarsızlıkları açıklığa kavuşturma fırsatlarını nasıl yakalayacağınıza dair tavsiyeler verir.
- "Mülakatı sonlandırma" başlıklı Bölüm 5; mülakatı sonlandırma, inceleme prosedürünün sonraki aşamaları hakkında bilgi sağlama ve başvuru sahibinin mülakat raporu hakkında yorum yapmasına izin verme yollarını önerir.

Kılavuzun çevirileri [EASO web sitesinde](#) mevcuttur.

Başvuru sahiplerinin elindeki belgeler

Kimlikleri ve uyruklarının tespit edilmesi ya da doğrulanması, kişisel koşullarının ve arka plan bilgilerinin belirlenmesi, uluslararası koruma başvurularının doğruluğunun kanıtlanması için ellerinde bulunan tüm belgeleri makamlara sunma konusunda başvuru sahiplerini teşvik etmelisiniz⁽¹⁵⁾. Bu belgeler arasında kimlik ve seyahat belgeleri (ör. kimlik kartı ve/veya pasaport), aile belgeleri (ör. aile cüzdanı, doğum belgeleri, ölüm belgeleri ve/veya evlilik belgeleri), ikamet ve seyahat güzergâhlarıyla ilgili belgeler ve sığınma talebini destekleyecek her türlü belgeye dayalı kanıt (ör. belirtilen siyasi kuruluşa veya sivil toplum kuruluşuna üyelik kartı veya tutuklama emri) bulunmaktadır.

Başvuru sahiplerinden kimlik veya arka plan bilgilerini kanıtlayan orijinal belgelerini teslim etmeleri ve sığınma talebinin doğruluğunu kanıtlamak için kopyalardan daha güçlü deliller sunmaları istenir. Başvuru sahibinin elinde orijinal belgeler yoksa ancak kopyaları varsa orijinallerin neden olmadığını ve başvuru sahibinin kopyaları nasıl edinebildiğini de araştırmalısınız.

Seyahat ve kimlik belgeleri başta olmak üzere başvuru sahibi tarafından verilmemiş belgeleri not etmelisiniz. Eksik belgeler hakkında açıklama yapmalarını istemeli ve başvuru sahibinin geçmişte kimlik belgeleri olup olmadığını araştırmalısınız. Başvuru sahibinin kimlik belgeleri varsa belgelerin nerede bulunduğunu ve bunları sığınma makamlarına teslim etmenin mümkün olup olmadığını öğrenmelisiniz. Başvuru sahibinin herhangi bir kimlik belgesi yoksa bu belgeler olmadan neden ve nasıl menşe ülkesinden çıkabildiğini ve AB+ ülkenize seyahat edebildiğini öğrenmelisiniz.

Bu koşullarda mümkünse eksik belgeleri edinmesi için başvuru sahibini teşvik etmelisiniz. Ancak menşe ülke yetkilileriyle irtibata geçmek risk teşkil ediyorsa başvuru sahiplerinin belgeleri edinmeye çalışırken kendilerini veya başka bir kişiyi riske atmasının beklenmediğini açıkça belirtmelisiniz.

İyi uygulama

İsveç Göç Ajansı, başvuru sahiplerini kimlik belgeleri vermeye teşvik etmek amacıyla başvuru sunma sürecinde kimliklerini kanıtlayamayan başvuru sahiplerine “kimlik ödevleri” vermiştir. Görevler her başvuru sahibine özeldir. Başvuru sahipleri, kimliklerini veya menşe ülkelerinin doğruluğunu kanıtlayabilecek ya da netleştirebilecek ek belgeler elde etmekle görevlendirilmektedir. Başvuru sahibi görevini yerine getiremezse bazı maddi yardımları kaybedebilir. Görevler yalnızca sığınma prosedürü bağlamında geçerlidir. Maddi yardımların azaltılmasına yönelik her türlü karar idari mahkemede temyiz edilebilir.

Tüm belgeler; kopyaları hazırlanarak ve teslim tarihi, belge başlığı, belge türü ve belgenin orijinal veya kopya olduğu dâhil olmak üzere teknik bilgileri not edilerek usulüne uygun olarak kaydedilmelidir. Kaydedilmesi gereken diğer standart unsurlar ise belgenin düzenlenme tarihi, veren makam veya yazar ve ana konudur.

Başvuru sahiplerinin kendilerine e-postayla gönderilen taranmış belgeleri sunması da çok yaygındır. Taranmış ve dijital belgeler, kopyalarla aynı şekilde değerlendirilmelidir.

⁽¹⁵⁾ APD Madde 13(2)(b) uyarınca başvurunun incelenmesiyle ilgili olarak başvuru sahibine ait pasaport gibi belgeleri teslim etme yükümlülüğü başvuru sahibine aittir. UD Madde 4(1)(2) uyarınca, Üye Devletler bu belgeleri sığınma prosedüründe mümkün olan en kısa sürede sunma sorumluluğunu başvuru sahibine de yükleyebilir.

Başvuru sahibi birçok belge sunmak istiyorsa hangilerinin sığınma prosedürüyle ilgili olduğunu belirlemek için başvuru sahibiyile birlikte belgelerin üzerinden geçmeniz tavsiye edilir. Başvuru sahibine sorulması gereken kilit soru, sunduğu belirli bir belgeyle neyi göstermek istediğidir.

Yabancı dildeki belgelerin tercüme edilmesi gerekecektir. Asgari olarak ve başvuru sahibinin belgelerle göstermek istediği şeyleri göz önünde bulundurarak kimlik belgeleri ve belgelerin en temel unsurları dâhil olmak üzere en önemli belgelerin tercümelerinin edinilmesi tavsiye edilir. Belgelerin mümkün olan en geniş şekilde tercüme edilmesi genellikle karar makamının yararınadır, çünkü belgenin herhangi bir unsuru başvurunun tutarlılığının ve sağlam bir temele dayandığının doğrulanmasını sağlayabilir.

Genel olarak, belgelerin (temel belgelerin ve/veya temel kısımlarının) kişisel mülakattan önce karar makamı tarafından tercüme edilmesini sağlamak iyi bir uygulamadır. Bu, vaka görevlisinin mülakata daha iyi hazırlanmasını ve mülakat sırasında beyanlar ve belgeler arasındaki olası tutarsızlıklar hakkında başvuru sahibine soru sormasını sağlayacaktır.

Bir belgenin özgünlüğünün nasıl doğrulanabileceğine ve bunun kayıt süreciyle nasıl bağlantılı olabileceğine dair daha fazla bilgi için [Bölüm VIII, Kısım E “Belgelerin doğrulanması”](#) başlığındaki ilave açıklamalara bakınız.

D. Biyometrik veriler

Başvuru kayıt/sunma aşamasında toplanan biyometrik veriler, fotoğraflar ve parmak izleri içerir. Ulusal düzenlemeye bağlı olarak iris taraması veya ses kaydı gibi ek biyometrik veriler toplanabilir. Başvuru sahibinin sesi, genellikle başvuru sahibini buna göre tanımlamak için değil, lehçesini ve/veya sosyal adaptasyon bölgesini belirlemek için kaydedilir.

Parmak izi alınmasının ve kaydedilmesinin teknik niteliği göz önünde bulundurulduğunda çoğu AB+ ülkesinde bu işlem uzman birimler veya yetkililer tarafından gerçekleştirilir.

Eurodac sistemi bağlamında parmak izleri kullanılır. Başvuru sahibinin daha önce sığınma başvurusunda bulunup bulunmadığını veya dış sınırlardan düzensiz geçiş nedeniyle başka bir AB+ ülkesinde yakalanıp yakalanmadığını belirlemek amacıyla parmak izleri Eurodac merkezî veri tabanı sistemine eklenir.

Parmak izi alınması ve Eurodac sistemi hakkında daha fazla bilgi için bkz. [Bölüm VIII, Kısım A “Eurodac”](#).

Parmak izleri, Vize Bilgi Sistemi (VIS) veri tabanında da karşılaştırılabilir. VIS, Schengen bölgesini ziyaret veya buradan transit geçiş amaçlı kısa süreli vize başvurularıyla ilgili kararlar için bir sistemdir. Sistem, Schengen ülkelerine kısa süreli vize başvuruları hakkında bilgi içerir. Ulusal sığınma makamları, başvurunun incelenmesinden sorumlu AB+ ülkesinin belirlenmesi için veri tabanına başvurabilirler.

Parmak izi alınması ve VIS hakkında daha fazla bilgi için bkz. [Bölüm VIII, Kısım B “Vize Bilgi Sistemi”](#).

İyi uygulama

Dolandırıcılığı önlemek ve aynı zamanda başvuru sahibinin yüz fotoğrafının yeni ve kaliteli olmasını sağlamak için başvuru sahibinin fotoğraf göndermesini istemek yerine kayıt makamı tarafından fotoğraf çekilebilir.

Tüm biyometrik sistemlerin eksik yanları olduğundan farklı biyometrik verilerin toplanmasına dayanan çok yönlü bir yaklaşım kullanmak iyi bir strateji olabilir.

E. Kişisel bilgilerin kaydedilmesi

Kayıt sırasında toplanan bilgilerin doğru ve güvenilir olması son derece önemli olmakla birlikte sığınma prosedürü bağlamında toplanan verilerin eksik veya muğlak olmasına yol açan bazı engeller vardır. Bunlar dil engelleri, kültürel normlar ve/veya başvuru sahibinin yaşı olabilir.

Göreviniz, başvuru sahibinin beyanlarını açıklığa kavuşturmasına yardımcı olmak ve sağlanan verilerin eksiksiz ve doğru olmasını sağlamaktır.

Bu bölüm, başvuru sahibinden bilgi toplarken ve bunları kaydederken karşılaşılabileceğiniz pratik konular hakkında rehberlik, iyi uygulama örnekleri ve ipuçları sunar. Bu genel tavsiyelere ek olarak kişisel bilgilerin kaydedilmesinde tutarlılık sağlamak için yetkili makamların menşe ülkedeki belirli uygulamaları göz önünde bulunduran ulusal kılavuz sağlamaları da önemle tavsiye edilir.

Başvuru sahibinin adı

Başvuru sahibi pasaport veya ilgili bir kimlik belgesi ibraz ettiyse başvuru sahibinin adını belgede gösterildiği şekilde not edin. Pasaport yoksa ve menşe ülkeye bağlı olarak, başvuru sahibinin adının yapısı ve yazımı ile ilgili faydalanılabilecek diğer kaynaklar arasında ulusal kimlik belgeleri ve doğum belgeleri sayılabilir. Başvuru sahibinin herhangi bir kimlik belgesi yoksa, adı başvuru sahibi tarafından belirtildiği şekilde kaydedin.

Ad yapısı ve yazımında tutarlılık sağlamak için başvuru sahibinin adının nasıl kaydedileceği konusunda ulusal idareler tarafından menşe ülkeye özgü bir kılavuz hazırlanması tavsiye edilir. Kılavuz, menşe ülkeye göre farklı kimlik belgeleri arasındaki hiyerarşiyi gösterebilir. Tipik ad yapıları ve yazımları menşe ülkeler arasında farklılık gösterir. Birçok Orta Asya ve Orta Doğu ülkesi ile Afrika'nın bazı bölgelerinde adlar, geleneksel olarak doğumda verilen ilk ad ile birincisi baba adı, ikincisi ise büyükbaba adı olmak üzere aile soyadından oluşur. Geleneksel olarak birçok kısımdan oluşan adlar için kayıt formunda hangi kısmın ilk ad ve hangi kısmın soyadı olarak kabul edileceği talimatlarda belirtilebilir.

Başvuru sahibinin birden fazla adı olması

Pek çok nedenden dolayı başvuru sahiplerinin birden fazla adı olabilir. Bazı ülkelerde pasaporta veya diğer kimlik belgelerine kaydedilen ad geleneksel addan farklı olabilir. Örneğin, baba adı ve büyükbaba adı geleneklere göre aile soyadı olarak kullanılırken pasaporttaki aile soyadı bölümüne aşiret adı yazılır. Bu nedenle başvuru sahibinin biri günlük hayatta diğeri ise resmî işlemlerde kullanılan iki adı olabilir.

Başvuru sahipleri, resmî veri tabanlarında ve sicillerde farklı adlarla yer alabilir veya menşe ülkede kendilerine verdikleri farklı adlarla tanınıyor olabilir. Başvuru sahibi kasıtlı olarak sahte bir ad veya yasa

dışı bir şekilde başka birinin kimliğini kullanıyor olabilir. Bu gibi durumlarda ilave adlar takma ad olarak kaydedilmelidir.

Benzer şekilde ismin farklı şekilleri, yani farklı kimlik belgelerinde yazıldığı, aktarıldığı ya da kaydedildiği şekiller de takma ad olarak kaydedilmelidir. Böylece daha sonra kimlik belgelerinden sadece biri mevcut olduğunda kişinin veri tabanında bulunması mümkün olur. Bu gibi tutarsızlıkların olası nedenleri hakkında başvuru sahibinin görüşleri de dinlenmelidir. Daha sonra başvuru sahibinin yaptığı açıklamaları kayıt formuna kaydetmeli ve tutarsızlıkları karar makamına iletmelisiniz.

Transliterasyon: Başvuru sahibinin adının Latin alfabesi dışında bir alfabede yazılmasıdır

Transliterasyon, bir adı asıl yazıldığı alfabeden farklı bir alfabede yazma sürecidir. Başvuru sahibinin adı Arap, Kiril veya Amhar alfabesi gibi bir alfabede yazılıyorsa transliterasyon kullanılır. Tüm diller için kelimeleri Latin alfabesine aktarmanın standart bir yolu bulunmadığından bazı harfler, karakterler veya fonetik sesler bir kelimeyi aktarırken kullanılan dile bağlı olarak farklı biçimler alabilir. Örneğin /u/ fonetik sesi Fransızcada "ou", İngilizcede "oo" ve Almandada "u" olarak aktarılır.

Transliterasyonun nasıl düzenlenebileceğine dair iyi bir örnek aşağıdaki adımlardan oluşabilir.

1. Aktarılacak adı başvuru sahibinin pasaportunda görüldüğü gibi kaydedin.
2. Başvuru sahibinin pasaportu yoksa aktarılacak adı diğer resmî belgelerde olduğu gibi kaydedin.
3. Başvuru sahibinin adının Latin alfabesinde yazıldığı herhangi bir resmî belgesi yoksa mevcut ulusal transliterasyon kılavuzuna başvurun.
4. Resmî transliterasyon kılavuzu yoksa ve yalnızca başvuru sahibi Latin alfabesini kullanan bir dilde yazılı iletişim konusunda yeterliyse, başvuru sahibinden adının transliterasyonu yazmasını isteyin.
5. Başvuru sahibi adının transliterasyonunu yazamıyorsa tercümanlık hizmetlerinden yararlanın. Her hâlükârda referans noktası olarak adın orijinal dilde yazılış biçimini kaydedin.

İyi uygulama

Almanya Federal Göç ve Mülteci Ofisi tarafından Arap alfabesiyle yazılan adların Latin harflerine aktarılması için bir çeviri aracı kullanılır. Başvuru sahipleri adlarını araca yazmak için Arapça klavye kullanır ve sistem bu adı Latin harflerine aktarır. Araç, başvuru sahibinin adının bireysel vaka dosyasına kaydedildiği uluslararası koruma başvurusu kaydı dâhil olmak üzere sığınma prosedürünün ilk aşamalarında kullanılır. Ayrıca araç, başvuru sahibinin menşesinin incelenmesini destekleyen ek özellikler içerir.

Başvuru sahibinin doğum tarihi ve yeri

Doğum yeriyle ilgili verilerin kayıt altına alınmasında tutarlılık sağlamak için yerlerin sistematik olarak aynı seviyede (köy, belediye, bucak vb.) kaydedilmesi ve ayrıca doğum yerinin bağlı olduğu il, bölge veya vilayetin tespit edilmesi iyi bir uygulamadır. Bölgelerin, iller, vilayetler ve/veya ana konumların menşe ülkesine özgü listeler sunularak yerlerin tutarlı yazımları gösterilebilir.

Başvuru sahibi doğum tarihini bilmiyorsa

Başvuru sahibi doğum tarihini bilmediğini söylüyorsa doğduğu yıl, yılın dönemi ve/veya ay dâhil olmak üzere doğum tarihi hakkında ne bildiğini araştırmalısınız.

Çocuklar veya reşit olma yaşına gelmek üzere olan başvuru sahipleri için eksiksiz doğum tarihi kaydedilirken her zaman başvuru sahibinin doğduğu makul şekilde tahmin edilebilecek sürenin en son olası tarihini almak önemlidir. Örneğin başvuru sahibi doğduğu ayı biliyorsa o ayın son günü tahmini doğum günü olarak işaretlenir. Başvuru sahibi doğduğu dönemi veya mevsimi biliyorsa bu dönemin son günü işaretlenir. Başvuru sahibi sadece doğduğu yılı biliyorsa bu yılın son günü işaretlenir. Başvuru sahibi hâlâ çocuk olduğu hâlde ona yetişkin gibi davranılmaması için sürenin son olası günü seçilir.

Bazı AB+ ülkelerinde doğum tarihi kesin olarak bilinmediğinde yetkililer ve hizmet sağlayıcılarla temel işlemlerin yürütülmesine yardımcı olmak için gün ve aydan oluşan tahmini doğum tarihi belirlenir. Sahte kimlik oluşturulmasına yol açmamak için verilen doğum gününün sadece tahmini bir tarih olduğunu belirten güvenlik önlemleri uygulanmalıdır. Başvuru sahipleri tarafından sağlanan belgelerde yaşlarının veya doğum tarihlerinin tahminine yardımcı olabilecek ibareler bulunabilir. Doğum tarihi ya da yılı veya yaş aralığı, zamansal referans noktalarına dayalı bir mülakat yapılarak daha iyi tahmin edilebilir (ör. başvuru sahiplerine ülkelerinde meydana gelen bazı önemli olaylarla ilgili herhangi bir hatıraları olup olmadığını sorarak). Başvuru sahibiyle ortak bir anlaşmaya varmak için çalışmalısınız. Başvuru sahibinin, tahmini doğum tarihi olarak kaydedilen tarihi anladığından emin olun ve başvuru sahibi ileride menşe ülkesinden kimlik belgeleri sunabilirse bu tarihin düzeltilebileceğini açıklayın. Tahmini doğum tarihi oluşturulduğunda kayıt formunda ve/veya veri tabanında tarihin tahmini olduğunu açıkça belirtmeli ve tarihin nasıl belirlendiğini açıklamalısınız.

Başvuru sahibinin yaş grubunu (çocuk, ergen, genç, yetişkin, yetişkin veya yaşlı) belirtmek önemli olduğundan genel olarak doğum tarihinin “bilinmiyor” olarak işaretlenmemesi tercih edilir.

Başvuru sahibinin ülkesinde doğum tarihini belirlemek için farklı bir takvim kullanılması

Bazı ülkeler, Gregoryen takviminden farklı takvimler kullanır. Örneğin Afganistan ve İran’da Fars takvimi, Etiyopya ve Eritre’de Etiyopya takvimi, Nepal’de ve Hindistan’ın çeşitli eyaletlerinde ise Vikram Samvat takvimi kullanılır. Arap ülkeleri ve İsrail, dinî amaçlarla İslami takvim ve İbrani takvimini, hukuk prosedürleri için ise Gregoryen takvimini kullanır. Çin takvimini önemli tatil tarihlerini yönetirken Çin mülki idareleri Gregoryen takvimine bağlıdır.

Başvuru sahibinin doğum tarihini menşe ülkede kullanılan takvime göre belirtmesini istemeniz tavsiye edilir. Kayıt formunda doğum tarihini hem menşe ülkede kullanılan takvime hem de Gregoryen takvimine göre not edin. Menşe ülkeden ayrılış tarihi gibi kayıt sürecinde kullanılan diğer tarihler için de bu durum geçerlidir.

Başvuru sahibinin tam doğum tarihi bilinmiyorsa tahmini doğum tarihi de menşe ülkede kullanılan takvime göre (ör. bu takvimde belirtilen aylar, mevsimler ve yılları kullanarak) belirlenir.

Aşağıdakiler dâhil olmak üzere birçok faydalı çevrim içi takvim dönüştürücüler vardır:

- [Fars takvimi dönüştürücü](#),
- [Etiyopya takvimi dönüştürücü](#),
- [Nepal takvimi dönüştürücü](#).

Başvuru sahibinin menşe ülkede konumu zor belirlenen bir doğum yeri belirtmesi

Başvuru sahibi, menşe ülke içinde tespit etmekte ya da konumunu belirlemede zorlandığınız bir yerde doğduğunu belirtiyorsa örneğin ülkenin hangi kesiminde bulunduğu ve doğum yerine yakın il/vilâyet, şehirler, belediyeler ve bilinen yerlere dair sorularla iyice araştırmalısınız.

Menşe ülkede ikamet ettiği yerin kaydedilmesine ek olarak kayıt işlemi sırasında doğum yerinin haritada bulunması için (menşe ülke bilgileri birimi tarafından incelenmiş) çevrim içi harita hizmeti kullanmak iyi bir uygulamadır. Google Haritalar gibi en yaygın kullanılan harita hizmetleri bazen tipik menşe ülkelerdeki belirli yerleri içermez.

Aşağıda çevrim içi özel harita hizmetlerine iyi örnekler verilmiştir.

- [OpenStreetMap](#) açık kaynak kodlu interaktif bir haritadır.
- [WeGo](#) sanal uydu haritasıdır.
- Gıda Güvenliği ve Beslenme Analiz Birimi ([FSNAU](#)), Somali'ye özel idari haritalar sunmaktadır.

Başvuru sahibi doğduğu yeri ya da ülkeyi bilmiyorsa

Başvuru sahibi doğduğu ülkeyi biliyor fakat doğum yerini tam olarak bilmiyorsa, önce daha büyük coğrafi bölgeler hakkında sorular sorarak ve ardından daha küçük coğrafi alanlara doğru giderek, bu esnada da başvuru sahibinin bu bilgiyi nereden aldığını araştırarak ek bilgi edinmeye çalışabilirsiniz.

Kişinin doğduğu ülke, doğum sırasında annenin ikamet ettiği veya bu bilinmiyorsa doğumun gerçekleştiği ülke olarak tanımlanır (Göç İstatistikleri Yönetmeliği Madde 2(e) ⁽¹⁶⁾). Dolayısıyla doğum yeri bilinmiyorsa ya da belirsizse başvuru sahibine annesinin hayatının farklı aşamalarında nerede yaşadığı sorulabilir.

Doğum yeriyle ilgili belirsizlikler devam ederse başvuru sahibinin ailesinin ve diğer aile bireylerinin nereli olduğunu ve şu anda nerede yaşadığını araştırmak iyi bir uygulamadır. Bu, aile kökenleri ve mevcut durumları (ör. potansiyel yerinden edilme geçmişi) ile ilgili olarak size daha eksiksiz bir tablo sunacaktır.

Doğum ülkesi bilinmiyorsa “bilinmiyor” olarak kaydedin. Başvuru sahibinin doğum ülkesini bilmeme nedenleri hakkında veri toplamalı ve yorumlarını kayıt formuna/veri tabanına kaydetmelisiniz.

Aile yapısı

Aile yapısı asla hafife alınmamalıdır. Her akrabalık ilişkisi doğrulanmalıdır. Örneğin bir veya daha fazla çocukları olduğunu belirten bir çift için erkeğin ve kadının her çocuğun biyolojik babası ve annesi olduğu ayrı ayrı doğrulanmalıdır.

⁽¹⁶⁾ Avrupa Parlamentosu'nun ve Konseyi'nin Göç ve uluslararası korumaya ilişkin topluluk istatistikleri hakkında 11 Temmuz 2007 tarihli ve [862/2007 sayılı Yönetmeliği \(EC\)](#) ve yabancı çalışanlar hakkında istatistiklerin derlenmesi hakkında 311/76 sayılı ilga edici Konsey Yönetmeliği ve bu Yönetmeliğin tadil edilmiş hâli, OJ L 199, 31.7.2007, Avrupa Parlamentosu'nun ve Konseyi'nin Göç ve uluslararası korumaya ilişkin topluluk istatistikleri hakkında 862/2007 sayılı Yönetmeliğini (EC) tadil eden 18 Haziran 2020 tarihli [2020/851 sayılı Yönetmeliği \(EU\)](#), OJ L 198, 22.6.2020.

Başvuru sahibinin çok eşli olması

Bazı toplumlarda bir kişi aynı anda birden fazla kişiyle yasal olarak evlenebilmesine rağmen, AB+ ülkelerindeki ulusal mevzuat aynı anda sadece bir kişiyle evliliğe izin verir. Birçok AB+ ülkesinde çok eşlilik veya birden fazla kişiyle evli olmak suç da kabul edilir. Dolayısıyla, birden fazla eş yasal partner olarak tanınmaz. Bu nedenle, çok eşlilik durumlarında eşlerden sadece biri yasal partner olarak kabul edilebilir.

Ulusal hukuka göre çok eşli evliliklerde kimin yasal partner olarak kabul edileceğini belirlemeye yönelik uygulamalar AB+ ülkeleri arasında değişiklik gösterir. Bazı AB+ ülkeleri ilk evlenen partneri, diğerleri ise ülkeye ilk gelen partneri yasal partner olarak değerlendirmektedir.

Yasal eş teriminin ülkedeki tanımına bağlı olarak başvuru sahibiyle ilk evlenen eş veya ülkeye ilk gelen eş kayıt formunda yasal partner olarak kaydedebilirsiniz. Aynı anda birden fazla eş ülkeye gelmişse yasal partner sayılmayan eşler ayrı bir uluslararası koruma başvurusunda bulunmalıdır. Yasal partner dışındaki eşler de kayıt formundaki belirli bir alana kaydedilerek kişisel bilgileri ve evlenme tarihi belirtilecektir.

Başvuru sahibinin evlendiğini veya boşandığını belirtmesi, ancak evlilik veya boşanmanın yetkili makamlarca ilan edilmemesi

Birçok evlilik geleneksel veya dinî bir liderin huzurunda, örf ve adetlere veya dinî uygulamalara göre gerçekleştirilir ve her zaman kanunen onaylanmaz. Kanunen evlenmeden ya da geleneksel veya dinî bir evlilik yapmadan birlikte yaşayan diğer çiftler de vardır. Herhangi bir evlilik olmadan birlikte yaşamak bazı ülkelerde kanunen onaylanabilir.

Evliliğin ya da boşanmanın kanunen onaylanıp onaylanmaması, başvuru sahibinin ikamet ettiği ülkenin yasalarına, başvuru sahibinin bir ikametgahının olmadığı durumlarda ise oturma izninin olduğu ülkenin yasalarına tabidir. Dolayısıyla başvuru sahibinin medeni durumuyla bağlantılı olarak daha önce edindiği haklar, ev sahibi ülkenin yasalarına göre tanınmak ve bu yasaların gerektirdiği formalitelere uygun olmak şartıyla itibar görecektir (Mülteci Sözleşmesi Madde 12⁽¹⁷⁾).

Evliliğin veya boşanmanın yetkili makamlarca ilan edilmemesi dâhil olmak üzere başvuru sahibinin evliliği veya boşanmasıyla ilgili beyanlarını kaydedebilirsiniz. Ayrıca başvuru sahibinin evlendiğini veya boşandığını söylerken ne kastettiğini ve bunun neden yetkili makamlarca ilan edilmediğini sorabilirsiniz.

Yetişkin başvuru sahibinin herhangi bir yasal veya örfi karara dayanmaksızın koruması altında veya evlatlık çocuğu olması

Akrabalık ilişkisinin çocuğun yüksek menfaatine hizmet ettiğinden emin olmak için çocuk ve yetişkinler arasındaki bağlantıların doğrulanması özellikle önemlidir. Başvuru sahibine evlat edinme ve/veya koruyucu aile düzenlemesinin dayanağını ve çocuğa bakım sağlamalarına neden olan durumu sormalısınız. Çocuğa eşlik eden kişiyi (birden fazla çocuğu olan aile, çift, yalnız anne ya da baba veya yaşlı kişi) ve çocuğun ve eşlik eden yetişkinlerin cinsiyetini kayıt formuna yazmalısınız.

Evlat edinme ve/veya koruyucu aile düzenlemesi örfi veya gayriresmî bir karara dayanıyorsa çocuğu vasi atanmaktan sorumlu makamlara yönlendirmelisiniz. Ayrıca çocuğu, yüksek menfaatlerinin değerlendirilmesinden sorumlu çocuk koruma makamlarına yönlendirmelisiniz. Bunun amacı, eşlik eden

(17) AB Genel Kurulu, [Mültecilerin Statüsüne İlişkin Sözleşme](#), Antlaşmalar Serisi, Birleşmiş Milletler, 1951, Cilt 189, s. 137.

yetişkinlerin olası bakıcılar olarak uygunluğu ve istekliliğini, çocuğun eşlik eden yetişkinlerin yanındaki refahını belirlemektir.

İstismar veya ihmal belirtileri yoksa çocuğun yüksek menfaatleri değerlendirilirken ve karara varılırken çocuğun eşlik eden yetişkinlerden ayrılmasına gerek yoktur.

Çocuğu eşlik eden yetişkinlerden ayrı olarak kaydetmelisiniz, ancak eşlik eden yetişkinlerin ve çocukların vakaları bağlantılı olmalıdır. Ulusal uygulamalara bağlı olarak kayıt mülakatını görevlendirilmiş profesyonel vasi huzurunda yapmayı göz önünde bulundurun.

Çocuk ve refakat eden yetişkinler aile takibine ihtiyaç duyulacağını veya bunun memnuniyetle karşılanacağını belirtiyorsa çocuğu aile takibine yönlendirebilirsiniz.

Uyruk

Uyruk veya vatandaşlık, ulusal mevzuata göre doğuştan veya vatandaşlığa kabul yoluyla (beyan, tercih ya da evlilik sonucu veya diğer şekillerde) kazanılan ve bireylerle ülkeleri arasında kurulan hukuki bağ olarak tanımlanır (Göç İstatistikleri Yönetmeliği Madde 2(d)). Uluslararası koruma ihtiyacı değerlendirmesi uyruk ülkesine veya ülkelerine yöneltileceğinden uyruk uluslararası koruma için kilit bir kavramdır. Başvuru sahibi vatansızsa önceki mutlak mesken ülkeyle ilgili olarak değerlendirme gerçekleştirilir. Birçok başvuru sahibinin elinde uyruklarını kanıtlayan belgeler olmadığından uyruğu başka yollarla belirlemeniz gerekir.

Bir vatandaşlık ilişkisinin (belgelerle kanıtlanamamasına rağmen) ne zaman “kurulmuş” sayılabileceğine dair ulusal kılavuz ve bir başvuru sahibinin uyruğunu belirlemek için kullanılan yöntemler farklı olabilir. Vatandaşlık mülakatı, belge doğrulaması, başvuru sahibinin geçmişinin doğrulanması veya dil değerlendirmesi gibi yöntemler mevcuttur. Bunlar genellikle uzman personel veya birimler veya kişisel mülakattan sorumlu vaka görevlileri tarafından gerçekleştirilir. Kayıt görevlisinin rolü, başvuru sahibinin uyruğu hakkında güvenilir ibareler eklemek ve belirsizlikleri ve/veya olası vatansızlık göstergelerini bildirmektir.

Başvuru sahibinin birden fazla uyruğu olması veya olabilmesi

Başvuru sahibinin birden fazla uyruğu olabilir. Hak iddia edilen tüm uyruklar kaydedilmelidir. Başvuru sahipleri bu bilgileri kendiliğinden sunamayacağından sistematik olarak tüm başvuru sahiplerine birden fazla uyrukları olup olmadığını sormak iyi bir uygulamadır. Başvuru sahibinin birden fazla uyruğu olan vakalarda istatistiksel amaçlarla hangi uyruğun belirtileceğine karar vermek için ulusal protokol oluşturulması tavsiye edilir. Bu kuralların olmadığı durumlarda en son kazanılan uyruğun istatistiksel amaçlarla “ana” vatandaşlık olarak kaydedilmesi önerilir. Diğer uyruklar hakkında bilgiler de başvuru sahibinin dosyasına eklenmelidir.

Başvuru sahibinin uyruğunu bilmemesi veya uyruğundan emin olmaması

Başvuru sahipleri uyruklarından emin olmayabilir. Başvuru sahibinin uyruğunu belirten kimlik belgeleri yoksa başvuru sahibinin hak iddia ettiği uyruğu belirlemek için sorular sormalı veya tüm olası vatansızlık göstergelerini araştırmalısınız. Bu soruların amacı, uyruk iddiasının güvenilirliğini değerlendirmek değil, **karar makamına bildirilmesi gereken şüphelerin varlığını belirlemektir.**

Başvuru sahibinin yanıtları belirsizlikleri ortadan kaldırmıyorsa gözlemlerinizi ilgili makama bildirmelisiniz.

Uyruk konusundaki belirsizlik devam ediyorsa kayıt formunda başvuru sahibinin uyruğunu “hak iddia edilen/varsayılan uyruk” olarak kaydetmelisiniz. Başvuru sahibi vatansız olduğunu iddia ediyorsa fakat resmî bir belgesi yoksa bilgileri “hak iddia edilen/varsayılan vatansızlık” olarak kaydetmelisiniz. Başvuru sahibinin vatansız olduğunu doğrulayan belgeleri varsa uyruğunu “vatansız” olarak kaydetmelisiniz.

Başvuruların yanlış prosedür aracılığıyla yönlendirilmesinden kaçınmak ve kişisel mülakatın uygun şekilde hazırlanmasını sağlamak için uyruğa ilişkin belirsizlikleri ve vatansızlık göstergelerini sığınma sürecinin başında tanımlamak ve kayıt aşamasında bunları sistematik olarak kaydetmek önemlidir. Sığınma prosedürünün herhangi bir aşamasında kaydedilen tüm uyrukların başvuru sahibinin dosyasının versiyon geçmişinde tutulması tavsiye edilir.

Başvuru sahibinin daha önce sağladığı verileri değiştirebileceği yöntemler

Çoğu AB+ ülkesinde kişisel veriler sağlandıktan sonra belirli koşullarda değiştirilebilir. Bazı ülkeler başvuru sahibinin kişisel verileri değiştirmek için özgün bir kişisel belge ibraz etmesini isterken diğerleri başvuru sahibinin kendi bildirimini dâhil olmak üzere başka koşullarla değişiklik yapılmasına izin verir.

Başvuru sahibinin başvuru sunma aşamasında sağladığı verileri hangi koşullarda değiştirebileceği konusunda ulusal idareler tarafından kılavuz hazırlanması tavsiye edilir.

Kişisel bilgilerdeki önemli değişiklikler ve insan hatasından kaynaklanan küçük düzenlemelerin birbirinden ayırt edilmesi önerilir. Kayıt aşamasındaki insan hatalarına örnek olarak yazım hataları, Gregoryen takviminden başka bir takvime göre gerçeğe uygun olarak verilen doğum tarihleri ve aynı adı taşıyan fakat menşe ülkenin farklı bir idari bölgesinde bulunan doğum yerleri sayılabilir. Kişisel bilgilerde yapılan değişikliklere (değişikliklerin ne zaman, kimin tarafından ve neye dayanılarak yapıldığına dair bilgiler dâhil olmak üzere) veri tabanı üzerinden ulaşılabilmesi iyi bir uygulama olarak kabul edilir.

Başvuru sahibinin sağladıklarından, harici veri tabanlarından ve diğer güvenilir kaynaklardan önemli ölçüde farklı sayılabilecek kişisel bilgiler, takma ad olarak kaydedilebilir. Takma ad, evlilik öncesi soyadları ve gayriresmî işlemlerde kullanılan adlar dâhil olmak üzere başvuru sahibinin tanındığı adları veya diğer kişisel bilgileri içerir. Arama motorunun mevcut adları, takma adları ve ad geçmişini eş zamanlı olarak araması için veri tabanında takma adlara özel bir alanın bulunması iyi bir uygulama olarak kabul edilir.

F. Vatansızlık

Vatansızlık nedir ve neden önemlidir?

1954 tarihli Vatansız Kişilerin Statüsüne İlişkin Sözleşme, vatansız bir kişiyi “hiçbir Devlet tarafından kanunlarının işleyişi kapsamında vatandaş olarak görülmeyen bir kişi” olarak tanımlar ⁽¹⁸⁾. Bu tanım, sözleşmeye taraf olan tüm ülkeler için geçerlidir. “Kanunlarının işleyişi kapsamında” kavramı sadece mevzuatı değil bakanlık kararlarını, yönetmelikleri, talimatları, içtihat hukukunu ve uygun hâllerde örfi uygulamaları kapsayacak şekilde geniş anlamıyla yorumlanmalıdır ⁽¹⁹⁾.

⁽¹⁸⁾ [Mültecilerin Statüsüne İlişkin Sözleşme](#), 189 UNTS 150, 28 Temmuz 1951 (yürürlük tarihi: 22 Nisan 1954) (1951 Mülteci Sözleşmesi); Mültecilerin Statüsüne İlişkin Protokol, 606 UNTS 267, 31 Ocak 1967 (yürürlük tarihi: 4 Ekim 1967), AB sığınma mevzuatında “Cenevre Sözleşmesi” olarak geçer.

⁽¹⁹⁾ BMMYK, [Vatansızlık Hakkında Rehber İlkeler No 1:1954 tarihli Vatansız Kişilerin Statüsüne İlişkin Sözleşme Madde 1\(1\)'de “Vatansız Kişi” tanımı](#), HCR/GS/12/01, 2012, paragraf 15.

Vatansızlık, hem göçmenlikle ilgili olan hem de olmayan durumlarda çeşitli bağlamlarda ortaya çıkar ve birkaç faktörden kaynaklanabilir. Vatandaşlık kanunları ve uygulamalarındaki (örneğin ırk, din veya cinsiyetle ilgili) ayrımcılık, vatandaşlık kanunlarındaki boşluklar, devlet halefiyeti ya da mutad mesken ülkede vatandaşlık hakkı kazanmadan vatandaşlıklarını kaybetme ihtimali olan sürgün edilmiş kişiler ve/veya çocukları bu kapsamdadır.

Vatandaşlık hakkı temel insan haklarından biridir. Vatansız kişiler bir uyruktan yoksun bırakılmanın ötesinde genellikle ayrımcılık ve insan hakları ihlallerinin başka türleriyle karşılaşmaya başlar. Bunlar, yerinden edilmenin hem nedeni hem de sonucu olabilir. Vatansız kişilerin çoğu doğdukları ülkede/mutat mesken ülkelerinde kalsa da bazıları buradan ayrılarak diğer ülkelerde koruma talep etmektedir. İkinci durumda vatansız bir kişi, UD uyarınca mülteci veya ikincil koruma hak sahibi olarak uluslararası koruma statüsünden yararlanabilir.

Vatansız bir kişi uluslararası korumaya ihtiyaç duyan kişi olarak tanındığında kişinin vatansızlık statüsünün ele alınması önemlidir. Kişi bir vatandaşlık hakkı kazanmadığı takdirde mülteci statüsü veya ikincil korumanın sona erdiği durumlar olabilir. Bu gibi durumlarda vatansız bir kişi olarak korumaya ihtiyacı olacaktır. Ayrıca uluslararası korumadan yararlananların vatansızlık statüsü, kendileri ve çocukları için sonuçlar doğurabilir. Örneğin uluslararası korumadan yararlanan vatansız kişilerin çocukları, yani ev sahibi ülkede doğanlar ve başka bir vatandaşlığa hak kazanmayanlar, uluslararası kanunlar (ve birçok AB+ ülkesinin vatandaşlık kanunları) uyarınca doğdukları ülkenin vatandaşlığını almaya hak kazanırlar ⁽²⁰⁾.

Vatansızlık göstergeleri

Vatansızlığı tanımlamak her zaman kolay olmayabilir. Vatansız insanlar nadiren vatansız olduklarına dair kanıta sahiptir, vatansız olup olmadıklarından emin olmayabilirler veya döndükten sonra vatansız kalma riski altında olabileceklerinin farkında olmayabilirler. Vatansız kalma riski altındaki kişiler; menşe ülkelerindeki duruma bağlı olarak nüfus idaresi eksikliği nedeniyle hangi devletin vatandaşı olduklarına dair karışıklıklara yol açabilecek sınır bölgelerinden gelen insanları, azınlıkları ve başka bir devletle algılanan ya da gerçek bağları olan insanları, göçebe nüfusları ve karmaşık yerinden edilme geçmişleri olan ve nesillerdir yurt dışında olmaları nedeniyle herhangi bir menşe ülkenin vatandaşı olduklarını kanıtlamakta zorlanabilecek nüfusları kapsar.

Avrupa bağlamında genellikle karşılaşılan ve vatansız olduğunu iddia eden kişi profilleri şunlardır:

- Orta Doğu ve Kuzey Afrika ülkelerinden Filistinliler;
- Suriye ve Irak'tan Kürt halkları;
- Kuveyt ve Irak'tan Bidun halkı;
- Myanmar'dan Rohingya halkı;
- Etiyopya'dan Somalililer.

Ayrıca kayıt sürecinde başvuru sahiplerinin kendi uyruklarından emin olmaması, vatansız kalma riski altında olabileceklerinin bir göstergesi olabilir.

⁽²⁰⁾ BMMYK, [Vatansızlığın Azaltılmasına Dair 1961 Sözleşmesi](#), HCR/GS/12/01, 2012; Avrupa Konseyi, [Avrupa Vatandaşlık Sözleşmesi](#), Strazburg, Avrupa Antlaşmalar Serisi No 166, 1997.

Vatansız kişilerin ve vatansız kalma riski altındaki kişilerin kayıt altına alınması

Vatansız kişilerin mümkün olduğunca erken tespit edilmesi, vatansızlıkları nedeniyle ihtiyaç duydukları korumayı onlara sağlamak için çok önemlidir. Uluslararası koruma ihtiyacını değerlendirirken başvuru sahiplerinin vatansız olup olmadığının belirlenmesi önemlidir.

Kayıt sırasında bilgi toplamak ve olası vatansızlık vakalarını tespit etmek büyük önem taşır. Tüm başvuru sahiplerinin uyruğu veya uyrukları, uyruğu olmama olasılığı, doğum yeri ve doğum ülkesi hakkında bilgi toplamalısınız. Başvuru sahipleri uyruklarından emin değilse bu durum bildirilmeli ve önceki mutata mesken ülkeler kaydedilmelidir. ⁽²¹⁾ Aileler kayıt altına alınırken bu verilerin hem ebeveyn hem de çocuklar olmak üzere **her aile bireyi** için toplanması önemlidir. Bu bilgiler, kişinin herhangi bir devlet tarafından vatandaş olarak tanınıp tanınmadığına dair sonraki kararları ilgilendirecektir. Ebeveynlerinin vatandaşlığı varken bazı çocuklar vatansız olabileceğinden her aile ferdi için kişisel verilerin toplanması da önemlidir. Örneğin, kadınların yasalardaki cinsiyet ayrımcılığı yüzünden, erkeklerle aynı temelde vatandaşlıklarını çocuklarına devredemediği 25 devlet bulunmaktadır. Bu; babanın çocuğu tanımaması, kim olduğunun bilinmemesi, ölmüş olması, ailesiyle birlikte olmaması ya da kendisi de vatansız olması durumunda çocukların da vatansız olacağı anlamına gelebilir ⁽²²⁾.

Kişilerin kendilerini vatansız olarak tanıttığı bazı durumlarda bunu doğrulamak için objektif bilgiler bulunabilir (ör. kişilerin iyi belgelendirilmiş vatansız bir azınlığa mensup olması, vatansızlıklarını teyit eden belgeleri veya vatandaşlıkları olmadığına ya da vatandaşlıklarını kaybettiklerine dair kanıtları ellerinde bulundurması). Başvuru sahibinin vatansız olduğunu doğrulayan bu tür objektif bilgiler mevcutsa ve ulusal mevzuatınıza göre vatansızlığın önce başka bir makam ya da mahkeme tarafından değerlendirilmesi ve onaylanması gerekiyorsa veya başvuru sahibi resmî bir belge olmadan kendini vatansız olarak tanıtıyorsa uyruk **“vatansız”** olarak (veya **“hak iddia edilen/varsayılan vatansızlık”** olarak) kaydedilmelidir. Mutata mesken ülkeleri de yazılmalıdır.

Diğer durumlarda bireyler vatandaşlık statülerinden habersiz olabilir veya emin olmayabilirler. Bu durumlarda kişinin **vatansız olabileceği** veya **vatansız kalma riski altında olabileceği** de varsayılan vatansızlık durumu olarak bireysel kayıt formunda açıkça kayıt altına alınmalıdır. Takibi ve vatansızlığı belirleme prosedürüne yönlendirmeyi kolaylaştırmak için önceki mutata mesken ülke veya ülkeler de kaydedilmelidir. Bir kişinin vatansızlığının kayıt aşamasında belirlenmesi uygun değildir. Vatansızlığın belirlenmesi zaman gerektirir, karmaşık ve zorlayıcı olabilir ve bireyin bağlantılı olduğu ülkelerde devlet makamlarıyla kapsamlı bir soruşturma yapılmasını gerektirebilir. Bir sığınma talebinin nihai değerlendirmesini takiben uygun bir zamanda ve sadece yetkili bir karar makamı tarafından gerçekleştirilmelidir.

Önceki mutata mesken ülke, başvuru sahibinin hukuka uygun veya hukuka aykırı olarak ikamet ettiği ülkedir. Genellikle sadece transit geçiş yapılan ülkelere farklıdır. Kalış süresi ve kalışın ne kadar yakın zamanda olduğu önemli unsurlardır. Başvuru sahibinin çok sayıda önceki mutata mesken ülkesi olabilir.

⁽²¹⁾ Vatansız bir kişinin “mutata meskeni” veya “ikametgâhi”, kişinin bir ülkede sürekli ve istikrarlı olarak ikamet ettiğini gösterir. “Mutata mesken”, istikrarlı ve gerçeğe uygun ikamet yeri olarak anlaşılacaktır. Bu durum, daimi ikamet izni verilen vatansız kişileri kapsar ve oturma izni olmadan bir ülkede yerleşmiş olan, birkaç yıldır bu ülkede bulunan ve buradan sürekli oturma izni almayı bekleyen bireyler için de geçerlidir (bkz. BMMYK, *Vatansız Kişilerin Korunmasına İlişkin El Kitabı*, Cenevre, 2014, paragraf 139).

⁽²²⁾ Bu devletler Bahamalar, Bahreyn, Barbados, Brunei, Burundi, Esvatini, İran, Irak, Ürdün, Kiribati, Kuveyt, Lübnan, Liberya, Libya, Malezya, Moritanya, Nepal, Umman, Katar, Suudi Arabistan, Somali, Sudan, Suriye, Togo ve Birleşik Arap Emirlikleri'dir.

Kayıt aşamasında mutlak meskenin bulunduğu ülkenin tespiti kolay olmayabilir; bu nedenle sadece transit ülkeler olmayan ve önceden kalınan ülkelerinin en yeniden en eskiye doğru listelenmesi tavsiye edilir.

Özellikle başvuru sahibi uyruğundan emin değilse kişinin **vatansız olabileceğinin** veya **vatansız kalma riski altında olabileceğinin** tespitine yardımcı olmak ve doğru bilgileri kayıt altına almak için kayıt sırasında inceleme sürecini destekleyici diğer sorular sorulabilir.

Uyruklarından emin olmayan vatansız başvuru sahiplerinin tespit edilmesine ilgili bir belgeyle birlikte yardımcı olabilecek soruların ve taleplerin kapsamlı olmayan bir listesi aşağıdadır.

Uyruk durumu

- Uyruğunuzun ne olduğunu düşünüyorsunuz?
- Daha önce herhangi veya başka bir uyruğa bağlı mıydınız?
- Ebeveyninizin uyrukları nelerdir?
- Lütfen uyruğunuzdan neden emin olmadığınızı açıklayın.
- Daha önce pasaport, ulusal kart veya sicil kartı gibi herhangi bir kimlik belgeniz oldu mu?
 - o Daha önce herhangi bir ülkeden kimlik belgesi almaya çalıştınız mı?
 - o Yetkililere kim olduğunuzla ilgili bir belge ibraz etmeniz gerekseydi ne tür bir belge gösterir veya edinmeye çalışırdınız?

Doğum yeri

- Nerede doğdunuz?
- Doğumunuz kayıt altına alındı mı?
- Doğum belgeniz var mı?
- Anneniz ve babanız nerede doğdu?

Önceki mutlak mesken ülke

- Avrupa'ya gelmeden önce hangi ülkelerde yaşadınız?
 - o Bu yerlerden her birinde ne zaman yaşadınız?
 - o O ülkeye taşınmanızın nedeni neydi?
 - o O ülkedeki makamlarda kayıtlı mıydınız?
 - o Oturma izni aldınız mı?
 - o Ne tür bir konaklama biriminde yaşadınız?
 - o O ülkede kiminle yaşadınız?
 - o O ülkedeki gelir kaynaklarınız nelerdi?
 - o O ülkede okula gittiniz mi veya aile fertlerinizden biri gitti mi?
 - o O ülkede bir evlilik veya doğum söz konusu olduysa bunu kayıt altına alabildiniz mi?
 - o O ülkede başka faaliyetler gerçekleştirdiniz mi?

G. Vaka dosyası yönetimi

Veri toplama tamamlandıktan sonra karar makamının kullanabileceği tüm bilgilerin elinde olmasını sağlamak için başvuruyla ilgili tüm bilgiler ilgili makama zamanında iletilir. Bu nedenle elektronik ve/veya fiziksel vaka dosyaları, başvuru sahibinin kişisel bilgilerini, başvuru sahibi tarafından sağlanan belgelerin kopyalarını ve biyometrik veriler içerecek şekilde derlenir. Dosya, karar makamına ve diğer makamlara bildirilmesi gereken kendi gözlemlerinizi de içerebilir. Yapılan her türlü yönlendirmeye ilişkin bilgiler de dosyaya eklenmelidir. Tüm bilgilerin vaka dosyasıyla doğru bir şekilde ilişkilendirilmesini sağlayan bir vaka dosyası yönetim sisteminiz olması tavsiye edilir.

Her başvuru sahibine bireysel kayıt numarası verilirken her vakaya ayrı bir numara atanabilir. Daha sonra başvuru diğer benzer vakalarla ilişkilendirilir ve/veya aralarında bağlantı kurulur.

Bireysel kayıt numarası

En geç bu aşamada her başvuru sahibine **bireysel ve benzersiz bir kayıt numarası** atanmalıdır. Bu numara atandıktan sonra başvuru sahibinin uluslararası korumayla ilişkili tüm prosedürler veya diğer oturma izni başvuruları için aynı kayıt numarasını saklaması tavsiye edilir. Bu, karar makamının belirli bir başvuru sahibiyle ilgili tüm bilgileri (önceki başvuruları veya aile birleşme prosedürleri gibi) kolayca bulmasını ve bunlara erişmesini sağlayacaktır.

Vakalar

Bireysel kayıt numarasına ek olarak her uluslararası koruma başvuru sahibine **bireysel vaka numarası** atanması iyi bir uygulamadır. Sığınma başvurusunda bulunan aynı (çekirdek) ailenin üyelerine genellikle aynı vaka numarası atanır. Bu, başvurularının birlikte değerlendirilmesine yardımcı olacaktır. Ülkede bulunan aile bireylerinden sonra fakat onların başvurusu karara bağlanmadan önce gelen çekirdek aile bireylerinin başvurularının aynı vakayla birleştirilmesi önerilir.

Bağlantılı vakalar

Yetişkin çocuklar ve büyükanneler-büyükbabalar gibi diğer aile bireylerinin vakaları bireysel koşullara göre incelendiğinden bu kişilere aynı vaka numarası atanmaz. Ancak karar makamının bu başvuru sahipleri arasındaki akrabalık ilişkilerini, ortak geçmişlerini ve sığınma taleplerindeki olası bağlantıları göz önünde bulundurması ve bu vakalarla ilişkilendirmesi önemlidir. Kişisel mülakat hazırlıklarında tüm bağlantılı vakalara genel bir bakış sunulması önemlidir.

Aynı zulümden veya ciddi zarar riskinden uzaklaşmak için menşe ülkelerinden birlikte kaçan başvuru sahipleri gibi aile üyelerinin ötesinde benzerliklere sahip vakaları birleştirmek de iyi bir uygulama olarak kabul edilir.

Vaka sayılarının genellikle başvuru yılı, başvurunun yapıldığı yer, başvurunun sunulduğu yer, başvurular arasındaki bağlantılar veya sonradan yapılan başvurular gibi sığınma prosedürüne dair ipuçları içerecek şekilde oluşturulduğu dikkate alınmalıdır.

Yönlendirme ihtiyaçları

Başvuru sahibinin savunmasız bir gruba mensup olduğuna veya haklarından yararlanmak ve yükümlülüklere uymak için özel prosedür güvencelerine ihtiyaç duyduğuna dair bir gösterge varsa belirli prosedür ve kabul ihtiyaçlarından kaynaklanan gözlemlerinizi elektronik dosyaya eklemelisiniz. Benzer şekilde, başvurunun incelenmesinden başka bir AB+ ülkesinin sorumlu olacağına dair bir gösterge varsa bu da dosyada belirtilmelidir.

Yönlendirme ihtiyaçları ve prosedürlerinin olası göstergeleri hakkında daha fazla bilgi için bkz. [Bölüm V](#) "[Kimlik tespiti ve yönlendirme](#)".

İstatistiksel bilgilerin derlenmesi

Başvurunun kaydedilmesi ve sunulması, sığınma prosedürünün temel taşlarıdır. Bu süreçler, başvuru sahibine ilk korumanın yanı sıra hak ve faydalara erişim sağlar. Ayrıca sığınma idaresine başvuru sahibinin benzersiz ve doğrulanabilir bir kaydını ve başlangıçtan itibaren başvuruyu doğru alt prosedüre yönlendirmek için gerekli olan temel bilgileri sunar.

Toplanan veriler, AB+ ülkeleri düzeyinde ve ulusal veya bölgesel düzeyde sığınma durumu hakkında genel bilgiler sunmak üzere istatistiksel amaçlarla da kullanılabilir. Sığınma prosedürü, verilere dayanarak aşağıdaki alanlarda uygun şekilde izlenebilir:

- **demografi**; yani başvuru sahiplerinin menşe ülkesi ve bölgesi, konuşulan dil, cinsiyet, yaş, toplumsal cinsiyet, uçuş ve seyahat güzergâhları ve sağlık sorunları;
- **sığınma talepleri**; yani sığınma profilleri ve özel prosedür güvenceleri/savunmasızlık durumları;
- **işlem süreleri**; yani başvuru kayıt/sunma işleminin yürürlük tarihi, kayıt/sunma işleminin süresi ve kişisel mülakata kadar geçen süre;
- sonraki başvurular, Dublin vakaları ve hızlandırılmış prosedürler dâhil olmak üzere **prosedür türleri**.
- kaçakçılık ağları tarafından kullanılan yöntemler veya sahte belge türleri gibi doğrudan sığınma ile ilişkili olmayabilecek **eğilimler veya diğer unsurlar**.

Kayıt verilerinin derlenmesi, inceleme aşamasının başlangıcında bekleyen vaka yükü hakkında karar makamına genel bilgi sunar. Kayıt verileri; menşe ülke, cinsiyet, başvuru sahibi profili, iddia türü, konuşulan dil, savunmasızlık türü veya prosedür türü başına kişisel mülakat bekleyen vaka sayısını kapsar. Bu veriler, sonraki başvuruların ve hızlandırılmış prosedürlere yönlendirilen vakaların sayısını da içerir.

Kayıt verileri, bekleyen vaka yükü tablosunu sunmanın yanı sıra istatistiksel amaçlarla ve kayıt eğilimlerini (ör. menşe ülke, profil ve şikâyet türü) vurgulamak için de kullanılabilir. Bu eğilimler, kaçakçılık ağları tarafından kullanılan yöntemler veya sahte belge türleri gibi doğrudan sığınma ile ilişkili olmayan unsurları da ele alabilir.

Hatırlanması gereken hususlar

- Göreviniz, belirsiz beyanların netleştirilmesi için başvuru sahiplerine yardımcı olarak kesin ve güvenilir verileri onlardan toplamak ve kaydetmektir. Toplanan verilerin güvenilirliğini değerlendirmemelisiniz.
- Veriler; başvuru sahibinin kimliği ve uyruğunun doğrulanmasına yardımcı olmak, sığınma makamının kişisel mülakata hazırlanmasına yardım etmek, özel prosedür ve/veya kabul ihtiyaçlarını belirlemek ve olası Dublin vakalarını tespit etmek gibi çeşitli amaçlarla toplanır.
- Belgeye dayalı kanıtlar başvuru sahiplerinin kimlikleri ve uyruklarını doğrulayabilir, kişisel koşullarını belirleyebilir ve uluslararası koruma başvurularının doğruluğunu kanıtlayabilir. Bu nedenle ellerindeki tüm kanıtları sunmaları için başvuru sahiplerini teşvik etmelisiniz.
- Biyometrik veriler teknik nitelikleri nedeniyle genellikle uzman personel tarafından toplanır. Ulusal düzenlemeye bağlı olarak biyometrik verilerin önceden toplandığını doğrulamanız veya başvuru sahibinin biyometrik verileri sunmak için ilgili makamlara yönlendirildiğinden emin olmanız gerekebilir.
- Ulusal uygulamanız veya kılavuzunuzda ayrıntıları verilen konularda eksiksiz verilerin toplanmasına dikkat edilerek başvuru sahibinin kişisel bilgilerinin doğru şekilde kaydedilmesi gerekmektedir.
- Veri toplama tamamlandıktan sonra, başvuruyla ilgili bilgilerin tümünü ve karar makamına bildirilmesi gereken kendi gözlemlerinizi içerecek şekilde bir vaka dosyası derlenir.
- Vaka dosyası yönetim sisteminde her başvuru sahibine benzersiz bir kayıt numarası atanmalıdır. Başvuruları diğer benzer vakalarla ilişkilendirebileceğiniz veya bağlantı kurabileceğiniz ayrı bir vaka numarası da atanabilir.

V. Kimlik tespiti ve yönlendirme

Olası Dublin vakalarının, savunmasız başvuru sahiplerinin ve refakatsiz çocukların sığınma prosedüründe mümkün olduğunca kısa sürede tespiti, onları uygun inceleme prosedürüne yönlendirmek ve başvuru sahiplerine ihtiyaç duydukları desteği sağlamak için gereklidir. Kayıt görevlisi olarak göreviniz, Dublin vakalarını veya potansiyel olarak savunmasız başvuru sahiplerini tespit etmek ve bunları uygun makamlara veya paydaşlara yönlendirmektir.

A. Olası Dublin vakaları

Dublin prosedürü hakkında genel bilgi

Dublin III Yönetmeliği, uluslararası koruma başvurusunun incelenmesinden sorumlu Üye Devletin veya ilişkili ülkenin (İzlanda, Lihtenştayn, Norveç veya İsviçre) belirlenmesine yönelik kriter ve mekanizmaları ortaya koyar. Yönetmelik, uluslararası koruma başvurusunun yalnızca tek bir AB+ ülkesi tarafından incelenmesini sağlayacak bir mekanizma oluşturur.

Dublin prosedürü için yetkili makam. Her AB+ ülkesinin Dublin Birimi adı verilen ve Dublin prosedüründen sorumlu olan bir yetkili makamı vardır.

Dublin prosedürü Dublin Birimi tarafından yürütülürken sığınma sürecinde yer alan tüm yetkililer Dublin vakalarının tanımlanmasından ve Dublin Birimine yönlendirilmesinden sorumludur.

Sorumlu AB+ ülkesinin belirlenmesine yönelik mekanizma ⁽²³⁾. Bir başvurunun kaydedildiğine ilişkin yazılı belge Dublin Birimine ulaştığında başvurunun incelenmesinden sorumlu AB+ ülkesini belirlemek için gereken süre başlar (Dublin III Yönetmeliği Madde 20(2) uyarınca). Başvurunun incelenmesinden başka bir AB+ ülkesinin sorumlu olduğu belirlenirse Dublin III Yönetmeliğinde belirtilen kriter hiyerarşisine dayanarak kişinin başvurusunun sorumluluğunu üstlenmesi veya kişiyi geri alması istenecektir. Geri alma ve sorumluluğu üstlenme talepleri, vakanın acil olup olmadığına ve Dublin III Yönetmeliğinin hangi kriterinin tetiklendiğine bağlı olarak sürenin başladığı andan itibaren 1, 2 veya en fazla 3 ay içinde gönderilecektir.

Sorumlu olduğu belirlenen AB+ ülkesi talebi kabul ederse başvuru sahibi o ülkeye sevk edilecektir. Dublin prosedürü kapanacak ve sorumlu AB+ ülkesi kişinin uluslararası koruma başvurusunu inceleyecektir.

Olası Dublin vakalarının tespiti

Kayıt prosedürü sırasında olası Dublin vakasını gösterebilecek çeşitli unsurlar bulunmaktadır. Bu göstergeler Dublin III Yönetmeliğinin farklı kriterleriyle ilgilidir. Her vakada sorumlu AB+ ülkesinin belirlenmesi için Dublin Birimi tarafından daha fazla soruşturma ve kovuşturma yapılması gerektiğinden bu göstergelerin zamanında tespit edilmesi ve Dublin Birimine yönlendirilmesi önemlidir.

⁽²³⁾ Sorumlu AB+ ülkesinin belirlenmesine yönelik mekanizmalar; birlikte Dublin sistemini oluşturan Dublin III Yönetmeliği, Dublin Uygulama Yönetmeliği ve Eurodac Yönetmeliğinde belirlenir.

Uluslararası koruma başvurusu kayıt altına alınırken olası bir Dublin vakasını tespit etmek için aşağıdaki göstergelere özel olarak dikkat edilmesi önemlidir:

- kişinin diğer AB+ ülkelerinde aile bireyleri veya akrabaları bulunan refakatsiz bir çocuk olması;
- kişinin (yetişkin) AB+ ülkelerinde aile bireyleri bulunması;
- kişiye başka bir AB+ ülkesi tarafından vize, ikamet belgesi veya diğer belgeler verilmiş olması;
- kişinin diğer AB+ ülkelerinden geçerek seyahat etmesi;
- kişinin başka bir AB+ ülkesine uluslararası koruma başvurusunda bulunmuş olması.

Bazı durumlarda göstergeler net veya açık değildir. Bilgilerin yetersiz olduğu durumlarda bile başvuru sahibinin vakası Dublin vakası olabilir ve ulusal kurallar uyarınca vakanın Dublin Birimine yönlendirilmesi önem teşkil edebilir.

Eurodac veya VIS veri tabanında arama yaparken kişisel mülakat gerçekleştirilmesi veya parmak izlerinin alınması sırasında kaydedilen veriler aracılığıyla bilgi edinebilirsiniz. İlgili bilgilerin başvuru sahibi tarafından sunulan belgelerde bulunması veya doğrulanması mümkündür. Aşağıdaki bilgi kaynaklarını proaktif olarak dikkate almalısınız.

- Başka bir AB+ ülkesinde aile bireyleri bulunduğunu veya başka bir AB+ ülkesine girdiklerini veya burada kaldıklarını belirten **başvuru sahiplerinin beyanları**.
- **Eurodac** arama sonucu. “Sonuç 1”, daha önce bir AB+ ülkesine başvuru yapıldığını teyit eder. “Sonuç 2”, kişinin AB’nin dış sınırını nizamsız şekilde geçtiğini teyit eder.
- **VIS veri tabanı** arama sonucu. [Bölüm VIII “Verilerin doğrulanması”](#) başlığında belirtildiği gibi VIS veri tabanı, yetkili makamların başvuru sahibine diğer AB+ ülkelerinde vize verildiğini ya da verilmediğini veya vizenin reddedildiğini, iptal edildiğini ya da uzatıldığını görmelerini sağlar. Başka bir AB+ ülkesi tarafından vize verilmişse bu durum başvurudan sorumlu ülkenin belirlenmesiyle ilgili olabilir.
- **Belgeler**. Başvuru sahiplerinin elinde bulunan tüm belgeler, sorumluluk belirleme süreciyle ilgili olabilir ⁽²⁴⁾. Göz önünde bulundurulacak önemli belgelerden bazıları şunlardır:
 - o kimlik belgesi veya pasaport,
 - o doğum belgesi,
 - o evlilik belgesi,
 - o aile cüzdanı/sicili,
 - o ehliyet,
 - o diğer AB+ ülkeleri için vizeler (verilen veya süresi dolmuş),
 - o diğer AB+ ülkelerinde oturma izni,
 - o diğer AB+ ülkelerinde ikamet izni,
 - o giriş ve/veya çıkış pulları (üzerinde tahrifat yapılmış veya sahte pasaport olsa bile),
 - o diğer belgeler.

⁽²⁴⁾ EASO, [Dublin III Düzenlemesinin Hayata Geçirilmesine İlişkin Uygulama Kılavuzu: Kişisel mülakat ve kanıt değerlendirilmesi](#), Avrupa Birliği Yayın Ofisi, Lüksemburg, 2019, s. 21.

İlgili EASO aracı

[Dublin III Düzenlemesinin Hayata Geçirilmesine İlişkin EASO Uygulama Kılavuzu: Kişisel mülakat ve kanıt değerlendirilmesi](#), sığınma veya kabul alanında çalışan ilk irtibat memurları ve personelinin Dublin göstergelerini öğrenmesini destekler.

Bu uygulama kılavuzu, Dublin III Yönetmeliğinin farklı sorumluluk kriterlerini açıklayarak Dublin prosedürünün yanı sıra Dublin prosedürü kapsamında Dublin mülakatı, bilgi temini ve mevcut kanıtların değerlendirilmesine ilişkin pratik uygulama konusunda genel bir bakış sunmaktadır.

Diğer hususlara ek olarak başvuru sahibiyle gerçekleştirilen mülakata (Dublin mülakatı) odaklanmaktadır. Özellikle "Mülakat sırasında araştırılacak alanlar" hakkındaki uygulama kılavuzunun ekleri, Dublin kişisel mülakatı ve sorumlu AB+ ülkesinin belirlenmesinde vaka görevlilerine yardımcı olabilecek sorular hakkında yardımcı kılavuz bilgiler vermektedir. Kılavuz, Dublin prosedürü hakkında bilgi verilmesiyle ilgili yükümlülükleri de ifade eder. Ayrıca Dublin vakalarında kanıt değerlendirme ilkelerini ve Dublin prosedüründe kullanılan farklı kanıt türleri ve araçlarını açıklar.

Bu uygulama kılavuzunun çevirileri [EASO web sitesinde](#) mevcuttur.

Olası Dublin vakalarının yönlendirilmesi

Bir kişi ile başka bir AB+ ülkesi arasındaki bağlantıyla ilgili bilgi ortaya çıktıktan sonra vakanın derhâl Dublin Birimine yönlendirilmesi önemlidir. Dublin Birimi, sorumlu olduğu belirlenen ülkeye geri alma ve sorumluluğu üstlenme talebi göndermeden önce kişinin dosyasını incelemeye, gerekli kontrolleri gerçekleştirmeye ve daha fazla soruşturmaya yapmaya devam edecektir. Göstergeler hakkında belirsizlik olduğu durumlarda bile vaka dosyası ulusal kurallara uygun olarak en kısa sürede Dublin Birimine sevk edilmelidir.

Görevinizin Dublin göstergeleri aramak ve gerekirse başvuru sahibinin vaka dosyasını Dublin Birimine sevk etmek olduğunu unutmayın. Göreviniz Dublin prosedürü için son derece önemlidir.

Dublin prosedürünün uygulanmasına ilişkin ulusal düzenlemeler farklılık göstermektedir. Vakaları Dublin prosedürünün yürütülmesinden sorumlu makama yönlendirmek için belirli bir prosedür uygulanması tavsiye edilir.

Kayıt görevlisinin rolü

Dublin prosedürüne ilişkin olarak göreviniz şunlardır:

- Dublin prosedürü kapsamına girebilecek uluslararası koruma başvurusu sahiplerinin tespit edilmesi için **Dublin göstergelerinin farkında olmak ve bunları aktif bir şekilde aramak;**

- uluslararası koruma başvurusunun incelenmesinden sorumlu AB+ ülkesini belirlemeye yardımcı olabilecek bilgileri sağlama gerekliliğini anlamaları için ⁽²⁵⁾ belirleme sürecinde kullanılan kriterler hakkında **başvuru sahibine temel bilgiler vermek**;
- **vakalarını gecikmeksizin Dublin Birimine yönlendirmek.**

Yukarıdaki görevleri yerine getirmek için şu bilgilere sahip olmalısınız:

- Dublin III Yönetmeliği hakkında yeterli bilgi;
- Dublin III Yönetmeliğinin uygulanıp uygulanmayacağını değerlendirilirken hangi göstergelere bakılacağına dair yeterli bilgi;
- daha fazla bilgi almak veya olası bir Dublin prosedürünü başlatmak için kiminle irtibata geçileceği. sığınma, göç, emniyet veya diğer ilgili makamların Dublin vakalarından sorumlu yetkili makamla irtibata geçebileceği özel bir telefon numarası ve/veya yardım masası olması iyi bir uygulamadır;
- daha ayrıntılı değerlendirme için dosyanın (Dublin Birimine) nasıl yönlendirileceği.

İlgili EASO aracı

[Dublin Prosedürü hakkında EASO Kılavuzu: Operasyonel standartlar ve göstergeler](#), yöneticiler tarafından Dublin prosedürünün kalitesini değerlendirmek için kullanılabilir. Dublin prosedürüne ilişkin bilgi temini ve olası bir Dublin vakasının belirlenmesi hakkındaki hususlar bu kılavuzda yer almaktadır. Yöneticiler, kıdemli personel ve politika danışmanları; birimlerinin bu alanlardaki kapasitelerini değerlendirmek veya bu alandaki süreç geliştirmelerini uygulamak için bu aracı kullanabilirler.

Bu kılavuzun çevirileri [EASO web sitesinde](#) mevcuttur.

İlgili EASO aracı

EASO'nun **olası Dublin vakalarının belirlenmesi konusunda bir eğitim modülü** vardır. Başvurunun kaydı veya sunulması sırasında kayıt görevlileri olası bir Dublin vakasına rastlayabilir. Bu durumlarda söz konusu vakaların zamanında Dublin Birimine yönlendirilmesi önemlidir. Dublin vakalarının daha iyi tespit edilmesi ve tanınması için görevlilerin bu vakalarda nasıl ilerleyeceklerine karar vermesine ve bunları Dublin Birimine yönlendirmesine yardımcı olacak EASO eğitim modülü mevcuttur.

B. Savunmasız başvuru sahipleri

Yasal tanımlar ve kavramlar

Kişisel koşullar nedeniyle, bazı başvuru sahiplerinin haklarından yararlanma veya yükümlülüklerini yerine getirme imkânları sınırlı olabilir. Bu gibi durumlarda sığınma prosedüründe özel prosedür güvenceleri ve savunmasızlığın niteliğine bağlı olarak özel kabul desteği hâlinde tedbirler uygulanmalıdır.

⁽²⁵⁾ Dublin III Yönetmeliği Madde 4 uyarınca Dublin prosedürü hakkında başvuru sahiplerine dağıtılabilecek ulusal bilgi broşürleri mevcuttur.

APD ⁽²⁶⁾, inceleme sürecinde prosedür güvencelerine ihtiyaç duyan başvuru sahipleri için tedbirleri ortaya koyar. RCD ⁽²⁷⁾; toplumsal, maddi veya tıbbi alanlarda özel ihtiyaçları olan başvuru sahipleri için tedbirlere atıfta bulunur. CEAS'yi oluşturan mevzuat, kimlerin savunmasız kişiler olarak kabul edilebileceğine dair örnekler içeren listeler sunar, ancak bu listelerden hiçbiri kapsamlı değildir. Ele alınması gereken esas konu, bir başvuru sahibinin savunmasızlığı nedeniyle özel prosedür güvencelerine ihtiyacı veya özel kabul ihtiyaçları olup olmadığıdır. Başvuru sahiplerinin haklarından yararlanma ve yükümlülüklerine yanıt verme imkânları değerlendirirken kendilerine özgü durumları dikkate alınmalıdır. Savunmasızlığın birçok farklı derecesi ve biçimi olduğu ve başvuru sahibinin bireysel koşullarına göre yetkili makamların yanıtlarının uyarlanması gerektiği göz önünde bulundurulmalıdır.

Özel prosedür ve kabul ihtiyaçları birbiriyle ilişkili olsa da aynı değildir. Örneğin okuma yazma bilmeyen bir adam sığınma prosedürü bağlamında özel ihtiyaçlara sahip olabilir, ancak kabul ihtiyaçları bakımından aynı şekilde savunmasız sayılamaz.

Farklı savunmasızlık biçimleri

Özel prosedür ve/veya kabul ihtiyaçları olan başvuru sahiplerinin, başvurularının doğruluğunu kanıtlamak için gereken şeyleri edinmesini ve tüm ihtiyaçların uygun şekilde ele alınmasını sağlamak için mümkün olan en erken zamanda tespit edilmesi önemlidir.

Başvuru sahibiyle etkileşime geçen ilk yetkililerden biri olduğunuzdan kayıt görevlisi olarak rolünüz çok önemlidir. Özel ihtiyaçları olan başvuru sahipleri sığınma prosedürünün herhangi bir aşamasında tespit edilebilir, ancak kayıt süreci erken tespit için özellikle önemli bir adımdır.

Özel prosedür ve kabul ihtiyaçlarının belirlenmesi ve değerlendirilmesi sırasında APD ve RCD'de örnek olarak listelenen savunmasızlıklar göz önünde bulundurulmalıdır (Tablo 1). Başvuru sahibinin savunmasızlığı ve kendine özgü koşulları hangi özel güvencelerin verilmesi gerektiğini belirler.

⁽²⁶⁾ APD Madde 2(d)'de şöyle denilmektedir: "Özel prosedür güvencelerine ihtiyaç duyan başvuru sahipleri", haklardan faydalanma ve işbu Sığınma Prosedürleri Direktifinde belirtilen yükümlülüklere uyma olanağının şahsi durumlar nedeniyle sınırlandırıldığı başvuru sahibi anlamına gelir." APD Beyan 29'da şöyle denilmektedir: "Bazı başvuru sahipleri; diğerlerinin yanı sıra yaş, cinsiyet, cinsel yönelim, cinsel kimlik, engellilik, ciddi hastalık, ruhsal bozukluklar nedeniyle veya işkence, tecavüz veya diğer ciddi psikolojik, fiziksel veya cinsel şiddet sonucunda özel prosedür güvencelerine ihtiyaç duyabilir. Üye Devletler, ilk derece kararı alınmadan önce özel prosedür güvencelerine ihtiyaç duyan başvuru sahiplerini tespit etmek için çaba göstermelidir. Bu başvuru sahiplerine, prosedürlere etkili erişimleri için ve uluslararası koruma başvurularının doğruluğunu desteklemek üzere gerekli unsurları sunmaları için yeterli süre dâhil olmak üzere yeterince destek sağlanmalıdır."

⁽²⁷⁾ RCD Madde 2(k)'de şöyle denilmektedir: "Özel kabul ihtiyaçları olan başvuru sahipleri": Madde 21 uyarınca Kabul Koşulları Direktifinde belirtilen haklardan yararlanmak ve yükümlülükleri yerine getirmek için özel güvencelere ihtiyaç duyan savunmasız başvuru sahibi anlamına gelir. RCD Madde 21'de şöyle denilmektedir: "Üye Devletler; bu Kabul Koşulları Direktifinin uygulanmasında çocuklar, refakatsiz çocuklar, engelliler, yaşlılar, hamileler, küçük yaşta çocuğu olan yalnız ebeveynler, insan kaçakçılığı kurbanları, ciddi hastalığı olan kişiler, ruhsal bozuklukları olan kişiler, işkence, tecavüz ve diğer ciddi psikolojik, fiziksel ya da cinsel şiddet türlerine maruz kalmış kişiler (ör. kadın sünneti kurbanları) gibi hassas kişilerin ulusal yasadaki özel durumlarını göz önünde bulunduracaktır."

Tablo 1. Savunmasız kişilere örnekler veya başvuru sahiplerinin APD ve RCD’de listelenen özel prosedür garantilerine ihtiyaç duymalarının nedenleri hakkında genel bilgi

RCD Madde 21	Benzer	APD Beyan 29
Çocuklar		Yaş
Refakatsiz çocuklar		
Yaşlı		
Engellilik		
Ciddi hastalık		
Ruhsal bozukluklar		
İşkence, tecavüz veya diğer ciddi psikolojik, fiziksel veya cinsel şiddet türlerine maruz kalan kişiler		
Kadın genital mutilasyonu (kadın sünneti) kurbanları, hamile kadınlar, cinsiyete dayalı şiddet ^(a)		Cinsiyet, cinsel yönelim, cinsel kimlik
Küçük yaşta çocuğu olan yalnız ebeveynler		
İnsan kaçakçılığı kurbanları		
Diğer		

^(a) Cinsiyete dayalı şiddetin önlenmesi için tedbirlere RCD Madde 18’de, kabul koşulları bölümünde yer verilmektedir.

Bazı savunmasızlıklar (ör. belirli engellilik durumları) doğrudan görülebilirken diğerleri (ör. belirli sağlık koşulları) destekleyici belgeler aracılığıyla tespit edilir. Başvuru sahibinin yalnızca daha derinlemesine bir mülakat sırasında tespit edilebilecek savunmasızlıkları da olabilir (ör. eski travmatik deneyimler). Uzman değerlendirmesi ve/veya desteği için yönlendirmeye ihtiyaç duyulursa bu işlemi başlatmak için en iyi zaman mümkünse sığınma prosedüründeki ilk adımlar sırasındadır.

Özel ihtiyaçları olan bir başvuru sahibinin bu savunmasızlıkları doğrudan kendisi vurgulamamasının birçok nedeni vardır. Bunlar; savunmasız bir gruba mensup olduğunun veya ilgili yardımın sağlanabileceğinden haberdar olmamayı, belirli ihtiyaçları paylaşmaktan rahatsızlık duymayı veya genel olarak risk altında hissetmeyi içerir. Başvuru sahiplerinin kendilerini ifade etme kabiliyetini etkileyebilecek yaş, cinsiyet, stres, fiziksel/ruhsal sağlık ve çevresel koşullar gibi diğer faktörler de söz konusu olabilir. Ayrıca iletişimi engelleyebilecek olası dil, kültür ve yaşam deneyimi farklılıklarını göz önünde bulundurmalısınız.

Kayıt görevlisinin rolü

Savunmasız başvuru sahipleriyle ilgili olarak göreviniz şunlardır:

- Özel prosedür ve/veya kabul ihtiyaçları olan başvuru sahiplerinin tespit edilmesi;
- bu aşamada varsa ve erişilebiliyorsa derhâl destek verilmesi;
- başvuru sahibinin daha ayrıntılı değerlendirme ve/veya destek için yönlendirilmesi.

Yukarıdaki görevleri yerine getirmek için şu bilgilere sahip olmalısınız:

- savunmasızlıklar ve özel ihtiyaçlar;
- varsa iç protokoller, kılavuzlar ve tarama kontrol listeleri gibi savunmasız başvuru sahiplerinin tespit edilmesine yönelik ulusal mekanizmalar, yöntemler, önlemler ve adımlar;

- uzmanlaşmış çocuk koruma hizmetleri, BMMYK ve başvuru sahiplerine hukuki tavsiye veya danışmanlık sağlayan diğer kuruluşlar dâhil olmak üzere ulusal yönlendirme mekanizmaları ve prosedürleri;
- savunmasız başvuru sahipleriyle iletişim (belirli ihtiyaçlara göre dili adapte etmek, iletişim için daha fazla zaman tanımak, kültüre ve toplumsal cinsiyete duyarlı ve anlayışlı bir iletişim tarzı benimsemek, açık ve sakin olduğunuzu ifade etmek için vücut dilinizi gözlemlemek dâhil olmak üzere).

Özel ihtiyaçların daha kolay belirlenebilmesi için kayıt görevlisinin bir güven ortamı oluşturması gerekmektedir. Aşağıdaki faktörler böyle bir ortamın oluşturulmasına katkıda bulunabilir:

- örneğin başvuru sahibinin tercih ettiği zamirle (“sen/siz”) hitap ettiğiniz uygun ve hassas bir iletişim tarzı;
- her bireysel duruma duyarlılık;
- kolay anlaşılabilir bir dil;
- başvuru sahibinden ne beklendiğine dair bilgi temini;
- özellikle savunmasızlıklarının farkında olmayan aile bireylerinin yanında katı gizlilik kurallarına uyum;
- olayları kendi hızında ve kesintisiz olarak anlatması için başvuru sahibinin teşvik edilmesi;
- uygun ve açık sorular.

Özel prosedür ve/veya kabul ihtiyaçları olan başvuru sahiplerini tespit edin

Potansiyel özel ihtiyaçları tespit etmek için başvuru sahibinin beyanlarını ve belgelerini proaktif olarak gözlemlemeli ve incelemelisiniz. Başvuru sahipleri, ihtiyaçlarını kendi istekleriyle ifade edemeyebilir.

Gözlem, savunmasız olması olası başvuru sahiplerini tespit etmek için önemli bir yöntemdir. Gözlem sadece “bir şeye bakmak” değil daha ziyade insanları ve durumlarını daha hızlı ve daha net bir şekilde değerlendirmenize yardımcı olan bilgileri aktif olarak edinmeyi de içerir. Gözlerinizi ve kulaklarınızı açık tutmanızı, olabildiğince fazla bilgi edinmenizi ve bu bilgileri kaydetmenizi gerektirir ⁽²⁸⁾.

Özel ihtiyaçların hemen görülebileceğine veya daha sonra kayıt ya da inceleme prosedürü sırasında ortaya çıkabileceğine **dikkat edin**. Fiziksel görünüm bazı özel ihtiyaçların göstergesi olabilir ve başvuru sahibi belirli ihtiyaçlarını gösteren belgeler sunabilir; buna rağmen başvuru sahibiyle iletişim kurarken özel ihtiyaçların dolaylı olarak ortaya çıkabileceğinin farkında olmalısınız. Örneğin başvuru sahibi, beyanlarında dolaylı olarak korku ya da utanç yoluyla özel ihtiyaçlarını ifade edebilir (ör. ciddi şiddet deneyimleri veya cinsiyetle alakalı özel ihtiyaçlar). Başvuru sahibiyle iletişim kurmadaki veya düşünce sürecini takip etmedeki güçlükler, savunmasızlıkları (ör. ruhsal bozukluklar veya zihinsel engeller) gösterebilir. Başvuru sahibi tarafından ifade edilen davranış veya duygular da özel ihtiyaçların göstergesi olabilir (ör. ciddi şiddet deneyimleri veya ruhsal bozukluklar).

Özel ihtiyaçların **tespiti**, ne tür ipuçlarının savunmasızlık göstergesi olabileceğine dair bilgi sahibi olmayı gerektirir. Özel İhtiyaçları Olan Kişilerin (IPSN) tespit edilmesi için Avrupa Sığınma Destek Ofisi (EASO) aracı, kayıt sürecinde gözlemlenmesi gereken ve aşağıdaki gibi gruplandırılan göstergelerin bir listesini sunar:

⁽²⁸⁾ EASO ve Frontex, [Sığınma Prosedürüne Erişim Hakkında Uygulama Kılavuzu](#), Avrupa Birliği Yayın Ofisi, Lüksemburg, 2016, s. 7.

- yaş
- cinsiyet
- cinsel kimlik ve cinsel yönelim
- aile statüsü
- fiziksel göstergeler
- psikososyal göstergeler
- çevresel göstergeler.

Her grup; örneğin başvuru sahibinin davranışı, tutumu, düşünce süreçleri, diğer kişilerle ilişkileri ve fiziksel görünümüyle ilgili daha spesifik göstergeler sunmaktadır.

IPSN aracı, göstergeleri belirli özel ihtiyaçlarla ilişkilendirmek için her göstergenin bağlantılı olabileceği belirli ihtiyaçları ortaya koymaktadır. Özel ihtiyaç kategorileri aşağıdakileri içermektedir:

- refakatsiz çocuklar,
- refakatli çocuklar,
- yaşlılar,
- engelliler,
- hamileler,
- küçük yaşta çocuğu olan yalnız ebeveynler,
- insan kaçakçılığı kurbanları,
- ciddi hastalıkları olan kişiler,
- ruhsal bozuklukları olan kişiler,
- işkence, tecavüz veya diğer ciddi psikolojik, fiziksel veya cinsel şiddet türlerine maruz kalan kişiler,
- kendilerini lezbiyen, gey, biseksüel, transseksüel ve/veya interseks (LGBTI) olarak tanımlayan kişiler,
- cinsiyetle alakalı özel ihtiyaçları olan kişiler.

Belirli göstergelerin belirli özel ihtiyaçlarla bağlantılı olup olmadığından emin değilseniz potansiyel savunmasızlık hakkında daha fazla bilgi toplamalısınız. Başvuru sahibinin olası özel ihtiyaçlarını tanımlamaktan sorumlu olmadığınızı unutmayın. Bunun yerine sorumluluğunuz, başvuru sahibinin sığınma sürecindeki diğer tespit işlemlerinde yeterli yardıma mümkün olduğunca erken yönlendirilebilmesi için potansiyel ihtiyaçlar hakkında veri toplamaktır.

İlgili EASO aracı

EASO IPSN aracının temel amacı, özel prosedür ve/veya kabul ihtiyaçları olan kişilerin zamanında tespit edilmesini kolaylaştırmaktır. Araç, uluslararası koruma başvurularının kayıt altına alınması ve sunulması dâhil olmak üzere sığınma prosedürünün her aşamasında kullanılabilir. IPSN aracı, sığınma prosedürü ve kabul sürecine dâhil olan yetkililer için pratik bir destek aracıdır ve tıp, psikoloji veya sığınma prosedürü dışındaki konularda uzman bilgisi gerektirmez.

IPSN aracı, [EASO IPSN web sitesinde](#) birçok AB ve AB dışı ülkenin dilinde mevcuttur.

Acil destek sağlayın

Kayıt aşamasında özel bir ihtiyaç tespit edilirse iletişim tarzınızı derhâl değiştirerek dil kullanımınızı ve temponuzu uygun şekilde uyarlamalısınız. Tempoyu yavaşlatmanız, verilen bilgileri tekrarlamanız ve/veya bilgilerin anlaşılmasını sağlamak için farklı kelimeler kullanarak açıklamamız gerekebilir. Gerekliğinde kısa molalar da vermelisiniz.

Belirli bir savunmasızlığın göstergeleri erken aşamada görülebiliyorsa mümkün olduğunda kayıt mülakatını uzman bir görevliyle yapacak şekilde programlayın veya gerektiğinde kayıt görevlisini ve/veya tercümanı değiştirin.

Başvurunun sunulacağı yerin başvuru sahibinin özel ihtiyaçlarına göre erişilebilir olmasını sağlamak için gerektiğinde uygun lojistik düzenlemeler yapabilirsiniz. Başvurunun kaydı ve sunulması için gizliliği sağlayacak ve rahatsız edilmeyeceğiniz uygun bir oda ayarlayın ve varsa ilave kişilerin hazır bulunması için düzenlemeler yapın.

Başvurunun kaydı ve sunulması sırasında başvuruyu desteklemek için toplanan tüm beyanların, destekleyici belgelerin ve diğer verilerin gizlilikle ele alınacağına dair başvuru sahibine güvence vermeyi unutmayın. Başvuru sahibinin özel ihtiyaçlarının farkında olmayan olası aile üyeleriyle iletişimler dâhil olmak üzere başvuru sahibinin dosyasıyla ilgili tüm iletişimlerde gizlilik ilkesine dikkatli bir şekilde uyun.

Başvuru sahiplerine yaşları, cinsiyetleri ve kültürel geçmişlerinin yanı sıra duyma, görme veya anlama becerileri dâhil olmak üzere özel ihtiyaçlarını göz önünde bulundurarak bilgi verin. İletişim tarzınız, bilgi temini materyalleriniz ve kullanılan iletişim araçları başvuru sahibinin özel ihtiyaçlarına uyarlanmalıdır.

Bakmakla yükümlü olunan yetişkinlerin ayrı bir uluslararası koruma başvurusu yapma fırsatından yararlanmasını ve başvuru sahibi ayrı bir başvuru yapmak istemiyorsa kendi adına başvuru yapılması için bilgilendirilmiş onam vermesini sağlamayı unutmayın.

Refakatsiz çocuklara acil destek sağlanması hakkında daha fazla bilgi [Bölüm V Kısım C “Refakatsiz Çocuklar”](#) başlığında verilmektedir.

Daha ayrıntılı değerlendirme ve/veya destek için başvuru sahibini yönlendirin

Özel prosedür veya kabul ihtiyaçları olan bir başvuru sahibi tespit edilmişse, daha ayrıntılı değerlendirme ve/veya destek için başvuru sahibini yönlendirmelisiniz.

Sağlanan desteğin türü, tespit edilen savunmasızlığa ve ulusal düzenlenmeye bağlı olarak çeşitli önlemleri içerebilir.

Başvuru sahibinin özel ihtiyaçları olduğu tespit edildiğinde aşağıdaki önlemler alınmalıdır.

1. Savunmasızlık göstergeleri dâhil olmak üzere özel ihtiyaçları ulusal uygulamalar uyarınca başvuru sahibinin kişisel dosyasına kaydedin. Gerekli güvenceleri ve desteği sağlamak üzere ilgili paydaşlara bu bilgileri iletin.
Sığınma ve kabul makamları için başvuru sahibinin savunmasızlığıyla ilgili gözlemleri birbirleriyle paylaşmak iyi bir uygulamadır. Ancak bilgilerin objektif ve tarafsız olmasını ve başvuru sahibinin gizliliğine ve mahremiyetine saygı duyulmasını sağlamak için uygun çerçeve oluşturulmalıdır.
2. Ulusal düzenlemeye ve başvuru sahibinin özel ihtiyaçlarına bağlı olarak bilgi teminine, yardım için yönlendirmeye ve ilgili bilgilerin karar makamına bildirilmesine ilişkin aşağıdaki eylemleri değerlendirin.

Başvuru sahibine

- o Adli yardım, ilgili destek grupları, tıbbi destek, engelli kişiler için mevcut hizmetler ve diğer uzmanlaşmış hizmetler dâhil olmak üzere yararlanabilecekleri yardımlar hakkında bilgi verin.
- o Bu tür hizmetlere yönlendiriyorsanız kişinin hizmetlere nasıl erişeceğini bildiğini teyit edin.

Karar makamına

- o Savunmasızlık göstergelerinin ayrıntılarını ve bu ihtiyaçlarla ilgili destekleyici belgeleri sunarak gözlemlediğiniz özel ihtiyaçları bildirin.
- o Sığınma prosedürü sırasında başvuru sahibine uygun destek verilebilmesi için daha kapsamlı savunmasızlık değerlendirmesi başlatılması gerekebileceğini bildirin.
- o Uzatılmış zaman limitleri, kişisel mülakat için özel düzenlemeler ve/veya uzman desteği ihtiyacı gibi prosedür düzenlemelerine yönelik olası gereklilikleri bildirin.
- o İnceleme sürecine öncelik verilmesine yönelik olası ihtiyacı bildirin.
- o Yeterli destek sağlanamıyorsa sınır prosedürlerinin/hızlandırılmış prosedürlerinin uygulanmamasına yönelik olası hususları bildirin.

Kabul makamlarına veya paydaşlara

- o Kabul koşullarıyla ilgili olarak başvuru sahibine uygun destek verilebilmesi için daha kapsamlı savunmasızlık değerlendirmesi başlatılması gerekebileceğini bildirin.
- o Varsa uygun bir konaklama sağlamak için aile birleşimine ve/veya başvuru sahibinin belirli ihtiyaçlarına ilişkin hususları ilgili paydaşlara bildirin.

Sorumlu makama veya hizmet sağlayıcısına

- o Gerekiyorsa ve başvuru sahibi tarafından kabul ediliyorsa başvuru sahibini yararlanabileceği yardıma yönlendirin.
 - o Varsa ulusal kılavuzlara sıkı bir şekilde uyararak insan kaçakçılığı mağdurları için ulusal yönlendirme mekanizmasına başvuru sahibini yönlendirmek için düzenlemeler yapın.
 - o Zihinsel engeller veya varsa ciddi ruh hastalıkları gibi diğer sağlık durumlarında temsilci atama gerekliliğini belirtin.
3. Ciddi sağlık endişeleri olan başvuru sahipleri (ciddi ruhsal sorunlar dâhil), hamile/emziren kadınlar, acil risk altındaki insan kaçakçılığı mağdurları, refakatsiz ve ailelerinden ayrı düşmüş çocuklar özel dikkat gerektirir ve aşağıdaki senaryolarda derhâl takip için yönlendirilmelidir.
- o **Acil güvenlik endişeleri.** Başvuru sahibinin kendisine zarar verebileceğine veya aile bireyleri dâhil olmak üzere çevrelerindeki kişiler için tehlike oluşturabileceğine dair ciddi endişeleriniz varsa derhâl emniyet yetkilileriyle irtibata geçin.
 - o **Ciddi tıbbi ihtiyaçlar.** Başvuru sahibinin fiziksel veya ruhsal sağlığıyla ilgili ciddi ihtiyaçlar varsa derhâl ambulans çağırın.
 - o **Ciddi çocuk koruma ihtiyaçları.** Çocuğun refahına ilişkin ciddi endişeleriniz varsa derhâl emniyet yetkilileriyle irtibata geçin.
 - o **İnsan kaçakçılığı kurbanlarının özel güvenlik endişeleri.** Başvuru sahibinin güvenliğine ilişkin endişeleriniz varsa korunmasını ve olası insan kaçakçısının tutuklanmasını sağlamak için derhâl emniyet yetkilileriyle irtibata geçin.

Kayıttan hemen sonraki adımları kolaylaştırmak için başvuru sahibine lojistik destek sağlamayı göz önünde bulundurun (ilgili yetkililer gelene kadar beklemleri için güvenli bir yer, acil tıbbi destek almaları için özel bir alan veya ulaşım ayarlanması dâhil olmak üzere).

C. Refakatsiz çocuklar

Tanım

Refakatsiz çocuk, bir AB+ ülkesinin topraklarına vardığında kanunen ya da ilgili AB+ ülkesinin uygulamalarına göre kendisinden sorumlu bir yetişkinin eşlik etmediği bir çocuktur (böyle bir kişinin etkin gözetimi altına verilemediği sürece). Bu terim, ülkeye girdikten sonra refakatsiz kalan çocukları da kapsar (UD Madde 2(l) ve RCD Madde 2(e)).

Hem APD hem de RCD refakatsiz çocukların sığınma bağlamındaki haklarından yararlanabilmelerini ve yükümlülüklerini yerine getirebilmelerini sağlayacak özel güvenceler vermektedir (RCD Madde 24 ve APD Madde 25).

Çocuğun yüksek menfaatlerini korumak ve gerektiğinde çocuk adına fiil ehliyeti kazanmak amacıyla sığınma sürecinde refakatsiz çocuğa yardımcı olacak ve onu temsil edecek bir **temsilcinin** yetkili bir makam tarafından atanmasını sağlamak için mümkün olan en kısa sürede tedbirler alınmalıdır. Sığınma süreci boyunca ve çocuk için kalıcı bir çözüm bulunana kadar çocuğun yasal, sosyal ve psikolojik ihtiyaçları dâhil olmak üzere yüksek menfaatlerinin eksiksiz olarak göz önünde bulundurulmasını sağlamak için nitelikli bir temsilci atanır. Temsilci ("vasi" olarak da anılır) adli yardım sağlayıcıları, hukuk danışmanı veya avukatla karıştırılmamalıdır. Yetkili makamlar tarafından en kısa sürede temsilci atanması gerekmektedir. Bu ideal olarak temsilcinin, prosedürün ilk aşamalarında çocuğun yüksek menfaatlerini göz önünde bulundurmaya üzere uluslararası koruma başvurusunun kayıt aşaması sırasında hazır bulunduğu anlamına gelir. Bazı AB+ ülkelerinde temsilcinin varlığı, başvurunun sunulması için ön koşuldur ⁽²⁹⁾.

Çocuk refakatsiz gelmiş olsa da başka bir AB+ ülkesinde aile bireyleri bulunabilir. Bu nedenle yasal olarak başka bir AB+ ülkesinde bulunan ve çocuğa bakabilecek aile bireyleri, kardeşleri veya diğer akrabaları olup olmadığı dikkate alınmalıdır. Bu durumda, transferin çocuğun yüksek menfaatine hizmet etmesi koşuluyla Dublin III Yönetmeliği uygulanabilir. Çocuk AB+ ülkesine seyahati sırasında aile bireylerinden ayrılmış olabilir ve bu aile bireyleri hâlâ AB+ ülkelerinin topraklarına ulaşma sürecinde olabilirler.

Çocuk doğası gereği savunmasız olduğundan özel ihtiyaçlara dair ilave göstergelere özellikle duyarlı olmanız çok önemlidir. Bu göstergeler, çocuğun diğer çocuklara ve/veya yetişkinlere karşı tutumunu ve onlarla ilişkilerini içerebilir. Özellikle ebeveyn olduğu belirtilen kişilerin gerçekte çocuğun ebeveyni olamayacağına dair göstergeler varsa refakatli çocuklara da dikkat edilmelidir. Ebeveyn olduğu resmî olarak bildirilen yetişkinlerin yanında korku, insan kaçakçılığının veya diğer istismar türlerinin göstergesi olabilir. Çocuğun kadın genital mutilasyonu dâhil olmak üzere diğer psikolojik, fiziksel veya cinsel şiddet türlerine maruz kalmış olma olasılığını göz önünde bulundurmaya önemlidir.

⁽²⁹⁾ EASO, [Çocuklar için Sığınma Prosedürleri Hakkında Rapor](#), Avrupa Birliği Yayın Ofisi, Lüksemburg, 2019.

Sığınma bağlamında refakatsiz çocukların hakları

Kayıt görevlisi olarak reşit olmayan çocukları ve özel ihtiyaçlarını tespit edecek ve aşağıda listelenen çocuk haklarının zamanında fark edilmesinde merkezi bir rol oynayacaksınız.

Genel sığınma bağlamında geçerli haklar

- Kamu kurumları ve özel kuruluşların eylemleri dâhil olmak üzere çocuklarla ilgili tüm eylemlerde çocuğun yüksek menfaati öncelikli olarak göz önünde bulundurulması (APD Madde 25(6), UD Madde 20(5), RCD Madde 23(1), Temel Haklar Bildirgesi Madde 24(2) ve BM Çocuk Hakları Sözleşmesi Madde 3(1)).
- Çocuğun yaşına ve olgunluğuna göre kendisini ilgilendiren konulardaki görüşlerin serbestçe ifade edilmesi ve bu görüşlerin değerlendirilmesi (RCD Madde 23(2)(d), Temel Haklar Bildirgesi Madde 24(1) ve BM Çocuk Hakları Sözleşmesi Madde 12).

İnceleme usulüne ilişkin haklar

- En kısa zamanda yasal temsilci/veli atanması (APD Madde 25(1)).
- Refakatsiz çocuğa ve temsilcisine ücretsiz yasal ve prosedürel bilgiler verilmesi (APD Madde 25(4)).
- Çocuklar için gerekli tüm özel prosedür güvencelerinin belirlenmesi (APD Madde 24).
- Refakatsiz çocuklar tarafından yapılan sığınma başvurularının incelenmesine öncelik verilmesi (APD Madde 31(7)(b)).
- Varış sırasında aile bireylerinin Üye Devletlerde bulunabileceğinin dikkate alınması dâhil olmak üzere aile bireylerinin takibi ve aile birleşmesi (UD Madde 31(5) ve RCD Madde 23(2)(a)).

Kabul koşullarına ilişkin haklar

- Refakatsiz çocuğun kayıt sırasında değerlendirilmek için yönlendirilmesi dâhil olmak üzere çocuğun özel kabul ihtiyaçlarının değerlendirilmesi (RCD Madde 22).
- Özellikle herhangi bir istismar riski söz konusu olduğunda (insan kaçakçılığı mağdurluğu dâhil olmak üzere) emniyet ve güvenliğin dikkate alınması (RCD Madde 23(2)(c)).
- Her türlü istismarın mağdurları için rehabilitasyon hizmetlerine ve uygun ruh sağlığı hizmetlerine erişim (RCD Madde 23(4)).
- Özellikle çocuğun geçmişini göz önünde bulundurarak çocuğun refahı ve sosyal gelişimi için gerekli koruma ve özenin sağlanması (APD Beyan 33, RCD Madde 23(2), Temel Haklar Bildirgesi Madde 24(1) ve BM Çocuk Hakları Sözleşmesi Madde 3(2)).
- Ülke vatandaşlarına benzer koşullarda eğitime erişim (RCD Madde 14)

Refakatsiz çocukların tespiti

Bir başvuru sahibinin çocuk olarak tanımlanması için gereken göstergeler

Aşağıdaki unsurlar bir başvuru sahibinin çocuk olarak tanımlanmasında yardımcı olabilir.

Belgeler (ör. kimlik belgeleri) başvuru sahibi tarafından sunulabilir, başvuru sahibi adına başka bir kişi tarafından ortaya konulabilir veya yetkili makamlar tarafından hizmet sağlayıcılardan ya da diğer makamlardan toplanabilir.

Başvuru sahibi tarafından yapılan **beyanlar**, yaş ve aile ilişkileri konusundaki açıklamalar ve diğer kişilerin beyanları da bu açıdan yararlıdır. Başvuru sahibinin yaşı, diğer aile bireyleri ve ilave özel ihtiyaçları hakkında başka bir kişi (ör. aile üyeleri, öğretmenler, sosyal çalışanlar ve konaklama merkezindeki personel) bilgi verebilir.

Gözlemleriniz çocukların tespit edilmesine yardımcı olabilir. Gözlemleriniz ile başvuru sahibinin vakasında sağlanan olası kanıtlar (başvuru sahibinin beyanları dâhil) birbiriyle uyuşmadığında dikkatli olunmalıdır. Başvuru sahibi, çocuk olmasına rağmen yetişkin olduğunu iddia edebilir (ör. evlilik veya insan kaçakçılığı durumlarında). Bu tür endişeleri tespit ederseniz uygulamalar uyarınca durumu bildirmeli veya başvuru sahibinin yaşına ilişkin unsurları daha fazla araştırmalısınız.

Schengen Bilgi Sistemi, Eurodac, VIS veya Interpol'ün Kayıp ve Çalıntı Seyahat Belgesi gibi ortak **veri tabanlarında** başvuru sahibinin yaşı hakkında bilgiler bulunabilir.

Diğer kanıtlar (ör. fotoğraflar) başvuru sahibinin yaşını gösterebilir. Başvuru sahibinin başvurusunun doğruluğunu kanıtlamak için sunduğu tüm belgelerin kaydedilmesi önemlidir. Bazı belgeler (ör. okul kayıtları, aşı kartları ve diğer tıbbi kayıtlar) doğrudan yaş belirtmese de başvuru sahibinin tahmini yaşına dair bir gösterge sunabilir.

Yaş değerlendirmesi (iddia edilen yaş hakkında şüpheler varsa)

Yaş değerlendirmesi, yetkililerin bir kişinin çocuk mu yetişkin mi olduğunu belirlemek amacıyla kronolojik yaşını veya yaş aralığını değerlendirmeye çalıştıkları süreçtir.

Yaş değerlendirmesi rutin bir uygulama olarak gerçekleştirilmemelidir. Bu tür değerlendirmeler yalnızca doğruluğu kanıtlanmış şüphelerde gerçekleştirilmelidir (ör. geçerli belgeler eksiğe veya başvuru sahiplerinin beyanlarında iddia ettiği yaş yetkili makamların topladığı kanıtların bazı unsurlarıyla desteklenmiyorsa ya da çelişiyorsa).

Çocuğun yüksek menfaatlerini göz önünde bulundurarak yaş değerlendirmesi gerçekleştirilmelidir. İnsan onuruna saygı duyan bütünsel ve çok disiplinli bir yaklaşım olmalıdır. Yaş değerlendirmesi sürecinde gizlilik ilkesi ve başvuru sahibinin yaşına uygun bilgi alma hakkı dâhil olmak üzere çeşitli prosedür önlemleri uygulanır.

Yaş değerlendirmeleri en az müdahaleci inceleme yoluyla yapılmalıdır. Yaş değerlendirme mülakatları dâhil olmak üzere tıbbi olmayan yöntemler tercih edilmelidir.

Yaş değerlendirme mülakatı çoğunlukla sığınma makamlarının yetkilileri tarafından gerçekleştirilmelidir. Bu kişiler sığınma prosedüründeki çocuklarla mülakat yapma konusunda deneyimli ve menşe ülke bilgilerine aşina olmalıdır. Bu mülakatlar, yaşı tartışma konusu olan kişinin dinlenmesi ve beyanlarının analiz edilmesinden oluşur. Mülakatçı, mülakat sırasında çocuğun yaşına dair çıkarımda veya tahminde bulunmak için çocuğun yaşamındaki olayların kronolojik sıralamasını yeniden oluşturmaya çalışır. Yerel önemli günlerin yer aldığı bir takvim (belirli bir coğrafi alan için önemli olayların tarihlerini gösteren özel bir takvim) ile birlikte biri çocuk doğmadan önce, biri de çocuk doğduktan sonra gerçekleşmiş, bilinen iki olayı tespit etme amacı taşıyan "öncesi ve sonrası soruları"; çocuğun doğum tarihinin tahmin edilmesinde görevliler, başvuru sahibi veya aile için faydalı araçlar olabilir. Mülakatçı, mülakata başlamadan önce ilgili bilgileri basit bir şekilde vermelidir (mülakatın amacı, mülakatla ilgili olan ve hazır bulunan kişilerin rolü ve iddia edilen yaştan şüphe duyulmasının nedenleri). Değerlendirmenin sonucu başvuru sahibi tarafından

iddia edilen yaşla uyuşmuyorsa bunun nedenleri tercüman aracılığıyla ve çocuğun temsilcisi/vasisi/avukatı huzurunda anlaşılır bir şekilde açıklanmalıdır.

Yaş değerlendirme süreci boyunca hüsnü zan ilkesi (APD Madde 25(5)) uygulanmalıdır. Yaş değerlendirme süreci dâhil olmak üzere yaş belirsiz kaldığı süre boyunca başvuru sahibi çocuk olarak değerlendirilmelidir. Bu nedenle, hüsnü zan ilkesi, ellerinde yaşlarına dair belgeye dayalı kanıt bulunması muhtemel olmayan refakatsiz çocuklarla ilgili konularda mümkün olduğunca geniş ölçüde uygulanan önemli bir prosedür önlemidir.

Çocuğun refakatsiz olarak tanımlanması

Çocuk, kendi beyanlarına göre refakatsiz olarak tanımlanabilir.

Ancak bazı durumlarda ve özellikle insan kaçakçılığı vakalarında çocuk ailenin bir parçası olarak tanıtılsa da aslında refakatsiz olabilir.

Çocuk ile resmî olarak ebeveyn veya bakıcı olarak sunulan yetişkinler arasındaki ilişkinin niteliği hakkında şüpheler varsa ilişkinin niteliği ve kalıcılığı dikkatle değerlendirilmelidir. Bu değerlendirme, çocuğun menşe ülkesinde yaşadığı veya büyüdüğü ortam hakkında çocukla ve yetişkinlerle ayrı ayrı mülakat yapılmasını içerebilir. Çocuğun yaşına bağlı olarak örneğin çocuğun gittiği okul, yatak odasının rengi veya en sevdiği oyuncaklar hakkında sorulara mülakatta yer verilebilir.

İlgili EASO aracı

[EASO Yaş Değerlendirmesi Hakkında Uygulama Kılavuzu](#) (ikinci baskı), yaş değerlendirmesine yönelik ihtiyacı belirlerken çocuğun yüksek menfaatlerinin göz önünde bulundurulması konusunda rehberlik sunar. Ayrıca yetkili kişilerin bütünsel ve çok disiplinli bir yaklaşım kullanarak ve başvuru sahibinin ihtiyaçları ve koşullarını özellikle dikkate alarak yaş değerlendirmelerini planlaması ve yürütmesi için kılavuz niteliğindedir. Kılavuz; yaş değerlendirmesinin koşulları, prosedür önlemleri ve yöntemleri hakkında pratik bilgiler sunar.

Bu kılavuzun çevirileri [EASO web sitesinde](#) mevcuttur.

İlgili EASO aracı

Yaş değerlendirmesine ilişkin animasyonlar yaş değerlendirmesine ilişkin uygulama kılavuzunu tamamlayıcı niteliktedir.

“Uygulayıcılar için yaş değerlendirmesi” animasyonu kabul ve sığınma görevlilerine, göç ve kolluk kuvveti görevlilerine, sosyal hizmet çalışanlarına, radyologlara, çocuk doktorlarına, savcılara ve diğer ilgililere yöneliktir. Doğru ve güvenilir yaş değerlendirmesi sağlamak için kılavuzun temel unsurlarını ve gerekli tedbirleri kolay anlaşılacak şekilde sunar. Video, [EASO web sitesinde](#) çeşitli dillerde mevcuttur.

“Çocuklar için yaş değerlendirmesi” animasyonu çocukları ve gençleri, yaş değerlendirmesinde neyle karşılaşacakları hakkında bilgilendirmek amacıyla hazırlanmıştır. Video, [EASO web sitesinde](#) çeşitli dillerde mevcuttur.

Refakatsiz bir çocuk tarafından yapılan başvurunun sunulması ⁽³⁰⁾

Refakatsiz çocuklarla çalışan makamların çocukların belirli ihtiyaçlarına dair uygun eğitim almaları gerekmektedir. Refakatsiz çocuklar adına başvuruların sunulması için yeterli sayıda uzman kayıt görevlisinin hazır bulunması iyi bir uygulamadır. Refakatsiz bir çocuğun başvurusu sunulurken aşağıdaki önlemler dikkate alınmalıdır.

- Henüz yapılmamışsa ulusal uygulamalar uyarınca temsilci atanması için düzenlemeler yapın veya vakayı bu tür düzenlemelerin yapılmasını sağlayacak yetkili bir meslektaşınıza bildirin.

Temsilci edinme hakkı ve temsilcinin rolü hakkında çocuğu bilgilendirin. Yasal, sosyal, tıbbi ve psikolojik ihtiyaçları dâhil olmak üzere çocuğun yüksek menfaatlerinin sığınma prosedürü boyunca veya çocuk için kalıcı bir çözüm uygulanıncaya kadar uygun şekilde ele alınmasını sağlamak bu kapsamdadır. Çocuğun refakatsiz olduğunu tespit ederseniz başvuru sahibine en kısa zamanda bir temsilci atanabilmesi için ulusal uygulamalar uyarınca ilgili kuruluşları bilgilendirin.

- Çocuğa ve temsilciye sığınma prosedürü ve yararlanabilecekleri destek hakkında bilgi verin.

Bilgiler, çocuğun olgunluğu göz önünde bulundurularak ve çocuk dostu bir şekilde verilmelidir. Bu yöntemler arasında sade bir dil kullanmak, bilgileri başka kelimeler kullanarak tekrarlamak, çocuğun anladığını teyit etmek için verdiğiniz bilgileri size tekrar anlatmasını istemek, çizgi romanlar ve videolar gibi farklı materyaller kullanmak sayılabilir ⁽³¹⁾.

- Ulusal düzenlemeye göre mevcut adli yardıma nasıl erişileceği hakkında bilgi verin.

Temsilci edinmenin yanı sıra adli yardıma erişebileceği konusunda çocuğu bilgilendirin. BMMYK ve ilgili sivil toplum kuruluşları dâhil olmak üzere adli yardım sağlayıcılarla nasıl iletişim kurulacağına dair bilgi verin.

- Çocuğu kendisini ilgilendiren her konu hakkında görüşlerini ifade etmeye davet edin.

Çocukların görüşlerini özgürce ifade edebilmelerini ve görüşlerinin yaş ve olgunluklarına göre göz önünde bulundurulmasını sağlamak amacıyla görüşlerini ve fikirlerini kendi kelimeleriyle ifade etmeleri için başvuru sahiplerini cesaretlendirin. Başvuru sahiplerinin ne demek istediğini yorumlamaya çalışmadan söylediklerini kaydetmeyi unutmayın. Sürecin başlangıcında görüşlerini özgürce ifade etmeleri için çocukları teşvik ederek sığınma makamlarına güven oluşturmaya ve inceleme prosedürünü kolaylaştırmaya da yardımcı olursunuz.

- Özel prosedür güvencesi ihtiyacını karar makamına bildirin.

Çocuğun refakatsiz olduğu gerçeğiyle birlikte fark ettiğiniz diğer özel prosedür ihtiyaçlarını bildirin (ruh sağlığı sorunlarının veya geçmişteki travmatik olayların göstergeleri gibi). Gözlemlerinizi kayıt formuna kaydedin ve bunları karar makamına bildirin.

⁽³⁰⁾ Göstergeler ve destek önlemleri hakkında daha fazla bilgi için [EASO IPSN aracına](#) bakın.

⁽³¹⁾ Çocuklara bilgi verilmesine ilişkin daha fazla bilgi için bkz. Avrupa Konseyi, [Göç esnasında çocuklara çocuk dostu bilgi verme: Ön safta çalışanlar için el kitabı](#), Strazburg, 2018.

- Özel prosedür ihtiyaçlarının daha ayrıntılı değerlendirilmesi için çocuğu yönlendirin.

Sığınma prosedürünün tüm aşamalarında çocuğun yüksek menfaatlerine öncelik vermek amacıyla prosedür ihtiyaçlarının daha ayrıntılı şekilde değerlendirilmesi için çocuğu yönlendirin. Bu ayrıntılı değerlendirme, ulusal uygulamalarınıza bağlı olarak karar makamında veya diğer yetkili makamları temsilen çocuklarla çalışmak için gerekli eğitimi almış uzmanlarla birlikte çok disiplinli bir çalışma olarak gerçekleştirilir.

- Özel kabul ihtiyaçlarının değerlendirilmesi için çocuğu yönlendirin.

Çocuğun uygun bir tesiste konakladığından emin olun. Uygun tesisler; yetişkin bir akraba veya koruyucu aileyle kalmayı, reşit olmayan çocuklar için özel hükümlere sahip bir konaklama merkezinde kalmayı veya reşit olmayan çocuklara uygun diğer konaklama birimlerini içerebilir. Çocuğun refakatsiz olduğu gerçeğine ek olarak diğer savunmasızlıklar tespit ederseniz (ruh sağlığı sorunlarının veya geçmişteki travmatik olayların göstergeleri gibi) özel kabul ihtiyaçlarının değerlendirilmesi/izlenmesi için başvuru sahibini yönlendirin ⁽³²⁾.

- Çocuğun diğer AB+ ülkelerinde bulunan tüm aile üyelerini yazın.

Refakatsiz çocuğun ülkede ya da başka bir AB+ ülkesinde aile bireyleri veya akrabaları bulunabileceği olasılığını dikkate alın. Benzer şekilde, çocuğun seyahat ederken aile bireylerinden ayrıldığı olasılığını da göz önünde bulundurun. Bu hususları başvuru sahibinin dosyasına kaydederek karar ve kabul makamlarına bildirin. Bu hususları ulusal Dublin Birimine de bildirdiğinizden emin olun (birim karar makamının bir parçası değilse).

- Uygunsa çocuğu aile takibi prosedürlerine yönlendirin.

Aile bireylerinin veya akrabalarının kişisel bilgilerini kaydederken aile takibi amacıyla iletişim bilgilerini ve güncel adreslerini de isteyin. Çocuk bu bilgileri verirse ulusal uygulamalar uyarınca karar makamına ve/veya kabul makamına bildirebilirsiniz ⁽³³⁾.

- Derhâl yönlendirme gerektiren hususları gözlemleyin.

Ciddi sağlık koşulları gibi akut ihtiyaçları veya insan kaçakçılığı gibi acil güvenlik endişelerini destek için yönlendirdiğinizden emin olun. Destek, ulusal uygulamalara uygun yönlendirme yöntemleri kullanılarak doğrudan kayıt sonrasında sağlanır.

⁽³²⁾ Daha fazla bilgi için bkz. EASO, [Refakatsiz Çocuklar için Kabul Koşulları Kılavuzu: Operasyonel standartlar ve göstergeler](#), Avrupa Birliği Yayın Ofisi, Lüksemburg, 2018.

⁽³³⁾ Aile takibi hakkında daha fazla bilgi için bkz. EASO, [Aile Takibi Uygulama Kılavuzu](#), Valleta, 2016.

Hatırlanması gereken hususlar

Olası Dublin vakaları.

- Dublin III Yönetmeliği, uluslararası koruma başvurusunun yalnızca tek bir AB+ ülkesi tarafından incelenmesini sağlayacak bir mekanizma oluşturur. Başvuru sahibinin Dublin prosedürüne tabi olup olmadığını değerlendirmek için kriterleri belirler.
- Göreviniz, Dublin III Yönetmeliğinde belirtilen kriterlerle ilgili her türlü unsur için başvuru sahibinin beyanlarında, kanıtlayıcı belgelerde veya farklı veri tabanlarında bulunan göstergeleri aktif olarak aramaktır.
- Göreviniz başvuru sahibine Dublin kriterleri hakkında temel bilgiler vermek ve ilgili bilgileri sağlamalarına yardımcı olmaktır.
- Göstergeler net veya belirgin olmasa da Dublin prosedürüne tabi olabilecek başvuru sahiplerinin vakaları mümkün olan en kısa sürede Dublin Birimine sevk edilmelidir. Bunun nedeni, sığınma prosedürünün başlangıcında Dublin prosedürünü de kısa süre içinde yürütmeye gerekliliğidir.

Savunmasız başvuru sahipleri.

- Özel prosedür ve/veya kabul ihtiyaçları olan başvuru sahiplerinin en kısa sürede tespitinde kayıt görevlisi olarak rolünüz çok önemlidir. Başvuru sahiplerine yeterli desteğin sağlanması için bu yapılmalıdır, böylece haklarından yararlanabilir ve yükümlülüklerini yerine getirebilirler.
- Başvuru sahibi tarafından sağlanan beyanlara ve kanıtlayıcı belgelere dayanarak özel ihtiyaçların göstergelerini proaktif olarak gözlemlemelisiniz. Örneğin başvuru sahibinin davranışı, duyguları veya düşünce süreçleriyle ilgili dolaylı göstergeleri daha ayrıntılı araştırdığınızdan emin olun.
- Göreviniz, başvuru sahibinin ilgili bilgileri vermesini kolaylaştırmak için kayıt sırasında başvuru sahibine acil destek sağlamaktır. Bu yöntemler arasında iletişim tarzınızı duruma uyarlamak, gizlilik konusunda güvence vermek, özel ihtiyaçları dikkate alarak bilgi vermek, gerekli lojistik düzenlemeleri yapmak ve uzman bir görevliyle kayıt mülakatını planlamak sayılabilir.
- Uygun olduğunda özel ihtiyaç göstergelerini başvuru sahibinin dosyasına kaydetmeli ve bu bilgileri ilgili paydaşlara iletmeli, başvuru sahibine yararlanabileceği yardım hakkında bilgi vermeli ve özel ihtiyaçların desteklenmesi veya daha ayrıntılı değerlendirilmesi için başvuru sahibini yönlendirmelisiniz.

Refakatsiz çocuklar.

- Refakatsiz bir çocuk, bir AB+ ülkesinin topraklarına vardığında kanunen ya da ilgili AB+ ülkesinin uygulamalarına göre kendisinden sorumlu bir yetişkinin eşlik etmediği bir çocuktur (böyle bir kişinin etkin gözetimi altına verilemediği sürece). Ayrıca ülkeye girdikten sonra refakatsiz kalan çocukları da kapsar.
- Refakatsiz çocukların haklarından yararlanabilmelerini ve yükümlülüklerini yerine getirmelerini sağlamak için özel güvenceler uygulanır.
- Çocuğun yüksek menfaatlerini korumak ve çocuk adına fiil ehliyeti kazanmak amacıyla sığınma sürecinde refakatsiz çocuğa yardımcı olacak ve onu temsil edecek bir temsilci, yetkili bir makam tarafından mümkün olan en kısa sürede atanmalıdır.

- Özel ihtiyaçlara dair ilave göstergelere özellikle duyarlı olmanız çok önemlidir.
- Başvuru sahibi, mevcut kanıtların (belgeler ve beyanlar) analizine dayanarak çocuk olarak tanımlanabilir. İddia edilen yaşla ilgili önemli şüpheler söz konusu olduğunda yaş değerlendirmesi yapılabilir.
- Refakatsiz bir çocuğun başvurusunun sunulması sırasında aşağıdaki önlemler dikkate alınır:
 - o henüz yapılmamışsa temsilci atanması için düzenlemeler yapmak;
 - o çocuğa ve temsilciye sığınma prosedürü ve yararlanabilecekleri destek hakkında bilgi vermek;
 - o ulusal düzenlemeye uygun olarak mevcut adli yardıma nasıl erişileceği hakkında bilgi vermek;
 - o çocuğu kendisini ilgilendiren her konu hakkında görüşlerini ifade etmeye davet etmek;
 - o özel prosedür güvencesi ihtiyacını karar makamına bildirmek;
 - o özel prosedür ihtiyaçlarının daha ayrıntılı değerlendirilmesi için çocuğu yönlendirmek;
 - o özel kabul ihtiyaçlarının değerlendirilmesi için çocuğu yönlendirmek;
 - o çocuğun diğer AB+ ülkelerinde bulunan tüm aile üyelerini yazmak;
 - o uygunsa çocuğu aile takibi prosedürlerine yönlendirmek;
 - o derhâl yönlendirme gerektiren hususları gözlemek ve bildirmek.

VI. Uluslararası koruma için başvuru sahibi statüsünü gösteren belge

A. Belge ayrıntıları

Başvurunun sunulmasından itibaren 3 gün içinde başvuru sahibine bir **belge veya sığınma başvuru sahibi kartı** ücretsiz olarak verilmelidir. Bu kart, kişinin uluslararası koruma için başvuru sahibi olarak statüsünü belgeler ve başvurusu incelenirken AB+ ülkesinin topraklarında kalma izni olduğunu teyit eder (bkz. RCD Madde 6(1)) ⁽³⁴⁾. Kimlik tespiti amacıyla belgede başvuru sahibinin yüz fotoğrafını bulunabilir. Dolandırıcılığı önlemek ve aynı zamanda başvuru sahibinin yüz fotoğrafının yeni ve kaliteli olmasını sağlamak için başvuru sahibinin fotoğraf göndermesini istemek yerine yetkili makam tarafından fotoğraf çekilmesi tavsiye edilir.

Belge, başvuru sahibinin AB+ ülkesinde ikamet etmesi ve uluslararası koruma başvuru sahiplerine sağlanan diğer haklardan yararlanma hakkının gösterilmesi için geçici bir sertifika görevi görmektedir. Ancak belge başvuru sahibinin kimliğini teyit etmez.

Başvuru sahibinin AB+ ülkesinde kalma hakkı olduğu sürece belge geçerli olmalıdır. Belgede belirtilen geçerlilik süresi tüm inceleme süresini kapsamayabilir. Yetkili makamlar, başvuru sahibinin belgeyi kolayca yenilemesi için tedbirler uygulamalıdır.

Belgeye dâhil edilecek bilgiler

RCD Madde 6 uyarınca belge:

- başvuru sahibinin uluslararası korumaya başvurduğunu belirtmeli;
- başvuru sahibinin inceleme prosedürüne kadar AB+ ülkesinde kalma hakkına sahip olduğunu teyit etmeli;
- başvuru sahibinin adını belirtmeli;
- varsa devlet topraklarındaki herhangi bir dolaşım kısıtlamasına atıfta bulunmalıdır.

Belgeye dâhil edilebilecek ek bilgiler

Ulusal mevzuat ve uygulamaya göre belge aşağıdakileri içerebilir:

- bireysel kayıt numarası ve/veya vaka numarası;
- yüz fotoğrafı;
- başvuru sahibinin adına ek olarak diğer kimlik bilgileri (doğum tarihi ve yeri gibi);
- ev sahibi ülkedeki ikamet yeri ve iletişim bilgileri;
- geçerlilik süresi;
- varış tarihi ve/veya başvuru kayıt tarihi;
- benzersiz bir seri belge numarası;
- başvuru sahibinin imzası;
- başvuru sahibinin elinde bulunan kimlik belgeleri;
- aile veya küçük çocuklar hakkında bilgi;

⁽³⁴⁾ Başvuru sahibinin gözetiminde olması durumunda veya sınırda yapılan uluslararası koruma başvurusunun incelenmesi sırasında yetkili makamlar başvuru sahibi için kart çıkarmamaya karar verebilir (RCD Madde 6(2)).

- prosedürün dili veya belirli bir dile tercüme ihtiyacı;
- çalışma izniyle ilgili bilgiler;
- veren makam;
- veriliş tarihi ve yeri.

Belge sahteciliğinin önlenmesi amacıyla her kartın **görünür ve belirgin güvenlik özellikleri olması** tavsiye edilir.

İyi uygulama

Başvuru sahiplerinin hak ve faydalarının başvuru sahipleri ve hizmet sunucular tarafından tam olarak anlaşılmasına yardımcı olmak için belgeye başvuru sahibinin hak ve faydaları hakkında bilgi ekleyin.

İyi uygulama

Başvuru sunma aşamasının sonunda kişisel mülakat için randevu tarihinin başvuru sahiplerine bildirilmesini sağlayan bir zamanlama sistemi oluşturun. Randevunun tarihi, saati ve yeri; belgeyle veya başvuru sahibi kartıyla birlikte yazılı olarak verilebilir.

Bu uygulama, sığınma prosedürünü başvuru sahibi için daha şeffaf ve öngörülebilir hâle getirir ve başvuru sahibinin bir sonraki aşamanın tarihini bilmeden ofisi terk etmemesi açısından başvuru sahibiyle sığınma makamı arasındaki bağlantının sürdürülmesine yardımcı olur. Ayrıca kişisel mülakat davetinin ileriki bir tarihte gönderilmesiyle ilgili sorunları da ortadan kaldırır.

Başvurunun kaydı ve incelenmesi farklı makamlarca gerçekleştirilebileceğinden başvuruyu sunma aşamasında kişisel mülakat zamanının belirlenmesi her zaman mümkün olmayabilir. Kişisel mülakat için kesin zaman belirlenmesine alternatif, karar makamının tahminlerine dayalı olarak kişisel mülakatın gerçekleşmesi beklenen yaklaşık bir zamanın başvuru sahibine bildirilmesidir. Her durumda başvuru sahibinin sığınma prosedürüne güven duymasını ve verilen bilgilerin gerçekten güvenilir olmasını sağlamak son derece önemlidir.

B. Belgenin geçerliliği

Çoğu AB+ ülkesinde başvuru sahibi kartı belirli bir süre için verilir ve daha sonra başvuru sahibinin ülkede kalmaya hakkının devam etmesi hâlinde yenilenir. Başvuru sahipleri, belgenin önemi ve belgeyi yenileme yolları hakkında bilgilendirilmelidir. Yenileme için orantısız idari şartlar uygulanmamalıdır; böylece sığınma prosedürü devam ederken belgenin geçerliliğine ilişkin kısıtlamalar belirli haklara erişimi olumsuz etkilemez veya prosedüre ilave adımlar eklenmez. Ulusal düzenlemeye bağlı olarak aşağıdaki hususlar göz önünde bulundurulabilir.

- Başvurunun kaydı ve sunulması ayrı ayrı gerçekleştirilmişse kayıt sırasında sunuma kadar geçerli olacak benzer bir belge de verilebilir.
- Geçerlilik süresi inceleme sürecinin somut koşullarına göre uyarlanabilir (örneğin Dublin III Yönetmeliği, hızlandırılmış inceleme prosedürleri ya da normal inceleme prosedürü kapsamındaki yer değiştirme zaman çizelgelerine veya normal inceleme prosedüründe uluslararası koruma kararı alınması için beklenen süreye göre).

- Belgenin yenilenmesi, başvuru sahibiyle irtibata geçme fırsatı sunar. Başvuru sahiplerinin adreslerini ve iletişim bilgilerini güncellemeleri, başvurularını destekleyici ilave belgeler sunmaları ve prosedürle ilgili soruları sormaları için fırsat sağlayabilir.
- Belgenin yenilenmesi için verilen süre, başvuru sahibinin kaçma ihtimali olup olmadığının göstergesi olarak kullanılabilir. Yenileme ayrıca kendi iradesi dışındaki nedenlerle kişisel mülakat randevusunu kaçıran başvuru sahibine verilen bilgileri düzeltmek veya ek bilgiler vermek için de bir fırsat olabilir. Bu bilgiler, başvuru sahibinin sığınma prosedürüne yönelik devam eden ilgisini ifade edebilmesinin yollarını da içerebilir.

C. Belgeyle ilgili bilgi temini

Başvuru sahiplerine statülerini gösteren bir belge verildiğinde aşağıdaki konularda bilgi de sağlanmalıdır:

- belgeyi her zaman yanlarında bulundurma yükümlülüğü;
- belge zarar görürse veya kaybedilirse izlenecek adımlar;
- ulusal uygulamalar uyarınca haklı sebepler olmaksızın belgeyi yenilememenin sonuçları.

Hatırlanması gereken hususlar

- Başvurunun sunulmasından itibaren 3 gün içinde her başvuru sahibine bir belge veya sığınma başvuru sahibi kartı verilmelidir.
- Bu belge, kişinin uluslararası koruma için başvuru sahibi olarak statüsünü belgeler ve başvurusu incelenirken AB+ ülkesinin topraklarında kalma izni olduğunu teyit eder.
- Başvuru sahibine inceleme süresinin tamamında geçerli olacak bir belge verilmelidir. Ulusal uygulamalara bağlı olarak belge yalnızca belirli bir süre için verilebilir ve daha sonra başvuru sahibi tarafından yenilenmesi gerekir.
- Başvuru sahiplerine belgeyi her zaman yanlarında bulundurma yükümlülüğü, belgenin geçerlilik süresi ve gerektiğinde belgeyi yenilememenin sonuçları hakkında bilgi vermelisiniz.

VII. Sonraki başvuruların kaydedilmesi

Sonraki başvuruların tanımı (APD Madde 2(q))

“Sonraki başvuru”, başvuru sahibinin başvurusunu açıkça geri çektiği durumlar ve Madde 28(1) uyarınca bir başvurunun zimnen geri çekilmesini takiben karar makamı tarafından başvurunun reddedildiği durumlar dâhil olmak üzere daha önceki bir başvuru kesin karara bağlandıktan sonra yapılan uluslararası koruma başvurusu anlamına gelir.

Yeni bir uluslararası koruma başvurusunu kayıt altına alırken başvuru sahibinin daha önce uluslararası koruma başvurusu yapıp yapmadığını anlamak için her zaman veri tabanına bakın.

Veri tabanında başvurunun zaten sunulduğu ve prosedürün hâlâ beklemede olduğu (yani kesin karara bağlanmadığı) belirtiliyorsa yeni başvuruyu kayıt altına almamalısınız. Bunun yerine beklemedeki başvurunun bir parçası olarak yeni hususlar veya koşullar sunma olasılığı hakkında başvuru sahibini bilgilendirmelisiniz (ulusal mevzuat kapsamında mümkün olması koşuluyla). Bu unsurlar başvuruyu işleyen makama (karar makamına, mahkemeye veya temyiz mahkemesine) sunulabilir.

Önceki başvuru kesin karara bağlandığında (olumsuz karar veya ikincil koruma verme kararı), yeni başvuru sonraki başvuru olarak kaydedilecektir.

Sonraki başvuruda karar makamı, yeni unsurlar veya bulgular sunulup sunulmadığını veya ortaya çıkıp çıkmadığını değerlendirmek ve başvuru sahibinin uluslararası korumaya hak kazanma ihtimalinin bu unsurlar nedeniyle önemli ölçüde artıp artmayacağını belirlemek için ön inceleme gerçekleştirecektir. Başvuru sahibinin kayıt sırasında sunduğu beyanlar ve belgeye dayalı kanıtlar, başvurunun ön incelemesine katkıda bulunan önemli faktörlerdir. Sonraki başvuruyu incelemek için kişisel mülakat gerçekleştirilmeme olasılığından dolayı kayıt aşamasında yeni unsurlar ve destekleyici belgelerin iyi bir şekilde kaydedilmesi önemlidir ⁽³⁵⁾.

Sonraki başvurunun kabul edilebilir veya kabul edilemez sayıldığına dair sonuca ön incelemede varılır. Yeni unsurlar veya bulgular başvuru sahibinin uluslararası korumaya hak kazanma ihtimalini önemli ölçüde artırıyorsa başvuru kabul edilebilir sayılacak ve inceleme prosedürü devam edecektir. Başvuru sahibi tarafından yeni unsurlar sunulmamışsa veya yeni bulgular ortaya çıkmamışsa başvuru kabul edilemez sayılacak ve inceleme prosedürü sona erecektir.

Ön inceleme prosedürünün özel niteliklerini göz önünde bulundurarak başvuru sahibine aşağıdaki bilgileri sağlamalısınız:

- sonraki başvurunun ne olduğu (önceki karara itiraz etmek için değil, ilgili yeni unsurları sunmak için bir fırsat olduğu);
- izlenecek inceleme prosedürünün türü (ön inceleme dâhil olmak üzere);
- yeni unsurların ve bulguların ne anlama geldiği;
- yeni unsurların ve belgelerin nasıl ve nerede sunulacağı ve ne zaman sunulması gerektiği;

⁽³⁵⁾ APD Madde 42(2)(b) uyarınca “Üye Devletler, ulusal yasalarında ön incelemeye ilişkin kuralları belirtebilirler ... Bu kurallar, diğer hususların yanı sıra: ... kişisel mülakat yapılmadan sadece yazılı olarak sunulan belgelere dayalı ön inceleme yapılmasına izin verebilir.”

- yeni unsurların neden daha önce sunulmadığı ve varsa yeni unsurların önceki başvurularla ne açıdan ilişkili olduğu hakkında başvuru sahibi tarafından ayrıntılı bilgi verilmesi gerektiği;
- ulusal hukuka bağlı olarak yeni bir kişisel mülakat gerçekleştirilmeme olasılığı;
- mümkünse ulusal uygulamalar uyarınca inceleme prosedürü için zaman dilimi.

Kayıt sürecinde tercüme hizmeti sağlanabilir. Kişisel mülakat gerçekleştirilmeyecekse sonraki başvurunun parçası olarak yeni unsurların sunulmasında kullanılan formları tercüme etmek için bu hizmetten yararlanılabilir.

Başvuru sahipleri, ön inceleme sırasında ilgili AB+ ülkesinde uygulanabilecek aşağıdaki potansiyel kısıtlamalar hakkında da bilgilendirilmelidir.

- AB+ ülkesinde kalma hakkı belirli koşullar altında kısıtlanabilir (APD Madde 9(2), Madde 41 ve Madde 46(6–8)). İnceleme prosedürü sırasında AB+ ülkesinde kalma hakkı genel bir kuraldır. Başvuru sahibi en az iki uluslararası koruma başvurusunda (ilk başvurusu ve sonraki ilk başvurusu) inceleme sürecinden yararlandıysa ve bu başvuruları reddedildiyse bu hak sınırlandırılabilir. Kalma hakkı sınırlandırılırsa karar makamı ülkeden ayrılış kararının *geri göndermeme* ilkesini ihlal etmediğinden emin olmalıdır. Başvuru sahibinin kalma hakkı olmadığına dair karar, başvurunun kaydedilmesi sırasında verilebilir.
- Hak kazanılan maddi kabul koşulları azaltılabilir veya geri çekilebilir (RCD Madde 20(c)). Başvuru sahibinin sonradan başvuruda bulunması durumunda AB+ ülkeleri maddi kabul koşullarını (konut, gıda ve giyim) azaltabilir veya kaldırabilir. Bu, sonraki başvurunun incelenmesi sırasında başvuru sahibinin konaklama veya başka herhangi bir maddi yardım hakkı olmayabileceği anlamına gelir.

Sonraki başvurular için özel olarak tasarlanmış bir kayıt formu kullanılması tavsiye edilir. Bu formda başvuru sahibinden hak talebinin temelini oluşturan yeni unsurları ve kişisel verilerle ilgili güncellemeleri sunması istenir. Özel alanlar arasında önceki başvurularda yer almayan yeni unsurlar, varsa bu unsurların önceki sığınma talepleriyle nasıl ilişkili olduğu ve potansiyel olarak bu unsurlardan daha önce bahsedilmemesinin nedenleri dâhil olmak üzere ön incelemenin temelini oluşturan bilgiler sayılabilir.

Başvurunun sunulması sırasında sığınma talebiyle bağlantılı olarak sorulabilecek sorular hakkında daha fazla bilgi için bkz. [Ek 1 “Kayıt alanları”](#).

İade sürecinde, yalnızca devam eden bir ayrılış sürecini geciktirmek veya engellemek amacıyla sonraki başvuruların yapıldığı durumlar özellikle zordur. Tüm bu vakalarda karar makamına danışılması gerekir. Bu nedenle ülkeden ayrılış sürecinden sorumlu makamlar, kayıttan sorumlu makamlar ve karar makamı arasında doğrudan iletişim hatları oluşturmak, iade kararı yürürlüğe girmeden hemen önce yapılan sonraki başvuruları yönlendirmek ve ön inceleme sürecinin hemen işlenmesine izin vermek iyi uygulamalardır.

İlgili EASO aracı

[EASO Sonraki Başvurular Hakkında Uygulama Kılavuzu](#); sonraki başvuruların oluşturulması, kayıt altına alınması ve sunulması sırasında dikkate alınması gereken hususlar dâhil olmak üzere sonraki başvuruların incelenmesi için araçlar sunar. Kılavuz, sonraki başvurunun nelerden oluştuğunu ve sonraki başvuruyu desteklemek için sunulabilecek “yeni unsurlar”ın ne anlama geldiğini açıklar. Ayrıca sonraki başvuruların ön incelemesine ilişkin özel prosedür kurallarını da açıklar ve sonraki başvurunun sunulabileceği bazı durumları ele alır.

Bu kılavuzun çevirileri [EASO web sitesinde](#) mevcuttur.

Hatırlanması gereken hususlar

- Yeni bir başvurunun sunulmasından önce başvuru sahibi tarafından yapılan daha eski başvuru olup olmadığını anlamak için her zaman veri tabanına bakın.
- Sonraki başvurunun ana odak noktası yeni unsurlardır. Önceki başvuruda yer almayan yeni unsurlar ve bu unsurların daha önce sunulmamasının nedenleri hakkında başvuru sahibinden bilgi toplamalısınız.
- Sonraki başvurunun ne anlama geldiği ve yeni unsurlar, izlenecek prosedür, ön inceleme sırasında başvuruyu destekleyecek yeni unsurların nasıl sunulacağı ve prosedür sırasındaki haklarının potansiyel sınırlamaları hakkında başvuru sahibine bilgi vermelisiniz.

VIII. Verilerin doğrulanması

[Bölüm IV “Kayıt verilerinin toplanması”](#) kapsamında kayıt prosedürü esnasında başvuru sahibinin verdiği ifadelerden (yazılı ve sözlü) ve sunduğu belgelerden toplanması gereken verilerin türü belirtilmiştir.

Bu bölüm, toplanan verileri doğrulamak için kayıt prosedürü sırasında bakılabilecek ve kullanılacak farklı veri tabanlarına ve araçlara odaklanmaktadır. Kayıt görevlisi olarak bazı doğrulama işlemlerini yerine getirebilirsiniz. Bazıları için ise dosyayı uzman bir birime veya makama yönlendirmeniz gerekecektir. Farklı veri tabanlarına erişim haklarınıza bağlı olarak kayıt mülakatından önce Eurodac veri tabanı ve polis kayıtları sonuçlarına bakabilirsiniz. Böylece başvuru sahibinin daha önce koruma başvurusunda bulunup bulunmadığı veya başka bir AB+ ülkesine nizamsız şekilde girip girmediği tespit edilebilir. Başvuru sahibinin sabıkası olup olmadığı veya uluslararası düzeyde/Avrupa’da olağanüstü tutuklama emirlerine tabi olup olmadığı belirlenebilir. Başvuru sahibi tarafından Schengen bölgesine herhangi bir vize başvurusu yapıp yapılmadığını görmek için de VIS’e bakabilirsiniz. Kayıt sürecinde verileri doğrulamanın diğer yolları arasında kimlik belgelerinin doğrulanması, dil analizi, aile bağlarının doğrulanması ve sosyal medya içeriğinin aranması yer almaktadır.

A. Avrupa Sığınma Daktiloskopi Veri Tabanı

Eurodac sistemi, Eurodac Yönetmeliği ile kurulan AB sığınma parmak izi veri tabanıdır. Bu veri tabanı, bir uluslararası koruma başvurusunun incelenmesinden hangi ülkenin sorumlu olduğunun AB+ ülkeleri tarafından belirlenmesini kolaylaştırır.

Herhangi bir AB+ ülkesinde uluslararası koruma başvurusunda bulunan kişinin parmak izleri 72 saat içinde Eurodac merkez sistemine gönderilir. Sistem, en az 14 yaşında olan her uluslararası koruma başvuru sahibinin parmak izi verilerini içerir. Parmak izi verileri en fazla 10 yıl saklanır. Merkezî sistem, AB dış sınırlarından düzensiz geçiş nedeniyle parmak izleri alınan en az 14 yaşındaki kişilerle ilgili verileri de içerir ve bu veriler 18 ay boyunca saklanır.

Sistem, başvuru sahibinin uluslararası koruma başvurusunda bulunup bulunmadığının veya dış sınırlardan düzensiz geçiş nedeniyle başka bir AB+ ülkesinde yakalanıp yakalanmadığının belirlenmesini sağlar. Bir kişinin parmak izleri sistemde bulunuyorsa aşağıdaki verilere erişmek de mümkündür:

- Başvuru sahibinin daha önce girdiği veya daha önce ikamet ettiği AB+ ülkesi;
- yakalandığı yer ve tarihi;
- başvuru sahibinin cinsiyeti;
- AB+ ülkesi tarafından kullanılan referans numarası;
- parmak izlerinin alındığı tarih.

Uluslararası koruma başvuru sahiplerine ilişkin ek veriler şunları içerebilir:

- uluslararası koruma başvurusunun yeri ve tarihi;
- varsa Dublin III yönetmeliği uyarınca bir ülkeden diğerine transfer hakkında bilgi ve daha kesin olarak bu transferden sonraki varış tarihi;

- uygunsuz başvuru sahibinin kendi inisiyatifiyle veya ülkeden ayrılış kararı sonucu AB+ ülkelerinin topraklarından ayrılması hakkında bilgiler ve daha kesin olarak ayrılış tarihi;
- bir AB+ ülkesi, Dublin III Yönetmeliği Madde 17(1)'deki isteğe bağlı koşulu yerine getirerek başvurunun incelenmesi için sorumluluk almaya karar veriyse başvuruyu inceleme kararının alındığı tarih.

Eurodac verilerinin karşılaştırılmasını talep etme yetkisine ve sistemde depolanan parmak izi verilerine erişim hakkına sahip yetkili makamları ilgili AB+ ülkesi görevlendirir. Yetkili makamların listesi Avrupa Komisyonu tarafından yayımlanmaktadır⁽³⁶⁾. Veri isteme yetkiniz yoksa başvuru sahibinin daha önce başvuruda bulunup bulunmadığını veya başka bir AB+ ülkesinde yakalanıp yakalanmadığını görmeniz için bir yönlendirme mekanizması oluşturulabilir.

B. Vize Bilgi Sistemi

2004 yılında Konsey Kararı ile kurulan VIS⁽³⁷⁾, Schengen bölgesini ziyaret veya buradan transit geçiş amaçlı kısa süreli vize başvurularıyla ilgili kararların yer aldığı merkezî bir bilgi sistemidir. Sistem, Schengen ülkelerine yapılan kısa süreli vize başvuruları hakkında bilgiler içerir. Uzun vadeli vizeler veya Schengen kapsamında olmayan AB ülkelerinin (Bulgaristan, Hırvatistan, Kıbrıs, İrlanda ve Romanya) vizeleri hakkında veriler mevcut değildir. VIS yönetmeliği⁽³⁸⁾, vize verilerinin alışverişine ilişkin sorumlulukları ve kuralları da tanımlar.

Visa Bilgi Sistemi'nin hedefleri

VIS aşağıdaki amaçlara hizmet eder:

- vizelerin sınır polisi tarafından daha hızlı ve daha doğru kontrolünü ve Schengen topraklarında belgeleri bulunmayan kişilerin kimlik tespitini kolaylaştırmak;
- dolandırıcılıkla mücadeleyi kolaylaştırmak ve "vize alışverişini" önlemek;
- uluslararası koruma başvurusunun incelenmesinden ve başvurunun inceleme sürecinden sorumlu olan AB+ ülkesinin belirlenmesini kolaylaştırmak;
- AB+ ülkelerinin iç güvenliğine yönelik tehditlerin önlenmesine katkıda bulunmak.

⁽³⁶⁾ Üçüncü ülke vatandaşı olan veya vatansız bir kişi tarafından Üye Devletlerden birinde yapılan uluslararası koruma başvurusunun incelenmesinden sorumlu Üye Devletin belirlenmesine yönelik kriterleri ve mekanizmaları ortaya koyan (EU) 604/2013 sayılı Yönetmeliğin etkin şekilde uygulanması amacıyla parmak izlerinin karşılaştırması için "Eurodac"ın oluşturulması ve emniyeti sağlama amaçları doğrultusunda Üye Devletlerin emniyet yetkilileri ve Europol tarafından Eurodac verilerini karşılaştırma taleplerine ilişkin (EU) 603/2013 sayılı Yönetmelik Madde 43 ve söz konusu Yönetmeliği tadil ederek özgürlük, güvenlik ve adalet alanındaki geniş kapsamlı BT sistemlerinin operasyonel yönetimi için bir Avrupa Ajansı kuran (EU) 1077/2011 sayılı Yönetmelik uyarınca [Komisyon'a bildirilen yetkili makamların listesi](#), OJ C 45/1, 8.2.2021.

⁽³⁷⁾ Vize Bilgi Sistemi'ni (VIS) kuran [8 Haziran 2004 tarihli Konsey Kararı](#), 2004/512/EC, OJ L 213/5, 15.6.2004.

⁽³⁸⁾ Avrupa Parlamentosu ve Konseyi'nin Vize Bilgi Sistemi (VIS) ve Üye Devletler arasında kısa süreli vize verilerinin alışverişini hakkında 9 Temmuz 2008 tarihli ve [\(EC\) 767/2008 sayılı Yönetmeliği](#) (VIS Yönetmeliği), OJ L 218/60, 13.8.2008.

Visa Bilgi Sistemi'nde mevcut veriler

Sistem, Schengen bölgesindeki kısa süreli vize başvurularına ilişkin veri ve kararları içerir.

VIS aşağıdaki veri kategorilerini kapsar:

- başvuru sahibi hakkında ve talep edilen, çıkarılan, reddedilen, iptal edilen veya süresi uzatılan vizeler hakkında alfanümerik veriler;
- fotoğraflar;
- parmak izi verileri;
- daha önce kaydedilen başvurularla ve (başvuru sahibi bir grupta seyahat ediyorsa) başvuru sahibinin birlikte seyahat ettiği kişilerle bağlantılar.

Karar makamı VIS'te saklanan özel verilere bakabilir. Bakılabilecek verilerin türü, idarenin bir başvuruyu incelemekten sorumlu AB+ ülkesini belirlemeyi amaçladığına veya başvurunun incelenmesinden kendisinin sorumlu olduğuna göre değişir.

Bir başvuruyu incelemekten sorumlu AB+ ülkesini belirlemek için VIS'teki verilere bakılması ⁽³⁹⁾

Arama, sona erme tarihi başvuru tarihinden en fazla 6 ay önce olan bir vizenin çıkarıldığını ve/veya bir vizenin sona erme tarihi başvuru tarihinden en fazla 6 ay önce olacak şekilde uzatıldığını gösteriyorsa şu bilgilere bakılabilir:

- başvuru numarası;
- vizeyi çıkaran veya uzatan makam ve makamın vizeyi başka bir AB+ ülkesi adına çıkarıp çıkarmadığı;
- başvuru sahibinin temel biyometrik verileri (soyadı, adı, doğum tarihi, cinsiyeti, doğum yeri, mevcut uyruk ve doğumla sahip olunan uyruk);
- seyahat belgelerinin türü ve numarası, seyahat belgelerini veren ülkenin üç harfli kodu;
- vizenin türü;
- vizenin geçerlilik süresi;
- amaçlanan kalış süresi;
- fotoğraflar;
- eş ve çocuklarla ilgili bağlantılı başvuru dosyalarının temel biyometrik verileri.

Bir başvuruyu incelemek için VIS'teki verilere bakılması ⁽⁴⁰⁾

Arama, çıkarılan bir vizenin VIS'te kayıtlı olduğunu gösteriyorsa aşağıdaki verilere bakılabilir:

- başvuru numarası;
- başvuru sahibinin temel biyometrik verileri (soyadı, adı, doğum tarihi, cinsiyeti, doğum yeri, mevcut uyruk ve doğumla sahip olunan uyruk);
- seyahat belgelerinin türü ve numarası, seyahat belgelerini veren ülkenin üç harfli kodu;

⁽³⁹⁾ VIS Yönetmeliği Madde 21.

⁽⁴⁰⁾ VIS Yönetmeliği Madde 22.

- seyahat belgelerinin geçerliliğinin sona erdiği tarih, seyahat belgelerini düzenleyen makam ve belgelerin tarihleri;
- fotoğraflar;
- çıkarılan, reddedilen, iptal edilen veya geçerliliği uzatılan vizeler için girilen veriler;
- eş ve çocuklarla ilgili bağlantılı başvuru dosyalarının temel biyometrik verileri.

Veri tabanında bulunan bilgiler kayıt prosedürü sırasında nasıl kullanılabilir?

VIS, diğerlerinin yanı sıra uluslararası koruma başvurusunun incelenmesi ve başvurunun incelenmesinden sorumlu AB+ ülkesinin belirlenmesi amaçlarına hizmet etmektedir. Yetkili sığınma makamları bu iki amaçla VIS parmak izi verilerine erişebilir.

Arama, ağırlıklı olarak uluslararası koruma başvurusunda bulunan kişiden alınan parmak izi verilerini vize başvurusunda bulunan kişilerin parmak izi verileriyle karşılaştırarak gerçekleştirilir. Bu nedenle kimliği tespit etme ve doğrulama amacıyla parmak izi verilerini karşılaştırmak mümkündür. Başvuru sahibinin parmak izleri kullanılmazsa veya parmak izi verisi kullanılarak yapılan arama başarısız olursa aşağıdaki verilerle de arama yapılabilir:

- Başvuru sahibinin soyadı veya doğum soyadı, adları, cinsiyeti veya doğum tarihi, yeri ve/veya doğduğu ülke;
- başvuru sahibinin mevcut uyruğu veya doğumla sahip olunan uyruğu;
- seyahat belgesinin türü ve numarası, veren makam, veriliş tarihi ve/veya sona erme tarihi.

VIS, kişinin kimliğinin tespit edilmesine ek olarak daha önce Schengen ülkelerine yapılan olası bir seyahatin bulunmasına, elde edilen vize hakkında bilgiler toplanmasına (veren makam, vize türü, geçerlilik süresi, amaçlanan kalış süresi vb.), vize talebinde kullanılan belgelerin öğrenilmesine veya eşlik eden aile bireylerinin kimliklerinin tespit edilmesine yardımcı olabilir. Bu nedenle olası vize başvurularına ilişkin verilere erişmek için başvurunun sunulması tamamlanmadan önce bir VIS araması yapmak iyi bir uygulama olarak kabul edilir.

Başvurunun incelenmesinden sorumlu AB+ ülkesinin belirlenmesi bağlamında VIS'te kayıtlı veriler, vize belirli bir Schengen ülkesi tarafından çıkarılmış veya uzatılmışsa başvurunun incelenmesinden başka bir AB+ ülkesinin sorumlu olabileceğini gösterebilir. Vize başvurusunun belirli bir Schengen ülkesi tarafından reddedilmesi ya da iptal edilmesi, bu AB+ ülkesiyle potansiyel bağlantılar olduğunu ve Dublin III Yönetmeliği bağlamında daha ayrıntılı incelenebileceğini de gösterebilir.

Vize başvurusunda bulunurken ve vizeyle Schengen bölgesine seyahat ederken seyahat belgesi veya pasaport gereklidir. VIS veri tabanında başvuru sahiplerinin pasaport numaraları ve pasaportun geçerlilik/sona erme tarihi hakkında bilgiler yer almaktadır. Başvuru sahibi hiçbir zaman pasaportu olmadığını söylüyor, ancak VIS veri tabanındaki bilgiler vize başvurusu sırasında pasaportunu teslim ettiğini gösteriyorsa açıklama için daha fazla soru sormalısınız.

VIS veri tabanı, vize başvuruları için toplanan parmak izi verilerini ve kimlik belgesiyle doğrulanan kişisel bilgileri ilişkilendirir. Başvuru sahibinin vize alması ve belirli bir ülkeye yasal yollarla seyahat etmesi, daha sonra aynı veya başka ülkede başka bir isimle uluslararası koruma başvurusunda bulunması mümkündür. VIS veri tabanında yer alan kişisel bilgiler başvuruyu sunma ve kaydetme aşamasında başvuru sahibi tarafından sağlanan verilerle eşleşmiyorsa tutarsızlıkların nedenleri başvuru sahibinden dinlenmelidir.

VIS veri tabanı, daha önce Schengen bölgesine yapılan seyahatler hakkında bilgi verebilir veya uluslararası koruma başvurusu yapılmadan önce bölgede bir süre kaldığını gösterebilir. Bu bilgiler, pasaport üzerindeki giriş ve olası çıkış damgalarıyla birlikte, başvuru sahibinin ülkeye vardığından sonra mümkün olan en kısa sürede uluslararası korumaya başvurmuş olup olmadığının belirlenmesine yardımcı olur. Schengen bölgesinde önceki kalış sürelerine ilişkin bilgiler de başvurunun incelenmesiyle alakalı olabilir.

Vize başvurusu yapıldığında dijital fotoğraf da toplanır. Başvuru sahibinin fotoğraftaki görünümüne dikkat edilebilir, çünkü bazı durumlarda (ör. olası insan kaçakçılığı durumları) kayıt verileri sahte olabilir. Ayrıca bir çocuğun, Schengen bölgesine yetişkin olarak seyahat edebilmek için vize başvurusu sırasında kendini yetişkin gibi göstererek kaydolmaya çalışması da mümkündür.

C. Belgelerin doğrulanması

Kayıt prosedürü sırasında başvuru sahiplerinden kimlik ve uyruk belgeleri gibi belgelerin yanı sıra sığınma talebiyle ilgili alakalı diğer belgeleri de teslim etmeleri istenir. Bunlara mesleki belgeler, mahkeme veya tutuklama kararları, siyasi parti üyelik kartları ve askerî broşürler dâhil olabilir.

Ulusal mevzuat veya uygulamalar aksini gerektirmedikçe göreviniz, başvuru sahibi tarafından sunulan belgelerin güvenilirliğini veya özgünlüğünü değerlendirmek değil, başvuru sahibi tarafından sunulan bilgileri toplamak ve kaydetmektir⁽⁴¹⁾. Ancak sunulan belgelerin özgünlüğüyle ilgili herhangi bir sorun fark ederseniz bunu dosyada bildirmeniz iyi olur.

Önce bir belgenin özgünlüğünün değerlendirilmesine ilişkin sonuçları inceleme aşaması başlamadan önce almak sizin için uygun olabilir. Kayıt aşamasında teslim edilen belgeleri bunların özgünlüğünü değerlendirmekle görevli uzman birim veya makama (ör. polis) gönderebileceğiniz bir yönlendirme mekanizması oluşturmak iyi bir uygulamadır. Ulusal düzenlemeye bağlı olarak sağlanan belgelerin tümü için, belirli belge türleriyle sınırlı olacak şekilde (ör. kimlik ve uyruk belgeleri veya güvenlik niteliğine sahip belgeler) veya ilk bakışta özgünlüğü açısından şüphe uyandıran belgeler için sistematik yönlendirme mekanizması uygulanabilir.

Belgeler, gerçek olup olmadıklarını görmek için teknik soruşturma yoluyla uzman personel tarafından değerlendirilir. Bu soruşturma, örneğin belge veri tabanındaki referans belgelerle karşılaştırma işleminden veya adli belge incelemesinden oluşabilir.

Başvuru sahibinin yanlış veya sahte bir belge teslim ettiği sonucuna varıldığında kişinin bu sonuçla ilgili görüşleri dinlenmelidir. Ulusal mevzuatta belirtilen koşullara bağlı olarak yanlış veya sahte bir belgeyi başvuru sahibine geri vermek mümkün olmayabilir. Sahte belgelerin verilmesi, her zaman başvuru sahibinin sığınma prosedürünü kötüye kullanmaya çalıştığı anlamına gelmez. Başvuru sahipleri, menşe ülkelerinden kaçmak için insan kaçakçıları aracılığıyla ya da başka bir şekilde sahte belgeler kullanmış veya bazı belgeleri sığınma makamlarına sunma ihtiyacı konusunda yanlış bilgilendirilmiş olabilir. Kişisel mülakat sırasında gerçekleştirilecek belge doğrulama işleminin sonucuyla ilgili olarak başvuru sahibinin görüşlerini dinlemek çok önemlidir.

⁽⁴¹⁾ Başvuru sahibi tarafından sağlanan belgelerin nasıl toplanacağı ve kaydedileceği hakkında daha ayrıntılı bilgi için bkz. [Bölüm IV. "Kayıt verilerinin toplanması"](#).

D. Polis kayıtları

Siğınma prosedürü bağlamında hem ulusal polis hem de Interpol kayıtları birçok ciddi konuda önemli bir bilgi kaynağı olabilir. Aslında, bir başvuru sahibinin adı bir polis kaydında geçiyorsa, polis dosyası sadece başvuru sahibinin suç kaydıyla ilgili değil, potansiyel olarak başvuru sahibinin kimliği ve daha önceki ikametgâhının farklı özellikleri hakkında da faydalı bilgiler sağlayabilir. Siğınma prosedürü bağlamında polis kayıtları; başvuru sahibinin seyahat güzergâhı, AB'ye giriş noktası ve belirli bir zamanda belirli bir ülkedeki varlığı hakkında bilgi kaynağı olabilir.

Yeni kaydedilen başvuruları ulusal, Avrupa (ör. Schengen Bilgi Sistemi) veya uluslararası (ör. Interpol) polis kayıtlarıyla karşılaştırmak iyi bir uygulamadır.

Polis kayıtlarına bakılması birçok düzenlemeye tabidir ve yalnızca yetkili ulusal makamlar bu kayıtlara erişebilir. Yetkili polisin kayıt prosedürüne dâhil olması halinde, güvenlik kontrolü ilgili polisin sürece katıldığı aşamada yapılabilir. Ancak polis yetkilileri kayıt prosedüründe yer almıyorsa kayıt makamının başvuruları yönlendirmesine izin verecek bir yönlendirme mekanizması oluşturulabilir. Bu, kayıt makamının başvuru sahibinin polis kayıtlarında olup olmadığını kontrol etmesine de olanak sağlayacaktır.

Ulusal düzenlemeye bağlı olarak yeni kaydedilen tüm başvurulara veya belirli kriterlere göre özel tanımlı başvurulara (ör. menşe ülkelerden gelen veya belirli hak talepleri olan bireylerin başvuruları) güvenlik kontrolü uygulanabilir.

E. Aile bağlarının doğrulanması

Kayıt aşamasında başvuru sahibinin iddia ettiği aile yapısının doğrulanması gerekebilir. Bu doğrulama, kayıt sırasında başvuru sahibine eşlik eden aile üyeleriyle veya kayıt yapılırken başvuru sahibiyle birlikte olmayan kişilerle ilgili olabilir.

İkinci durum, yeni kayıt altına alınan bir başvuru sahibinin geçmişte uluslararası koruma başvurusunda bulunmuş ve/veya uluslararası koruma sağlanmış bir kişiyle aile bağı kurduğu hâllerde ortaya çıkabilir.

Aile bağları farklı yöntemler kullanılarak doğrulanabilir.

- Başvuru sahibinin aile bireyleri hakkında ayrıntılı bilgi toplamak. Bu; her aile bireyinin adı, doğum tarihi ve yeri, güncel mesleği, evlenme tarihi, evlenme tarihi ve yeri, ebeveyninin ve kardeşlerinin adları, hâlihazırda buldukları yer ve başvuru sahibinden ayrı kalma bağları gibi temel kişisel bilgilerin başvuru sahibinden alınmasını kapsar. Bu bilgiler, daha sonra ilgili aile bireyleri tarafından kendi başvurularında sağlanan bilgilerle çapraz kontrol yapılabilir. Bu, kayıt sırasında güvenilir ve eksiksiz veriler toplanmasının önemini bir kez daha göstermektedir.
- Doğum ve evlilik belgeleri ve olası aile cüzdanları dâhil olmak üzere aile yapısıyla ilgili tüm belgelerin alınması ve incelenmesi.
- Geçmişte her bir aile üyesiyle birlikte yaşanan süreç ve aile üyelerinin birlikte yaşadığı dönem hakkında bilgi toplama.
- Bağlama ve büyük ölçüde şüpheli durumlara bağlı olarak DNA testi yapılması. Bazı ülkelerde, örneğin aile bağlarıyla ilgili belirsizliklerin bulunduğu durumlarda aile bağlarını doğrulamak için DNA testi yapılabilir. Belirsizlikler; üçüncü kişiler tarafından sağlanan çelişkili beyanlar veya kanıtlardan, aile

bağının varlığını destekleyen belgeye dayalı ve diğer kanıtlar olmamasından veya iddia edilen aile bağları bağlamında insan kaçakçılığına ilişkin göstergelerin varlığından kaynaklanabilir. AB+ ülkeleri, mülakatlar ve belgeye dayalı kanıtlar yoluyla veri toplamanın yanı sıra DNA testleri yaparak aile bağlantılarını doğrulayabilir. Aile bağlantılarını tespit etmek için belgeye dayalı kanıtlar gibi daha az kısıtlayıcı araçlar yoksa DNA testi orantılı olarak değerlendirilebilir. Ayrıca başvuru sahiplerinin haklarına erişimlerini engellemek için yetkili makamların DNA test maliyetlerini üstlenmeleri veya DNA testi için orantısız ücretler belirlememeleri de tavsiye edilir.

F. Sosyal medya

Kullanıcılar; bilgileri, fikirleri, kişisel iletileri ve diğer içerikleri sosyal medya aracılığıyla çevrim içi paylaşmak için çevrim içi topluluklar oluşturur. Bu iletişim çoğunlukla Facebook, Twitter, Instagram ve bloglara özel platformlar gibi sosyal ağ veya mikroblog web siteleri aracılığıyla gerçekleştirilmektedir.

Sosyal medya tüm dünyada yaygın olarak kullanılmaktadır. Sosyal medya ağına ve bireysel kullanıma bağlı olarak paylaşılan bilgilere erişim yalnızca seçilmiş kişilerden küçük bir gruba veya kamuya açık olabilir. Başvuru sahibi, sosyal medya üzerinden çeşitli konularda bilgi verebilir. Bunlar, başvuru sahibi hakkında bilgilerin doğrulanması için alakalı ve faydalı olabilir.

Başvuru sunma aşamasında başvuru sahiplerine sosyal medya kullanıp kullanmadıklarını ve/veya kişisel web siteleri ya da blogları olup olmadığını sormak iyi bir uygulamadır. Ancak sosyal medyaya erişim, bu tür açıklamaların başvuru sahibinin mahremiyet hakkını ihlal etmediği durumlarla sınırlıdır. Örneğin, ulusal kanun belirli amaçlar için ve tanımlı koşullar altında aksini belirtmedikçe başvuru sahibi sosyal medya hesap parolasını vermek ya da şifreyle güvence altına alınan bilgilere erişim izni vermek zorunda hissetmemeli veya bırakılmamalıdır.

Sosyal medyada bulunan bilgilerin güvenilirliğini değerlendirmek mümkünse bile özellikle zor olduğundan bu bilgiler son derece dikkatli kullanılmalıdır.

Sosyal medyada bulunan bilgilerin farklı unsurlarının özgünlüğünü belirlemek zor olabilir. Kaynak veya yazarın kimliği (insanlar takma adları veya başkalarının kimliğini kullanabildiği için), bilgilerin tarihi (bilginin yayımlanma tarihinden farklıdır) veya içeriğin kendisi (sosyal medyadaki içerikler düzenlenmediği ve editör kontrolünden geçme olasılığı “geleneksel” medya kaynaklarından daha az olduğu için) buna dâhildir.

G. Dil analizi ve ölçümü

Başvuru sahibi tarafından konuşulan ve yazılan dilin analizi; başvuru sahibinin uyruğunu, menşe bölgesini ya da etnik kökenini belirlemeye yardımcı olan bir yöntemdir ⁽⁴²⁾. Çoğu vakada, belirli bir menşe bölgede büyümüş veya sosyalleşmiş bir kişiden beklenen özelliklerini gösterip göstermediğini belirlemek için başvuru sahibinin konuşmasının analizi yapılır.

⁽⁴²⁾ Burada Avrupa Göç Ağı'nın (EMN) menşe belirleme için dil analizi tanımı kullanılmıştır (bkz. [EMN sözlüğü](#), versiyon 7.0, Temmuz 2020).

Dil analizi, söz konusu dili ana dili olarak konuşan herhangi biri tarafından değil, eğitilmiş ve nitelikli bir dil bilimci (dil analizi konusunda eğitim almış ve deneyime sahip bir profesyonel) tarafından gerçekleştirilmelidir ⁽⁴³⁾. Dil uzmanının sığınma prosedüründeki rolü gizlilik ve tarafsızlık ilkelerine tabidir.

Dil analizi için yeterli uzunlukta ve kalitede ses kaydı gibi güvenilir veriler gerekir. Dil analizi; başvuru sahibinin konuşmasında aksan, dil bilgisi, kelime dağarcığı ve başka dilden alınan kelimelerin incelenmesinden oluşur.

Dil analizi, yoğun maliyet ve kaynak gerektiren bir süreçtir. Örneğin başvuru sahibinin iddia ettiği kimliğin bazı unsurlarıyla (ör. menşe ülkesi veya mutad meskeni) ilgili şüpheler varsa ayrı ayrı unsurlara veya (ör. belirli bir menşe ülkeden olduğunu iddia eden başvuru sahipleri için) daha sistematik bir şekilde önceden tanımlı bir grup kriterine dayalı olarak dil analizi gerçekleştirilip gerçekleştirilmeyeceğine karar verilebilir.

Dil analizinden sonuçlar çıkarılırken dikkatli olunmalıdır. Gerçekte vatandaşlık ve uyruk ⁽⁴⁴⁾, bir vatandaş tarafından konuşulan dillerle bağlantılı olması gerekmeyen yasal unvanlardır. Örneğin tüm yaşamını vatandaşı olduğu ülkenin dışında yaşayan bir başvuru sahibi, bu ülkenin dilini hiçbir bilmeyebilir veya vatandaşı olduğu ülkenin dilini yabancı bir aksanla konuşabilir.

Bu nedenle dil analizinin sonucu her zaman diğer göstergelerle bağlantılı olarak ve başvuru sahibinin beyanları ışığında kullanılmalıdır. Dil analizi raporu, başvuru sahibi tarafından sağlanan bilgilerin (ör. menşe ülkesi, geçmişi, yaşadığını iddia ettiği yerler ve okula gittiği yer) doğrulamanın kapsamlı bir yolu olarak kullanılabilir.

Tam teşekküllü dil analizinin yanı sıra kapsamı daha sınırlı olan ve sıklıkla “dil ölçümü” olarak adlandırılan başka yöntemler de mevcuttur. Dil ölçümü, başvuru sahibinin geldiğini söylediği bölgenin dilini konuşamıyor olabileceğine dair şüphe veya çelişkiler varsa durumu tespit etmek için bir dil bilimci ve/veya ana dil konuşmacısı tarafından yapılan kısa bir doğrulamadır. Son zamanlarda konuşulan dilin menşesinin neresi olabileceğinin bir bilgisayar aracılığıyla ve belirli bir kesinlik düzeyiyle belirlendiği yapay zekâyı kullanmak için yöntemler geliştirilmiştir.

Dil ölçümü sonucu, başvuru sahibinin kökeni hakkında şüpheleri ortaya koyuyorsa eksiksiz bir dil analizi başlatılması düşünülebilir. Başvuru sahibinin hiçbir belgeye sahip değilse veya sahte kimlik belgelerinin karaborsadan kolayca edinilebildiği bir ülkeden geliyorsa dil ölçümü faydalı olabilir. Dil ölçümü, dil analizinden daha az zaman alır. Çünkü analist tam bir rapor yazmak zorunda değildir; başvuru sahibinin söylediği menşe ülkeden gelip gelmediğini açıkça belirtmesi yeterlidir. Bu nedenle dil ölçümü, adı üstünde sadece bir “ölçüm” niteliğindedir ve başvuru sahibinin menşe ülke hakkındaki beyanının güvenilirliğini sorgulamak için tek dayanak olarak kullanılamaz. Ancak başvuru sahibine beyanlarıyla dil ölçümü arasındaki tutarsızlıklar hakkında sorular sorularak bu esnada başvuru sahibinin geçmişi daha ayrıntılı incelenebilir. Dil ölçümü esasen yönlendirme aracı olarak kullanılsa da dil analiz raporları yetkili makamlar ve mahkemeler tarafından kanıt olarak kabul edilir.

⁽⁴³⁾ Language and National Origin Group, ‘[Guidelines for the use of language analysis in relation to questions of national origin in refugee cases](#)’, *International Journal of Speech Language and the Law*, Cilt 11, Sayı 2, 2004, s. 2.

⁽⁴⁴⁾ Göç İstatistikleri Yönetmeliği Madde 2(d), uyruğu “doğuştan veya vatandaşlığa kabul yoluyla (beyan, tercih ya da evlilik sonucu veya diğer şekillerde) kazanılan ve bireylerle ülkeleri arasında kurulan hukuki bağ” olarak tanımlar.

Hatırlanması gereken hususlar

- Eurodac, diğer AB+ ülkelerinde uluslararası koruma başvurusunda bulunan veya AB dış sınırlarından düzensiz geçiş nedeniyle yakalanan üçüncü ülke vatandaşlarının parmak izlerini içeren ve AB genelinde kullanılan bir veri tabanıdır. Bu bilgiler başvurunun incelenmesinden sorumlu ülkenin belirlenmesine yardımcı olabilir.
- VIS, Schengen bölgesini ziyaret veya buradan transit geçiş amaçlı kısa süreli vize başvurularıyla ilgili kararlar için merkezî bir bilgi sistemidir. Schengen ülkelerindeki önceki kalış sürelerini doğrulamak, başvurunun incelenmesinden sorumlu ülkeyi belirlemek ve hak talebinin incelenmesini desteklemek için kullanılabilir.
- Başvuru sahibi tarafından sağlanan beyanların doğrulanmasına yardımcı olabilecek ve herkes tarafından erişilebilecek bilgiler sosyal medyada bulunabilir. Bu bilgi, güvenilirliğini belirlemenin zorluğu nedeniyle dikkatli bir şekilde ele alınmalıdır.
- Dil analizi veya dil ölçümü ses kayıtlarına dayanılarak yapılır ve başvuru sahibinin uyruğunu, menşe bölgesini veya etnik kökenini belirlemeye yardımcı olabilir.

IX. Kayıt verilerinin inceleme aşaması için önemi

Kayıt verileri organizasyon ve planlama yapmak (bkz. [Bölüm A “Organizasyon ve planlama”](#)), başvuruyu en uygun sığınma sürecine veya iş akışına yönlendirmek için (bkz. [Bölüm B “Vakaların yönlendirilmesi”](#)) ve kaynak ihtiyaçlarını tespit etmek ve öngörmek (bkz. [Bölüm C “Kaynak ihtiyaçlarının tespit edilmesi”](#)) için kullanılabilir.

A. Organizasyon ve planlama

Kayıt verileri, kişisel mülakatı planlama sürecine rehberlik eder. Kayıt verileri; kişisel mülakat için tahsis edilmesi gereken zamanı, tercüman ayarlanması gerekip gerekmediğini, mülakattan önce özel güvenceler verilmesi veya uygulanması gerekip gerekmediğini ve vakayı ele almak için en uygun vaka görevlilerinin hangileri olduğunu gösterir. Belirli bir vaka görevlisi ve/veya tercümanın atanması çeşitli faktörlere bağlıdır. Örneğin:

- vaka görevlisinin belirli bir karmaşık düzeyindeki başvuruları ele alma deneyimi;
- vaka görevlisinin belirli bir menşe ülke veya bölgeyle, talep türüyle veya belirli bir konuyla ilgili uzmanlığı (ör. hariç tutma);
- vaka görevlisinin (ve/veya tercümanın) bazı özel ihtiyaçları olan başvuru sahipleriyle mülakat yapma konusundaki uzmanlığı;
- mümkünse ve başvuru sahibi isterse vaka görevlisi ve/veya tercümanın aynı cinsiyetten olması tercih edileceğinden vaka görevlisi ve tercümanın cinsiyeti (karar makamı, bu talebin başvuru sahibinin başvurusunun sunulmasındaki zorluklarla ilgili olmayan nedenlere dayandığını düşünmediği sürece);
- aile bireyleri ve bağlantılı vakalar arasındaki ilişki;
- vaka görevlisi ve tercümanın hazır bulunması (özellikle mülakat az kullanılan bir dilde gerçekleştirilecekse);
- olası çıkar çatışmaları (özellikle vaka görevlisi ve/veya tercüman başvuru sahibini başka bir bağlamdan tanıyorsa).

B. Vakaların yönlendirilmesi

AB+ ülkeleri, yeni kaydedilen vakaların inceleme aşamasında ayrıştırıldığı ve farklı kategorilere yönlendirildiği bir yönlendirme sistemini uygulamaya koyabilirler (triyaj sistemi olarak da bilinir). Bu yönlendirme, kayıt aşamasında toplanan bilgilere göre gerçekleştirilir. Yönlendirme sisteminin amacı, inceleme sürecini kolaylaştırmak ve verimliliğini artırmaktır.

Bir yönlendirme sistemindeki kategoriler işlenecek vaka yüküne, kullanılabilir kaynaklara ve karar makamının stratejik tercihlerine göre çeşitli yollarla tasarlanabilir. Yönlendirme sistemi örneğin aşağıdaki kategorilerden oluşabilir.

- **“Önceliklendirme” kategorisi.** Ulusal uygulamaya bağlı olarak diğerlerinin yanı sıra aşağıdaki durumlarda önceliklendirme yapılabilir:
 - o Başvuru sahibi savunmasız veya özel prosedür güvencelerine ihtiyaç duyan bir kişiye;
 - o Bireysel kayıt verilerine, örneğin tanıma oranlarına göre vakanın sağlam temellere dayanması veya alternatif olarak açıkça asılsız olması muhtemelse (ulusal uygulamada bu kavram mevcutsa).
- **Hızlandırılmış prosedürlere tahsis edilmiş bir kategori.** Hızlandırılmış prosedürlerde daha kısa zaman çizelgelerine uymak için hızlandırılmış vakaların diğer “normal” vakalar tarafından yavaşlatılmasını engellemek üzere tahsis edilmiş özel bir kategori kullanılabilir. Hızlandırılmış kategoriler genellikle güvenli menşe ülkeler için veya hak talebi sırasında uluslararası korumayla ilgili hiçbir sorun çıkmadığı durumlarda kullanılır.
- **Belirli bir menşe ülkenin vaka yüküne tahsis edilmiş bir kategori.** Bu uygulama, örneğin vaka sayısı açısından vaka yükü önemli olduğunda ve/veya ofis bu vaka yükü için gerekli uzman personele sahip olduğunda kullanılabilir.
- **Kabul edilebilirlik prosedürüne tahsis edilmiş bir kategori.** Bu, örneğin başka bir Üye Devletten zaten uluslararası koruma almış başvuru sahipleri veya sonraki başvurular için uygulanabilir.

Kayıt verileri, bir yönlendirme sistemi geliştirmek ve uygulamak için çok önemlidir.

Derlenen kayıt verilerinin analizi, mevcut ve öngörülen vaka yükü doğrultusunda bir yönlendirme sistemi kullanılmaya başlandığında inceleme aşamasının verimliliğinin artıp artmayacağı konusunda kararın verileceği bir başlangıç noktasıdır.

Ayrıca kayıt verilerinin sürekli olarak izlenmesi, yeni kaydedilen vaka yüklerine yanıt vermek için yönlendirme sistemini güncelleme veya uyarılma ihtiyacının tespitine imkân verir.

C. Kaynak ihtiyaçlarının tespit edilmesi

Menşe ülke bilgisi

Kayıt verilerindeki eğilimler, sığınma vaka yükü açısından yeni bir menşe ülkenin ortaya çıkmasına (ya da mevcut bir menşe ülkenin ani veya hızlı bir artış göstermesine) neden olabilir. Bu gözlem, menşe ülke bilgi biriminin bu menşe ülke hakkında araştırma yapma ihtiyacını tetikleyebilir.

Hukuki ve siyasi kılavuz

Benzer şekilde, kayıt verilerindeki eğilimler yeni bir talep türünün veya yeni bir hukuki sorunun ortaya çıktığını gösterebilir ve bu konuda ülkeye özgü veya öğretici niteliğinde ve hukuki kılavuz geliştirme ihtiyacını tetikleyebilir.

Tercüme

Belirli bir vaka yükündeki artış görünümü, belirli bir dil için ilave tercümanlık hizmetlerine yönelik ihtiyacı da tetikleyebilir.

İnsan kaynakları

Kayıtlı vaka sayısında veya karmaşık vaka sayısında meydana artış, daha fazla vaka görevlisinin işe alınmasını gerektirebilir.

Hatırlanması gereken hususlar

- Kayıt verilerinin analizi ve dökümü, karar makamının mülakat planlamak gibi kısa ve orta vadeli faaliyetlerini verimli bir şekilde hazırlamasına olanak tanır.
- AB+ ülkeleri, işleme kapasitelerini geliştirmek ve kolaylaştırmak için vakaların kayıt altına alındıktan sonra farklı kategorilere yönlendirildiği bir yönlendirme sistemini uygulamaya koyabilirler. Kayıt verileri, bir yönlendirme sistemi geliştirmek ve uygulamak için çok önemlidir.
- Kayıt verileri; örneğin, menşe ülke bilgisi, hukuki kılavuz, tercümanlık hizmetleri ve insan kaynakları açısından potansiyel kaynak ihtiyaçlarını vurgulayabilir.

Ekler

Ek 1: Kayıt alanları

Yasal uyarı. Bu ek, kayıt aşamasında başvuru sahiplerinden düzenli olarak veri talep edilen kayıt alanları hakkında genel bilgiler verir. Genel bilgiler; bu uygulama kılavuzunun kayıt aşamasında toplanmasını tavsiye ettiği verileri ve kayıt görevlilerinin uzman meslektaşlarına, birimlere veya diğer makamlara belirli bilgileri iletmesi ve/veya vakayı yönlendirmesi gereken durumlara ilişkin göstergeleri kapsar. Özellikle hangi bilgilerin kim tarafından ve ne zaman toplandığına ve hangi prosedürler için kullanılacağına bağlı olarak kayıt formlarının ulusal bağlama uyarlanması gerektiğinden genel bilgiler, standart bir kayıt formu sunmayı amaçlamamaktadır. Genel bilgiler, ulusal düzeyde kullanılan kayıt formlarını değerlendirmek için referans belgesi olarak kullanılabilir.

CEAS direktifleri ve düzenlemeleri uyarınca sığınma prosedürünün ilk aşamalarında kayıt altına alınması gereken veriler koyu renk yazılmıştır. Söz konusu direktifler ve yönetmeliklerin ilgili maddeleri dipnotlarda alıntılanmıştır. Benzer şekilde, CEAS direktifleri ve düzenlemeleri uyarınca başvuru sahiplerine sağlanması gereken veriler mavi renkle vurgulanmış, ilgili referanslar dipnotlarda alıntılanmıştır.

Kayıt verileri: Uluslararası koruma için ilk başvuru

KAYIT BİLGİLERİ

- Kayıt numarası**
- Vaka numarası**
- Başvurunun sunulduğu tarih** ⁽⁴⁵⁾
- Başvurunun sunulduğu yer** ⁽⁴⁶⁾
- Başvuru sahibi türü (yetişkin, refakatsiz çocuk veya bakmakla yükümlü olunan kişi)** ⁽⁴⁷⁾
- Başvuru türü (ilk başvuru, sonraki başvuru veya yeniden açılmış başvuru)** ⁽⁴⁸⁾

Tercüme

- Kullanılan tercümanlık hizmeti (gerektiğinde)** ⁽⁴⁹⁾
 - Tercümanlık dili
 - Tercümanın kimlik numarası
 - Başvuru sahibi tercümanı anladığını teyit eder

⁽⁴⁵⁾ Bkz. Dublin III Yönetmeliği Madde 34(2)(g).

⁽⁴⁶⁾ Bkz. Dublin III Yönetmeliği Madde 34(2)(f).

⁽⁴⁷⁾ Bkz. Göç İstatistikleri Yönetmeliği Madde 3(1)(a).

⁽⁴⁸⁾ Bkz. Dublin III Yönetmeliği Madde 34(2)(g).

⁽⁴⁹⁾ Bkz. APD Madde 12(1)(b).

Başvuru sahiplerine verilen bilgiler

- Kayıt prosedürü ve kayıttan sonra izlenecek prosedür hakkında başvuru sahibine bilgi verilir ⁽⁵⁰⁾
- Sığınma prosedürü sırasındaki hak ve yükümlülükleri hakkında başvuru sahibine bilgi verilir ⁽⁵¹⁾
- Başvuru sahibi kendisine verilen bilgileri anladığını doğrular

İletişim bilgileri

- Adres** ⁽⁵²⁾
- Telefon numarası
- İletişim bilgilerindeki değişikliklerin nasıl kayıt altına alınacağı hakkında başvuru sahibine bilgi verilir ⁽⁵³⁾

Biyometrik veriler

- Fotoğraf
- Parmak izleri** ⁽⁵⁴⁾
- İmza

Diğer ayrıntılar

- Başvuru sahibinin sosyal medyadaki varlığı
 - Sosyal medya platformları
 - Kullanıcı adı/adları, kişisel web siteleri veya bloglar gibi ek bilgiler (uygunsa)

Bakmakla yükümlü olunan yetişkin

- Bakmakla yükümlü olunan yetişkin, kendisi adına başvuru sunulmasının sonuçları hakkında bilgilendirilir ⁽⁵⁵⁾
- Bakmakla yükümlü olunan yetişkin, ayrı bir başvuru yapma hakkı konusunda bilgilendirilir ⁽⁵⁶⁾
- Kendisi adına başvuru sunulması için bakmakla yükümlü olunan yetişkinin onayı istenir** ⁽⁵⁷⁾

Onay talebi, bakmakla yükümlü olunan yetişkin tarafından yazılı olarak yapılmalı ve başvuru sahibinin dosyasına eklenmelidir.

⁽⁵⁰⁾ Bkz. APD Madde 12(1)(a).

⁽⁵¹⁾ Bkz. APD Madde 12(1)(a).

⁽⁵²⁾ Bkz. APD Madde 13(2)(c).

⁽⁵³⁾ Bkz. APD Madde 12(1)(a).

⁽⁵⁴⁾ Bkz. Eurodac Yönetmeliği Madde 11(a).

⁽⁵⁵⁾ Bkz. APD Madde 7(2).

⁽⁵⁶⁾ Bkz. APD Madde 7(2).

⁽⁵⁷⁾ Bkz. APD Madde 7(2).

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı ve cinsiyeti

- Tam adı** ⁽⁵⁸⁾
- Adlar
- Soyadları
- Evlilik öncesi soyadı (varsa)
- Cinsiyet** ⁽⁵⁹⁾
- Tercih edilen cinsiyet zamirleri
- Baba adı
- Ana adı

Doğum tarihi

- Doğum tarihi** ⁽⁶⁰⁾
- Başvuru sahibinin menşe ülkesinde kullanılan takvime göre doğum tarihi (varsa)
- Doğum tarihinin tahmini veya kesin olduğuna dair ibare
- Tahmini doğum tarihinin nasıl belirlendiğine dair açıklama (varsa)

Doğum yeri

- Doğduğu ülke** ⁽⁶¹⁾
- Doğum yeri** ⁽⁶²⁾
- İl/bölge/vilayet
- Köy/belediye/bucak ⁽⁶³⁾
- Başvuru sahibinin doğum yerini bilmemesinin nedenleri (varsa)

Uyruk

- Uyruk** ⁽⁶⁴⁾
- Hak iddia edilen/varsayılan uyruğa dair ibare
- Uyruğun belirsiz olmasının nedenlerine dair ibareler (varsa)
- Diğer uyruklar** ⁽⁶⁵⁾
- Vatansızlık
- Hak iddia edilen/varsayılan vatansızlığa dair ibare
- Başvuru sahibinin vatansız sayılmasının nedenlerine dair ibareler (varsa)

⁽⁵⁸⁾ Bkz. Dublin III Yönetmeliği Madde 34(2)(a) ve RCD Madde 6(1).

⁽⁵⁹⁾ Bkz. Göç İstatistikleri Yönetmeliği Madde 4(1) ve Eurodac Yönetmeliği Madde 11(c).

⁽⁶⁰⁾ Bkz. Göç İstatistikleri Yönetmeliği Madde 4(1) ve Dublin III Yönetmeliği Madde 34(2)(a).

⁽⁶¹⁾ Bkz. Göç İstatistikleri Yönetmeliği Madde 3(1)(a)(ii) ve Dublin III Yönetmeliği Madde 34(2)(a).

⁽⁶²⁾ Bkz. Dublin III Yönetmeliği Madde 34(2)(a).

⁽⁶³⁾ Bkz. UD Madde 4(1) ila (2) ve APD Madde 13(1).

⁽⁶⁴⁾ Bkz. Göç İstatistikleri Yönetmeliği Madde 4(1) ve Dublin III Yönetmeliği Madde 34(2)(a).

⁽⁶⁵⁾ Bkz. Dublin III Yönetmeliği Madde 34(2)(a).

Takma ad bilgileri

“Takma ad” terimi; evlilik öncesi soyadları, gayriresmî işlemlerde kullanılan adlar veya veri tabanlarında kayıtlı diğer kişisel bilgilerden önemli ölçüde farklı olan kişisel bilgiler anlamına gelir.

- Adlar
- Soyadları
- Doğum tarihi
- Doğum yeri
- Uyruk
- Takma ad ayrıntıları için bilgi kaynakları ve takma adın kullanılmasının nedenleri gibi ek bilgiler

DAHA ÖNCE İKAMET EDİLEN ÜLKELER

Daha önceki ikametgâh, başvuru sahibinin menşe ülkesi dışında korumasından yararlanmak veya yerleşmek istediği tüm ülkeler anlamına gelir ⁽⁶⁶⁾.

- Daha önce ikamet edilen ülke ⁽⁶⁷⁾**
- Daha önce ikamet edilen yer ⁽⁶⁸⁾**
 - İl/bölge/vilayet
 - Köy/belediye/bucak
- Kalış süresi
- Kalış için nedenler
- Daha önce ikamet edilen ülkedeki oturma izni
 - Oturma izni türü
 - Geçerlilik süresi

BELGELER

Kimlik belgeleri

- Pasaport ⁽⁶⁹⁾**
 - Hâlihazırda başvuru sahibinin elinde pasaport bulunduğuna veya şu anda elinde bulunmayan bir pasaportu olduğuna dair ibare
 - Pasaport numarası
 - Geçerlilik süresi
 - Veriliş tarihi
 - Veren makam
 - Verildiği yer
 - Geçerliliğinin doğrulanması için yetkili makamlarca pasaporta el konmuştur veya başvuru sahibi pasaportu karar makamına vermeye çalışacaktır

⁽⁶⁶⁾ Daha önceki ikametgâh, başvuru sahibinin menşe ülkesi dışındaki ülkelere zaman zaman yapılan ziyaretleri veya buralardan transit geçişleri ifade etmez.

⁽⁶⁷⁾ Bkz. Göç İstatistikleri Yönetmeliği Madde 3(1)(a)(iii) ve Dublin III Yönetmeliği Madde 34(2)(d).

⁽⁶⁸⁾ Bkz. Dublin III Yönetmeliği Madde 34(2)(d).

⁽⁶⁹⁾ Bkz. APD Madde 13(2)(b) ve Dublin III Yönetmeliği Madde 34(2)(b).

Diğer kimlik belgeleri ⁽⁷⁰⁾

Diğer kimlik belgeleri, başvuru sahibinin kimliğini belirleyebilecek pasaport dışındaki belgelerdir (ör. ulusal kimlik kartları, nüfus cüzdanları veya doğum belgeleri).

- Hâlihazırda başvuru sahibinin elinde diğer kimlik belgeleri bulunduğu veya şu anda elinde bulunmayan belgeleri olduğuna dair ibare
- Belge türü
- Belge numarası
- Geçerliliğinin doğrulanması için yetkili makamlarca kimlik belgesine el konmuştur veya başvuru sahibi diğer kimlik belgelerini karar makamına vermeye çalışacaktır
- Kimlik belgesi yok
 - Başvuru sahibinin hiçbir zaman pasaportu ve/veya diğer kimlik belgeleri olmadığına dair ibare
 - Pasaport veya diğer kimlik belgeleri olmamasının nedenleri gibi ek bilgiler

Destekleyici belgeler

Destekleyici belgeler; evlilik belgeleri, askerlik hizmeti belgeleri ve sığınma talebinin doğrulayacak diğer belgeler dâhil olmak üzere başvuru sahibinin sığınma talebinin doğruluğunu kanıtlamak için sunduğu belgelerdir.

 Belge türü ⁽⁷¹⁾

- Başvuru sahibinin elindeki belgenin orijinal veya kopya olduğuna dair ibare
- Belgenin ana konusu, veren makam, veriliş tarihi ve başvuru sahibinin belgeyi sunarak ne göstermek istediği gibi ek bilgiler

GENEL BİLGİLER

- Etnik köken
- Din
- Başvuru sahibinin anladığı diller** ⁽⁷²⁾
 - Ana dili
 - Diğer dil bilgisi
 - Bilgi seviyesi
- Eğitime devam ettiği yıllar ve/veya devam ettiği okul türleri dâhil olmak üzere eğitim
- Eski istihdamla ilgili bilgiler dâhil olmak üzere meslek

⁽⁷⁰⁾ Bkz. APD Madde 13(2)(b) ve Dublin III Yönetmeliği Madde 34(2)(b).

⁽⁷¹⁾ Bkz. APD Madde 13(2)(b).

⁽⁷²⁾ Bkz. APD Madde 12(1)(a) ve RCD Madde 5(2).

AİLE

Medeni durumu (bekâr/evli/boşanmış/dul)

Aile bireyleri

Eş/yasal partner

Adlar

Soyadları

Doğum tarihi/yaş

Doğum yeri

Uyruk

Güncel konum

Evlenme tarihi

Yasal olarak onaylanmamış bir evlilikle ilgili ayrıntılar gibi ek bilgiler

Eski eşler/yasal partnerler

Adlar

Soyadları

Doğum tarihi/yaş

Doğum yeri

Uyruk

Güncel konum/ölüm tarihi

Başvuru sahibi eşinden boşanmışsa veya birden fazla eşle evliyse:

Evlenme/boşanma tarihi

Yasal olarak onaylanmamış bir evlilikle/boşanmayla ilgili ayrıntılar gibi ek bilgiler

Çocuklar

Adlar

Soyadları

Doğum tarihi

Doğum yeri

Uyruk

Güncel konum

Çocuğun annesi

Adlar

Soyadları

Uyruk

Çocuğun babası

Adlar

Soyadları

Uyruk

Diğer aile bireyleri

Diğer aile üyeleri, farklı ülkelerde yaşayan veya ölmüş olabilecek aşağıdaki akrabaları kapsar.

- Ebeveyn
 - Adlar
 - Soyadları
 - Doğum tarihi/yaş
 - Uyruk
 - Güncel konum/ölüm tarihi
- Kardeşler
 - Adlar
 - Soyadları
 - Doğum tarihi/yaş
 - Uyruk
 - Güncel konum/ölüm tarihi
- Diğer ilgili aile bireyleri
 - Adlar
 - Soyadları
 - Doğum tarihi/yaş
 - Uyruk
 - Güncel konum/ölüm tarihi

Diğer AB+ ülkelerinde bulunan aile üyeleri

Yukarıda belirtilen aile bireylerinden herhangi biri başka bir AB+ ülkesinde bulunuyorsa her aile bireyi hakkında aşağıdaki bilgiler toplanmalıdır.

- Aile bireyinin kişisel bilgileri (yukarıda listelendiği şekilde) ⁽⁷³⁾**
 - Aile bireyiyle akrabalık
 - İkamet ülkesi
 - İkamet durumu
 - İrtibat bilgileri
 - Aile bireyinin başvuru sahibine bakmakla yükümlü olduğuna dair ibare
 - Bakma yükümlülüğü hakkında ilave bilgiler (çocuk, yaşlı, engelli veya ağır hasta olma durumu gibi)
 - Başvuru sahibinin aile bireyine bakmakla yükümlü olduğuna dair ibare
 - Bakma yükümlülüğü hakkında ilave bilgiler (çocuk, yaşlı, engelli veya ağır hasta olma durumu gibi)

⁽⁷³⁾ Bkz. Dublin III Yönetmeliği Madde 34(2)(a).

Aile takibi

Başvuru sahibi refakatsiz bir çocuksa ebeveynlerin iletişim bilgileri kaydedilecektir. Çocuğa bakım veren (diğer) öncelikli kişiler varsa bu bakıcıların iletişim bilgileri ve çocukla akrabalık ilişkileri hakkında bilgi de kaydedilmelidir (74).

- Çocukla akrabalık
- Adlar
- Soyadları
- Adres
- Telefon numarası

BAĞLANTILI VAKALAR

- Sığınma ülkesinde kayıtlı akrabaların dosya numaralarına dair ibare
- Başvuru sahibinin vakasıyla başka şekilde bağlantılı başvuruların dosya numaralarına dair ibare (ör. aynı nedenden dolayı birlikte kaçan başvuru sahipleri)

SEYAHAT GÜZERGÂHI

- Seyahat güzergâhı (75)**
 - Seyahat için kullanılan ulaşım aracı
 - Menşe ülkeden ayrılış tarihi
 - Ev sahibi ülkeye varış tarihi

SAVUNMASIZLIKLAR

Savunmasızlıklar, başvuru sahibinin olası özel prosedür ve/veya kabul ihtiyaçları anlamına gelir. Göreviniz savunmasızlık göstergelerini tanımlamak ve sığınma makamına bildirmek, kayıt aşamasında acil destek sağlamak ve başvuru sahibi daha ayrıntılı değerlendirme veya destek için yönlendirmektir.

- Özel ihtiyaçlara işaret eden savunmasızlık belirtileri (76)**
 - Bu savunmasızlık göstergeleri hakkında ilave açıklamalar (ör. somut göstergelerin tanımı)
- Adli yardım ile psikososyal ve tıbbi destek dâhil olmak üzere durumunu ilgilendiren ve yararlanabileceği yardımlar hakkında başvuru sahibine bilgi verilir (77)
- Başvuru sahibi aşağıdaki yardıma yönlendirilmiştir (başvuru sahibinin rızasıyla)
- Özel ihtiyaçların değerlendirilmesi, çocuğun yüksek menfaatlerinin değerlendirilmesi ya da (başvuru sahibinin refakatsiz çocuk olduğuna veya zihinsel engelleri veya ciddi ruh hastalıkları bulunduğuna dair göstergeler varsa) temsilci atanması gibi daha kapsamlı yönlendirmeler hakkında açıklamalar

(74) UD Madde 31(5) uyarınca aile bireylerinin takibi başlamadan önce çocuğun yüksek menfaatlerini değerlendirmek gerekeceği unutulmamalıdır.

(75) Bkz. Dublin III Yönetmeliği Madde 34(2)(d).

(76) Bkz. APD Madde 24(1) ve RCD Madde 22(1).

(77) Bkz. APD Madde 24(3).

DUBLIN PROSEDÜRÜ

- Başvuru sahibine uluslararası koruma başvurusunun incelenmesinden sorumlu AB+ ülkesini belirlenmesine yönelik kriterler dâhil olmak üzere Dublin prosedürü hakkında temel bilgiler verilir ⁽⁷⁸⁾
- Başvuru sahibine Eurodac sisteminde parmak izlerinin karşılaştırılması hakkında temel bilgiler verilir ⁽⁷⁹⁾
- Eurodac sonucu (varsa)
- Schengen Bilgi Sistemi sonucu (varsa)
- VIS sonucu (varsa)

Başka bir AB+ ülkesiyle bağlantılarına dair ibare

- Başka bir AB+ ülkesinde ikamet ettiğine/kaldığına dair ibare** ⁽⁸⁰⁾
 - Başka bir AB+ ülkesi tarafından çıkarılan oturma izni, vize veya diğer belgeler hakkında ek bilgiler (veren ülke, belge türü, olası veriliş tarihi ve varsa sona erme tarihi dâhil olmak üzere)
- Başka bir AB+ ülkesinde uluslararası koruma başvurusu yapıldığına dair ibare** ⁽⁸¹⁾
 - Başvurunun yapıldığı ülke ve sonuç gibi başvuru hakkındaki ilave bilgiler (varsa)
- Başvuru sahibi Dublin Birimine yönlendirilir/yönlendirilecektir (aile bireylerinin ikamet ettiği yer, başvuru sahibinin ikamet ettiği/kaldığı yer ve/veya başka bir AB+ ülkesinde uluslararası koruma başvuru yapılıp yapılmadığı göz önünde bulundurularak)

SIĞINMA TALEBİ

- Uluslararası koruma başvurusunda bulunma nedenlerinin kısa açıklaması** ⁽⁸²⁾

Sonraki başvuru

Başvuru sahibi sonraki bir başvuruda bulunursa aşağıdaki veriler toplanmalıdır.

- Daha önce sığınma makamına sunulmayan yeni unsurlar veya bulgular (ayrıntılı açıklama)** ⁽⁸³⁾
 - Yeni unsurların veya bulguların sığınma makamına daha önce sunulmamasının nedenleri
 - Yeni unsurlar veya bulguların önceki başvurularda sunulan sığınma talepleriyle potansiyel olarak nasıl ilişkili olduğu
- Uluslararası koruma başvurusunun diğer nedenleri

⁽⁷⁸⁾ Bkz. Dublin III Yönetmeliği Madde 4(1).

⁽⁷⁹⁾ Bkz. Eurodac Yönetmeliği Madde 29(1).

⁽⁸⁰⁾ Bkz. Dublin III Yönetmeliği Madde 34(2)(d) ve (e).

⁽⁸¹⁾ Bkz. Dublin III Yönetmeliği Madde 34(2)(g).

⁽⁸²⁾ Bkz. UD Madde 4(2).

⁽⁸³⁾ Bkz. APD Madde 40(2).

EK BİLGİLER

- Başvuruyla ilgili olarak daha önce bahsedilmeyen ek bilgiler (sığınma makamına bildirilecek bilgiler, yapılan ilave yönlendirmeler veya sığınma prosedürüne ilişkin ihtiyaçların belirtilmesi gibi)

KAPANIŞ YORUMLARI

- Kayıt formunda yer alan bilgiler başvuru sahibine okunur
- Başvuru sahibi, kayıt formu içeriğinin bilgilerin kayıt mülakatını doğru şekilde yansıttığını teyit eder
- Başvuru sahibine sığınma prosedürünün sonraki aşamaları hakkında bilgi verilir ⁽⁸⁴⁾
- Başvuru sahibine kişisel mülakata nasıl davet edileceği ve varsa kişisel mülakatın (tahmini) tarihi/zamanı hakkında bilgi verilir ⁽⁸⁵⁾

Başvurunun sunulması sırasında hazır bulunan kişilerle ilgili bilgiler

- Kayıt görevlisi
- Tercüman
- Yasal danışman/avukat
- Temsilci/vasi

İmzalar

- Başvuru sahibi
- Kayıt görevlisi
- Tercüman
- Temsilci/vasi/yasal danışman (varsa)

⁽⁸⁴⁾ Bkz. APD Madde 12(1)(a).

⁽⁸⁵⁾ Bkz. APD Madde 12(1)(a).

Ek 2: Bilgi temini kontrol listesi

APD Madde 12(1)(a) uyarınca uluslararası koruma başvuru sahibine asgari olarak aşağıda belirtilen konular hakkında bilgi verilmelidir. Her konu hakkında başvuru sahibine verilen bilgi türüyle ilgili daha ayrıntılı açıklama, [Bölüm III "Bilgi temini"](#) başlığında bulunabilir.

İzlenecek prosedür

- Kayıt sürecinin amacı
- Kayıt sürecinde atılan pratik adımlar
- Başvurunun incelenmesinden sorumlu AB+ ülkesinin belirlenmesi için prosedür
- Sığınma prosedürü sırasında gizlilik
- Kayıt işlemi ücretsiz olarak gerçekleştirilir
- Kişinin uluslararası koruma başvuru sahibi olarak statüsünü gösteren belge hakkında bilgiler

Başvuru kaydı ve sunumu ayrı ayrı yapılacaksa:

- Başvurunun nasıl ve nerede sunulacağı
- Başvuruyu sunmamanın sonuçları

Başvuru sahibi çocuksa:

- Kendi adına başvuru yapma hakkı (ulusal yasalara göre fiil ehliyeti varsa)
- Ebeveyni, diğer aile bireyleri, kendisinden sorumlu bir yetişkin veya bir temsilci aracılığıyla başvuruda bulunma hakkı

Başvuru sahibi bakmakla yükümlü olunan bir yetişkinse:

- Kendi adına başvuru yapma hakkı
- Kendi adına başvuruyu sunmamanın sonuçları

Prosedür sırasındaki haklar ve yükümlülükler

Haklar

- Başvurunun incelenmesini beklerken ülkede kalma hakkı
- Yeterli bir yaşam standardı sağlayan maddi kabul koşulları
- Tercümana erişim
- Sığınma prosedüründe adli yardım ve temsil hakkı
- Hukuki tavsiye veya diğer danışmanlık sağlayan BMMYK ve diğer kuruluşlarla iletişim

Başvuru sahibi savunmasız bir kişiyse:

- Sığınma prosedürü sırasında haklarından yararlanmaları ve yükümlülüklerini yerine getirmeleri için yeterli destek
- Kabul koşullarıyla ilgili ihtiyaçları için yeterli destek

Başvuru sahibi gözaltına alınmışsa:

- Gözaltının nedenleri
- Gözaltı emrine itiraz edilmesi için izlenecek prosedür
- Ücretsiz adli yardım ve temsil talebinde bulunma imkânı

Yükümlülükler

- Yetkili makamlarla iş birliği yapma
- Yetkili makamların huzuruna çıkma
- Başvuru sahibinin elinde bulunan ve inceleme süreciyle alakalı olan belgeleri teslim etme
- Destekleyici unsurların sunulması için zaman sınırlarına uyma
- İletişim adresini ve adres değişikliklerini yetkili makamlara iletme
- Parmak izlerini verme

Yükümlülüklere uymamanın ve yetkililerle iş birliği yapmamanın olası sonuçları

- İnceleme prosedürü durdurulabilir
- Sığınma talebindeki alakalı unsurların değerlendirilmesi etkilenebilir
- Sığınma prosedürü hızlanabilir
- Kimliğin, uyruğun ve başvuruyu alakalı diğer unsurların belirlenmesi için gözaltı uygulanabilir
- Maddi kabul koşulları azaltılabilir veya istisnai durumlarda geri çekilebilir

İnceleme prosedürü için zaman dilimleri

- İnceleme, 6 ay içinde mümkün olan en kısa sürede tamamlanacaktır (ulusal düzenlemeye bağlı olarak diğer zaman dilimleri geçerli olabilir)
- İnceleme süresi, belirli gerekçelerle 21 aya kadar uzatılabilir

Başvuru sahibinin başvurusunu doğrulayacak unsurlar sunma yükümlülüğünü yerine getirmek için kullanabileceği yöntemler

- Başvuruyu desteklemek için belgeye dayalı ve diğer kanıtlar sunma olasılığı
- Belgeye dayalı kanıt sunma yolları
- Belgeye dayalı kanıtların ne zaman sunulabileceği

Başvurunun açıkça veya zımnen geri çekilmesinin sonuçları

Açıkça geri çekme

- İnceleme süreci sona erer
- Uluslararası koruma başvuru sahibinin haklarına erişimi sona erer

Zımnen geri çekme

- İnceleme prosedürü durdurulabilir veya başvuru reddedilebilir
- İnceleme prosedürü, ulusal uygulamalara bağlı olarak belirli bir süre içinde yeniden açılabilir

Yasal referanslar

Bu bölüm, mevzuata ve alakalı içtihadla ilişkin tüm ayrıntıları içermektedir.

Yasal referanslara ilişkin bu genel bilgiler, kapsamlı bir referans aracı olarak tasarlanmamıştır. Sadece en alakalı hükümlerin bazılarını atıfta bulunarak vaka görevlisini pratik bir şekilde yönlendirmeyi amaçlamaktadır.

Yasal referans	Konu	İlgili maddeler
Sığınma prosedürleri direktifi (2013/32/AB sayılı Direktif)	Prosedüre erişim Bakmakla yükümlü olunan kişiler ya da çocuklar adına yapılan başvurular Başvuru sahipleri için güvenceler Başvuranların yükümlülükleri Özel prosedür güvencelerine ihtiyaç duyan başvuru sahipleri Refakatsiz çocuklar için güvenceler Bireysel vakalarda bilgi toplama Gizlilik	Madde 6 Madde 7 Madde 12 Madde 13 Madde 24 Madde 25 Madde 30 Madde 48
Uygunluk Direktifi (2011/95/AB sayılı Direktif)	Gerçeklerin ve koşulların değerlendirilmesi	Madde 4
Kabul koşulları direktifi (2013/33/AB sayılı Direktif)	Bilgi Belge Savunmasız kişilerin özel kabul ihtiyaçlarının değerlendirilmesi Refakatsiz çocuklar	Madde 5 Madde 6 Madde 22 Madde 24
Dublin III Yönetmeliği ((EU) 604/2013 sayılı Yönetmelik)	Bilgi edinme hakkı Prosedürün başlangıcı Bilgi paylaşımı	Madde 4 Madde 20 Madde 34
Eurodac Yönetmeliği ((EU) 603/2013 sayılı Yönetmelik)	Parmak izlerinin karşılaştırılması ve gönderilmesi Verilerin kayıt altına alınması Veri sahibinin hakları	Madde 9 Madde 11 Madde 29
Göç İstatistikleri Yönetmeliği ((EU) 862/2007 sayılı Yönetmelik ve tadil eden (EU) 2020/851 sayılı Yönetmelik)	Uluslararası koruma istatistikleri	Madde 4
Vize Bilgi Sistemi ((EC) 767/2008 sayılı Yönetmelik)	Bir başvuruyu incelemekten sorumlu AB+ ülkesini belirlemek için VIS'teki verilere bakılması Bir başvuruyu incelemek için VIS'teki verilere bakılması (Madde 22)	Madde 21 Madde 22

Getting in touch with the EU

In person

All over the European Union there are hundreds of Europe Direct information centres. You can find the address of the centre nearest you at: https://europa.eu/european-union/contact_en

On the phone or by email

Europe Direct is a service that answers your questions about the European Union. You can contact this service:

- by freephone: 00 800 6 7 8 9 10 11 (certain operators may charge for these calls),
- at the following standard number: +32 22999696 or
- by email via: https://europa.eu/european-union/contact_en

Finding information about the EU

Online

Information about the European Union in all the official languages of the EU is available on the Europa website at: https://europa.eu/european-union/index_en

EU publications

You can download or order free and priced EU publications at: <https://publications.europa.eu/en/publications>. Multiple copies of free publications may be obtained by contacting Europe Direct or your local information centre (see https://europa.eu/european-union/contact_en).

EU law and related documents

For access to legal information from the EU, including all EU law since 1952 in all the official language versions, go to EUR-Lex at: <http://eur-lex.europa.eu>

Open data from the EU

The EU Open Data Portal (<http://data.europa.eu/euodp/en>) provides access to datasets from the EU. Data can be downloaded and reused for free, for both commercial and non-commercial purposes.

Publications Office
of the European Union